ИНТЕРВЮ
Проф. Светлина Николова за Кирило-Методиевото дело 10

УПРАВЛЕНИЕ
Орешарски внася актуализирана програма на кабинета 3

РАСТЕЖ
2,1% икономически ръст прогнозира Чобанов 6

ДИАЛОГ
Москва готова да работи с новия президент в Киев 8

ПЕГАС
Българската проза през 2013 година 20

Неделник
Обуй нов гащ, че иди на дебат, или за гаврата с езика 14

ДУМА®
ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК
80 ст.
СЪБОТА-НЕДЕЛЯ | 24-25 МАЙ | 2014 ГОДИНА/24 | БРОЙ 116 (6816)

www.duma.bg

Бизнесът търси 60 хил. служители

Над 66 000 безработни започнаха работа в реалната икономика през първите четири месеца на годината

Близо 60 000 места в реалната икономика са заявени в бюрата по труда в периода януари-април 2014 г., съобщават от МТСП. От ведомството уточняват, че над 2/3 от тях са от частни работодатели. Над 66 хил. безработни са започнали работа в реалната икономика през първите четири месеца на годината. От МТСП отчитат и намаление на равнището на безработица през първите четири месеца спрямо същия период на 2013 г. Към 20 май безработицата е 11,6%.

По Националния план за действие по заетостта са включени и работят 28 142 души през първите четири месеца на годината. Започна и осъществяването на 256 регионални програми за разкриване на 2000 временни работни места. В нова заетост са включени 1935 души. С допълнителни 7,2 млн. лв. по Националната програма "От социални помощи към осигуряване на заетост" ще бъдат разкрити 10 хил. работни места при 4-часова заетост за три месеца.

2

Снимка БГНЕС

Пред 20 000 души Коалиция за България закри вчера предизборната си кампания на стадион "Локомотив" в Стара Загора

Честит празник!

КЪМ УЧИТЕЛЯ

О, неразумний даскале,
поради що се страхуваш
да се наречеш учител?
И вечно превиваш гръб,
та кой отдето свари
да ти го стовари.
Усмихваш се, и правиш се
на луд, когато някой ти удари шут.
И вместо зъби да покажеш,
ти само лижеш, лижеш, мажеш.
И гледаш тъпо и доволно
като говедо малоумно, болно.
Докога ще гледаш в пода?
Да сложим край на тая мода!
Вдигни глава, разбутай всичко
и късай, хвърляй, излей си всичко!
Не позволявай друг да ти нарежда!
Все още има лъч надежда.
Вдигни глава, кажи си смело:
Аз зная, мога и няма повече
да съм подлога!

Старши учител
ЛИДИЯ ИВАНОВА ГОРИНОВА
ЦДГ "Детелина" гр. Пловдив

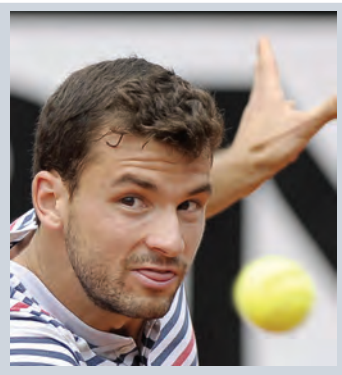
Акад. Наджаков влезе в научното наследство на Европа

2

Посланията на книжните монументи, или как се увековечава мъдростта

34

Гришо срещу 211-сантиметров хърватин на „Ролан Гарос"

40

ISSN 0861-1343

EUR: 1.95538 ⇧ USD: 1.43494 ⇧ GBR: 2.41654 ⇧ CHF: 1.60183

Почетоха паметта на чавдарци в Жерково

Не бива да забравяме жертвите на предците си, категоричен бе Сергей Станишев пред стотиците гости в Жерково

70-годишнината на бригада "Чавдар" бе отбелязана в четвъртък в местността Жерково. Честването пред паметника на чавдарци бе уважено и от лидера на БСП Сергей Станишев. "Събрахме се, за да отдадем почит на хората, които през Втората световна война се жертваха за по-доброто бъдеще на България. Никога няма да забравим, че те - млади и възрастни, селяни, работници и интелигенция, браниха честта на родината. Мнозина са пожертвали живота си, затова сме тук, за да кажем, че помним подвига им", коментира соцлидерът. Станишев припомни, че баща му също се е включил в бригадата "Чавдар" още като ученик.

Спомените си в партизанските редици разказа един от малкото оцелели до днес чавдарци ген. Борис Тошков, който е бил бригаден командир.

Честването бе уважено от народните представители от КБ, избрани от София-област - Корнелия Нинова, Кирил Добрев и Александър Паунов, областния председател на БСП Маргарита Петкова, ветерани, членове и симпатизанти на БСП.

Миков поздрави всички директори на училища

Председателят на НС Михаил Миков изпрати поздравителни картички на директорите на всички български училища в страната и чужбина по случай Деня на славянската писменост и българската просвета и култура.

"Днес почитаме делото на светите братя Кирил и Методий, които създадоха нашата писменост, но и на всички техни последователи, които с усилията и себеотдаването си на благородната кауза успяха да съхранят и утвърдят българския дух, да обогатят нашата култура и да развият нашата просвета. Тяхното дело ни даде много - собствено четмо и писмо, но и собствена идентичност, желание за просветление и учение, чувство на гордост за принадлежност към българската нация, самочувствието да пишем и творим на родната си азбука", пише Миков. Той им пожелава никога да не губят тази гордост и това самочувствие. "Нека, основани на великото дело на българските просветители, погледнем с оптимизъм към утрешния ден! Нека не спираме да предаваме искрата на просветлението на децата ни!", призовава председателят на парламента.

Над 66 000 започнаха работа от началото на годината

В средата на май безработицата е 11,6%

През първите четири месеца на годината над 66 хил. безработни започнаха работа в реалната икономика, съобщиха от МТСП. В сравнение със същия период на 2013 г. те са с над 7200 души повече.

Положителната тенденция на ръст на свободните работни места в реалната икономика е индикация, че реалният сектор се отърсва от кризата, коментират специалисти. От МТСП уточняват, че близо 60 000 места в реалната икономика са заявени в бюрата по труда в периода януари-април 2014 г., като 2/3 от тях са от частни работодатели.

Една от новите тенденции от началото на тази година е намаляването на броя на субсидираните работни места и компенсирането им от тези в реалната икономика. Към момента Агенцията по заетостта поддържа 46 хил. субсидирани работни места по-малко от м.г. и към края на април 2014 г. те са 27 хил.

Както ДУМА писа, равнището на безработица през април т.г. е 11,8% - с 0,4 процентни пункта по-ниска от март. Към 20 май 2014 г. безработицата е 11,6%.

Успешна практика за разкриване на работни места на първичния пазар се очерта провеждането на трудови борси в страната, поясняват от МТСП. За първите 4 месеца на годината са проведени 47 трудови борси. От тях 34 са общи и 13 са специализирани. Присъствали са 828 работодатели, които са обявили 6682 свободни работни места.

По Националния план за действие по заетостта са включени и работят 28 142 души през първите 4 месеца на годината. През февруари започнаха 4 нови проекта, чрез които в обучение са включени 5927 безработни. Проектите "Компас", "От обучение към заетост", "Професионално обучение и мотивация за учене и труд с цел постигане на пригодност за заетост" и "Шанс за работа" се изпълняват от КНСБ, КТ "Подкрепа" и АИКБ. Те предвиждат включване на младежи в обучения по ключови компетенции и професионално обучение.

Правителството одобри в края на април допълнителни разходи по бюджета на МТСП за 2014 г. в размер на 7,2 млн. лв. по Националната програма "От социални помощи към осигуряване на заетост". По нея ще бъдат разкрити 10 хил. работни места при 4-часова заетост за по 3 месеца.

С над 16% повече са хората, получили помощи за топло

Целева помощ за отопление през сезон 2013-2014 г. е отпусната на 251 876 лица и семейства, което е с 16,3% повече от миналия отоплителен сезон, показват данните на МТСП. Други 254 хил. души, чиито доходи надвишаваха с 10 лв. прага за достъп, получиха еднократна помощ от 30 лв. От началото на годината за увеличените семейни помощи за деца са изплатени 130 943 574 лв., което е с 18 298 169 лв. повече от същия период на м.г. Средномесечно 24 854 деца с увреждания са получили месечна добавка.

Кабинетът на акад. Георги Наджаков стана „историческо място" на Европа

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Проф. Чифарели и акад. Петров откриха паметната плоча на Георги Наджаков

Велиана ХРИСТОВА

Кабинетът на акад. Георги Наджаков - един от световно признатите учени физици, получи вчера статут на "историческо място" в научното културно наследство на Европа. Проф. Луиза Чифарели, председател на Европейското физическо дружество - първата жена на този пост, обяви новината в Института по физика на твърдото тяло при БАН, който носи името на Наджаков. Проф. Чифарели и директорът на института акад. Александър Петров откриха паметна плоча на акад. Наджаков.

Статутът "историческо място" като част от научното наследство на континента е учреден от Европейското физическо дружество през 2011 г., били са получени 40 предложения. Българското предложение за акад. Наджаков е 17-ото одобрено. Тази година предстои да получи същия статут ядреният център ЦЕРН в Женева, а през 2015 г. - къщата на Анщайн, обясни проф. Чифарели. По думите ѝ акад. Наджаков е лидер в науката и блестящ учен на Европа. Георги Наджаков през 1937 г. открива т.нар. фотоелектретно състояние на веществата, което става основа за създаването на ксерокса, безвакуумната телевизионна техника, запаметяващите устройства, рентгеновата дозиметрия и спътниковите снимки. Той е ръководил Физико-математическия факултет на СУ, а през 1946 г. основава Физическия институт в БАН, от чиито секции се развива мрежа от институти.

ОТКРИХА СХЕМА ЗА КУПУВАНЕ НА МАТУРИ

3 зрелостници по време на матурата са получавали СМС с верни отговори на теста, колкото да се изкара успешно изпитът. Това са разкрили репортери на БиТиВи, съобщи телевизията вчера. Сигнал на електронната ѝ поща предупредил за масово преписване. Репортер на телевизията успял да си купи от дилър за 150 лв. СМС с 42 верни отговора от 60-те на матурата по английски език. След сделката час след началото на матурата със СМС се получават отговорите. Ученикът трябва само да успее да скрие втори джиесем у себе си, а да остави при квесторите първия. Министър Анелия Клисарова заяви, че е ужасно разтревожена от сигнала, по него вече се прави разследване от съответните органи. Според нея информацията не изтича от МОН. Възможно е тестът да изтича от учител с достъп и някой да решава теста, като не всички отговори са верни. Кой и как продава тези отговори изяснява следствието.

Зрелостничка от Добрич взе членска карта от БСП преди дипломата

Дана РУСЕВА

Зрелостничката от Езиковата гимназия в Добрич Пламена Генадиева стана член на БСП и получи членска карта много преди да получи дипломата си. Младата социалистка вече е част от основната партийна организация в квартал "Дружба" 3. Там членува и баща ѝ Генади Ганчев, който е зам.-председател на областния съвет на партията в Добрич. Досега Пламена е било почетен член на Младежкото обединение, защото не е имала навършени 18 години. БСП трябва да се обновява и ние сме хората, които ще сторят това, смята тя. Пламена активно се включва в изявите на левицата, независимо че се готви за кандидат-студентски изпити.

Цитат на деня

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 24 МАЙ 2014

Премиерът на Република Турция Реджеп Ердоган лично пожела успех на председателя на ПП ГЕРБ Бойко Борисов в телефонен разговор, съобщиха от пресцентъра на ПП ГЕРБ. Реджеп Ердоган пожела повторение на изборния успех от май 2013 г. на предстоящите избори за членове на ЕП. Също така пожела в лицето на г-н Бойко Борисов да открие верен партньор в преговорите между Република Турция и ЕС

ИНФОРМАЦИЯ, РАЗПРОСТРАНЕНА ОТ БГНЕС И „ФОКУС", ФАЛШИВА СПОРЕД ГЕРБ

Орешарски внася актуализирана програма на кабинета

Поради липса на кворум вотът на недоверие не се състоя

Милена НИКОЛОВА
Юлия КУЛИНСКА

Актуализирана програма за следващия период ще представи през следващата седмица правителството, обеща премиерът Пламен Орешарски, след като вчера се провали исканият от ГЕРБ вот на недоверие в сектора "Енергетика". Надявам се, че следващата седмица вотът ще се състои, считам го за важен за общите усилия за оздравяване на енергетиката, един сектор, който заварихме, колебая се да използвам някой по-силен израз, в небалансирано състояние, каза той и допълни, че сегашните усилия на кабинета са свързани с амбиция за ребалансиране на сектора.

Премиерът напомни, че следващата седмица се навършва една година от встъпването на това правителство. Затова кабинетът има готовност да представи пред парламента отчет и актуализирани насоки за работа в следващите периоди. Даваме си ясна сметка както за нещата, които свършихме, така и за тези, които предстоят да се вършат, обясни Орешарски. Според него основният акцент в програмата ще продължи да бъде поставян върху ключови сфери като образование, здравеопазване, енергетика, оздравяване на бизнес климата, насърчаване на инвестициите и стопанската активност. Орешарски каза, че за да се отговори на очакванията на гражданите, трябва да се върви по пътя на растежа и по-активни социални политики. Трябва да водим по-адекватни и добре финансирани политики в сектори от публичната сфера, добави той.

Липсата на кворум отложи дебатите по вота на недоверие за след изборите в неделя. 90 души от ПГ на ГЕРБ бяха в пленарната зала, но отсъстваха депутати от БСП, ДПС и "Атака". Сергей Станишев, Михаил Миков, Мая Манолова, Корнелия Нинова, Янаки Стоилов, Атанас Мерджанов, Димитър Дъбов и Кирил Добрев от КБ дойдоха, за да "подпомогнат" опозицията в опита ѝ да събере кворум. Регистрираха се и 7 депутати от ДПС и 4-ма от националистите. От ГЕРБ посрещнаха енергийния министър Драгомир Стойнев с викове "оставка", на които той реагира с усмивка. След него в пленарната зала влязоха премиерът Пламен Орешарски, вицепремиерите Даниела Бобева и Цветлин Йовчев и финансовият министър Петър Чобанов. 109 от 240 депутати бяха в залата при необходими 121 за начало на дебатите. Михаил Миков даде 20 минути почивка, след която отново бе направен опит за начало на заседанието. При наличието отново само на 109 депутати Миков закри заседанието и насрочи редовно за сряда.

Да се разисква вот на недоверие преди ден на суверена, който ще бъде даден на 25 май, не се разполага в добрите традиции на парламентаризма, коментира лидерът на ДПС Лютви Местан. Той обеща в сряда да се проведат истински дебати за енергийния сектор.

Снимка Мариета ТОМОВА

Премиерът Пламен Орешарски и министри от кабинета бяха готови за дебатите по проблемите на енергетиката

БСП:

ДЕБАТЪТ ЩЕ СЕ ПРОВЕДЕ В СПОКОЙНА И СЕРИОЗНА ОБСТАНОВКА

Дебатът ще бъде проведен в сериозна и спокойна обстановка, заяви депутатът от БСП Корнелия Нинова пред медиите вчера. Тя беше категорична, че от ГЕРБ внасят вота сега, за да го използват в предизборната кампания. Дебатът нямаше да бъде по същество, а ние сме подготвени с аргументи и искаме хората да ни чуят, да осмислят казаното от нас и да преценят дали правителството и парламентарните партии, които го подкрепят, мислят за енергетиката като за сериозен сектор от държавната икономика и за хората, обясни Нинова. Не разбирам как партия, която беше свалена от власт заради провал в енергетиката, поставя вот на недоверие именно по тази тема, учуди се тя. По думите на Нинова затворените мини и уволнените хора вече са минало, покачена е цената на въглищата, износът на ток е увеличен със 110%, а ДКЕВР най-после влезе в ролята си и започна държавна политика спрямо ЕРП. Нинова обясни, че именно затова категорично не споделя мотивите на ГЕРБ за искания вот.

ДРАГОМИР СТОЙНЕВ:

ПРОВАЛИХА СЕ ПОЛИТИЧЕСКИЯТ ЕГОИЗЪМ И ЛИЦЕМЕРИЕТО НА ГЕРБ

Дебатите не бяха провалени, провали се политическият егоизъм и лицемерието на ГЕРБ, коментира енергийният министър Драгомир Стойнев. Енергетиката се нуждае от консенсус. Готова е енергийната стратегия, готови са бъдещите политики и след изборите ще помоля всяка политическа сила да обсъдим действия и мерки именно за тази енергетика, която всички искаме да имаме, подчерта той. Стойнев обяви, че е изготвил доклад за актуалното състояние на сектора. Той посочи, че всички работодателски организации признават, че икономиката се е отлепила от дъното. "Заварихме икономика при отрицателен икономически растеж от минус 0,2%. Трето поредно тримесечие имаме икономически растеж над 1%. За първите три месеца на 2014 г. имаме 39 100 нови работни места. България бе спасена от санкции да плаща 8500 евро на ден, прекъснахме лобистки договор, подписан от ГЕРБ за 4 млн. евро", изреди министърът. Стойнев съобщи, че до момента има 111% ръст в износа на ток.

ГЕРБ трябва да кажат дали стратегията им не целеше фалит на всички дружества и те да бъдат изкупени от частни инвеститори и защо са били обезкръвени, когато бюджетът се е пълнил от дивидентите, призова Стойнев. Той посочи, че изплатените дивиденти от 2009 г. са 38 млн. лв., а през 2012 г. - 540 млн. лв. Стойнев настоя ГЕРБ да отговори и защо за година приблизително 1000 мегавата възобновяеми енергийни източници са били присъединени към системата на цена между 3-4 пъти над регулирания пазар.

Открити са избирателни секции в арести, затвори и болници

40 избирателни секции са открити на територията на арестите и затворите в страната във връзка с предстоящите избори за членове на Европейски парламент, съобщиха от Министерството на правосъдието.

Главната дирекция "Изпълнение на наказанията" е организирала 12 секции в затворите, в които ще могат да упражнят правото си на вот 566 обвиняеми и подсъдими. На територията на арестите са открити 28 секции. Там се очаква да упражнят правото си на глас 517 души с висящи наказателни производства.

В болница "Пирогов" 33 пациенти са заявили желание да гласуват. Изборната секция се помещава в рапортната зала на травматолозите на третия етаж. Създадена е необходимата организация и всички болни, постъпили в "Пирогов" в почивните дни, също ще могат да упражнят своя вот.

ГЕОРГИ ПИРИНСКИ:

Науката трябва да е ориентир за България

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Вили ГАВРИЛОВА

Науката като цяло и институтите на БАН в частност са опората, по която обществото ни трябва да се ориентира, за да преодолее кризата и да намери перспектива. Това заяви зам.-председателят на БСП Георги Пирински по време на среща с учените от Института за ядрени изследвания и ядрена енергетика (ИЯИЕ) при БАН. Според Пирински 145-та годишнина на най-старата ни научна институция БАН може да е основа за активна пропаганда на постиженията на учените ни, за да се култивира у обществото интерес към науката.

Говорим сега за реиндустриализация, но виждаме, че вече имаме проблем с кадрите, които ще я реализират, смята Пирински. Гостът откликна на желанието на ИЯИЯЕ да бъде построен най-сетне Националният циклотронен център за изотопи за медицината. Според него такъв център трябва да е национален приоритет наред с развиването на Кирило-Методиевото дело. Учените благодариха на Пирински, че левите не позволиха да бъде закрита БАН, както бяха намислили Симеон Дянков и ГЕРБ. Всеки българин трябва да е кръвно заинтересован да я има БАН, заяви той. Пирински е категоричен, че кохезионните фондове на ЕС трябва да бъдат разпределяни не в региони, където са най-ефективни, както са наложили в момента десните в ЕС, а към изостанали региони, където обаче има научен потенциал, както е в България.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 24 МАЙ 2014

Социологическите агенции с последни предизборни данни

В навечерието на вота специалистите се разминаха с прогнозите си

Различни прогнозни резултати дадоха в петък представителите на няколко социологически агенции. През седмицата, предхождаща изборите за Европейски парламент, "Сова Харис" регистрира известна динамика на нагласите на избирателите. Твърдо решилите да вземат участие във вота бележат малък ръст и вече са 45% от имащите право на глас. Това означава, че в неделя поне 2,6 млн. души ще застанат пред урните. Отнесено към официалните избирателни списъци, ще бъде отчетена избирателна активност от около 40%. Хората, които все още имат колебания дали да гласуват, са 23 на сто.

Според "Сова Харис" КБ печели 31-35%, следвана от ГЕРБ с 28-32%. Според агенцията трета по резултат ще е ББЦ с резултат между 9 и 11%, следват ДПС с 8,5-10,5%. Агенция "Медиана" смята, че 4 партии ще прескочат бариерата и ще имат евродепутати в ЕП. Според Кольо Колев БСП ще има малка преднина и за партията ще гласуват 26%, за ГЕРБ – 24%, ДПС ще има 12%, а за ББЦ ще гласуват 9,5%. Следват няколко партии, които са близо, но за тях е спорно дали ще изпратят свои представители в Европейския парламент, обясни Колев. Близо до ЕП са Реформаторският блок с 5,5%, НФСБ - с 4,5% и "Атака" - с 4,5%. От "Медиана" очакват ниска избирателна активност от порядъка на около 2,5 милиона избиратели.

Боряна Димитрова от "Алфа рисърч" заяви, че твърдо декларалите, че ще гласуват утре, са около 38-39%. От агенцията очакват пет партии да влязат в парламента. Най-добрите резултати са за ГЕРБ - 27,3% от вота. Според "Алфа рисърч" Коалиция за България получава 23,6%, ДПС - 13,4%, "България без цензура" - 10,5%, Реформаторският блок - 5,9%, АБВ - 5,3%, "Атака" - 4,1%, НФСБ - 3,9%. "Има много силна мобилизация на ДПС, така че тя се утвърждава като трета политическа сила. Уточнявам това, защото много агенции сочат ББЦ като трети. Нещата обаче се обръщат и партията на Бареков е четвърта. Реформаторският блок заема петото място", обясни Димитрова. Според нея представянето на АБВ по региони е изключително неравномерно.

Андрей Райчев от "Галъп" коментира, че никой не може да предвиди колко души ще отидат до урните, затова не може да се прогнозира с точност и кой ще спечели. Според него, ако гласуват по-малко хора, печели БСП, ако гласуват повече - ГЕРБ. Ниската активност ще извади Реформаторския блок от списъка и БСП ще спечели. При всички положения разликите ще са малки. Ден преди коментара му "Галъп" прогнозира по 5-6 евродепутати за ГЕРБ и КБ. Според тях свой представител ще имат още само ДПС и ББЦ.

Според агенция "Екзакта" ГЕРБ получават 6 мандата, БСП - 5, ДПС и "България без цензура" - 2 до 3 мандата, Реформаторският блок - 1 мандат, АБВ е възможно да се добере до един мандат. Според техните прогнози избирателната активност ще е ниска.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Зам.-министърът на вътрешните работи Васил Маринов (вдясно) и посланикът на Сърбия Владимир Чургус посрещнаха част от българските пожарникари и спасители, които помагаха на колегите си при овладяването на кризата от наводненията в Сърбия

„Център за градска мобилност" търси заем за 81 млн. лв.

Обществена поръчка за избор на банка, която да отпусне 81 млн. лв., обяви задлъжнялото с около 100 млн.лв. дружество "Център за градска мобилност" в София. Кредитът е за погасяване на задълженията на дружеството, натрупани в периода 2010-2012 г., става ясно от обявата. За същия период паричният ресурс на ЦГМ е намалял с 46%, което е довело до увеличение на задълженията със 76 на сто. През 2010 г. плащанията към операторите са забавени с два месеца, а две години по-късно - с пет. Приходите от билети са намалели с 16%, а от синя зона - с 19 на сто, приходите от паркинги бележат спад от 11%. Отчетен е ръст на приходите от продажби на абонаментни карти с 5% и на приходите от принудително преместване - с 6 на сто. Въпреки увеличения брой контрольори се наблюдава спад на таксуване на нередовни пътници с 69%, отчитат от ЦГМ.

През 2013 г. градският транспорт отчита малко по-добри резултати. Приходите на фирмата са 240 млн. лв., което е с около 22 млн. лв. повече спрямо предходната година. Причина за увеличението е в новата наредба за паркиране, с която цената в синята зона скочи от 1 на 2 лв. на час, а в зелената - 1 лв. на час от септември 2012 г. Въпреки че има леко увеличение, приходите са със 70 млн. лв. по-малко от заложените цели на компанията. От платените зони в бюджета на дружеството влизат 26,8 млн. лв. през 2013 г., което е с около 6 млн. лв. повече спрямо година по-рано.

Тегленето на заем е заедно с подготовка на нова тарифна политика, която общинското дружество пише от края на 2013 г. В началото на седмицата Йорданка Фандъкова коментира, че фирмата се бави с предложенията, и се надява те да са факт до 2 седмици. Преди време зам.-кметът по транспорта Любомир Христов заяви, че билетът за градски транспорт трябва да скочи за сметка на абонаментните карти.

ОТЛОЖИХА ДЕЛОТО НА БОРИСОВ СРЕЩУ БАРЕКОВ

Делото, което Бойко Борисов води срещу Николай Бареков за клевета, беше отложено за четвърти път. Софийският районен съд ще заседава по казуса на 20 юни, стана ясно вчера. Лидерът на ГЕРБ твърди, че на 19 октомври миналата година в предаването "Дикофф" по Нова телевизия Николай Бареков, който е лидер на "България без цензура", е отправил сериозна обида към него, като е заявил: "Ми той е тъп, той по принцип е тъп." На предишното заседание беше даден ход на делото и беше назначена "видеотехническа лицево-индентификационна и фоноскопска експертиза", която да установи кои са участниците в интервюто.

Пред съда бе разпитан и Сашо Диков, който е водещ на предаването, в което е отправен коментарът.

МЗ:

ОБЩОПРАКТИКУВАЩИТЕ ЛЕКАРИ ПРОДЪЛЖАВАТ ДА РАБОТЯТ

Няма опасност от 1 юни българските граждани да останат без общопрактикуващи лекари. Това заявиха за ДУМА от Министерството на здравеопазването в отговор на изявление на депутатката от ГЕРБ Десислава Атанасова, че все още не са внесени промени в Закона за здравето, с които да се удължи срокът за придобиване на специалност "Обща медицина" от джипитата.

Промените в закона са приети от Министерския съвет, очаква се да бъдат приети от парламента, уточниха от МЗ.

Освен това няма никаква вероятност НЗОК да не им плаща, тъй като сключените в началото на годината договори са за цялата календарна година.

УНИВЕРСИТЕТСКА МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ „АЛЕКСАНДРОВСКА" ЕАД
София 1431 ул.„Св.Георги Софийски"1 Централа:92-301,
тел./факс:9230-646 umbal.alexandrovska@gmail.com;
www. alexandrovska.com

На основание чл. 90 и чл. 91 от Кодекса на труда, чл. 68 ал. 7, във връзка с чл. 57, чл. 58, чл. 60 и чл. 69, ал. 2 от Закона за лечебните заведения, УМБАЛ "Александровска" ЕАД обявява конкурс за длъжностите:

- „НАЧАЛНИК НА ЦЕНТРАЛНА ЛАБОРАТОРИЯ ПО ТЕРАПЕВТИЧЕН ЛЕКАРСТВЕН МОНИТОРИНГ И КЛИНИЧНА ФАРМАКОЛОГИЯ"
- „НАЧАЛНИК НА КЛИНИКА ПО СЪДЕБНА МЕДИЦИНА И ДЕОНТОЛОГИЯ"
- „НАЧАЛНИК НА КЛИНИКА ПО НЕФРОЛОГИЯ И ТРАНСПЛАНТАЦИЯ"
- „НАЧАЛНИК НА КЛИНИКА ПО ФИЗИКАЛНА МЕДИЦИНА И РЕХАБИЛИТАЦИЯ"
- „НАЧАЛНИК НА КЛИНИКА ПО КЛИНИЧНА ИМУНОЛОГИЯ"
- „НАЧАЛНИК НА КЛИНИКА ПО КЛИНИЧНА АЛЕРГОЛОГИЯ"
- „НАЧАЛНИК НА КЛИНИКА ПО КАРДИОЛОГИЯ"

Изисквания за заемане на длъжността:
- образование: висше - магистър по медицина, лекар - хабилитирано лице с призната медицинска специалност, съответстваща на профила на клиниката/лабораторията;
- компютърна грамотност;
- лицето да не е осъждано за престъпление от общ характер и да не е лишено от правото да упражнява професията;
- членство в БЛС.

Необходими документи за участие в конкурса, съобразени с изискванията на закона и длъжностната характеристика:
- заявление за участие в конкурса с посочен телефон за връзка и актуален адрес за кореспонденция;
- копие от диплома за завършено висше образование - магистър по медицина - нотариално заверено;
- копие на диплома за призната специалност - нотариално заверено;
- копие от документ за придобито научно звание "доцент" или "професор" - нотариално заверено;
- копие от актуален документ, удостоверяващ членство в БЛС;
- свидетелство за съдимост - оригинал;
- копие от трудова книжка;
- автобиография;
- други документи, доказващи професионалната квалификация на кандидата, ползването на чужди езици и др. - ако има такива.
- Всеки от кандидатите представя писмен проект по тема:

"Медицинска и икономическа ефективност на Клиника/лаборатория по ЕЕЕ, клиничен мениджмънт, управление на контрол върху разходите и качеството на лечение в клиниката/лабораторията. Въвеждане на нови методи в диагностично- лечебния процес за подобряване на качеството".

Ред за провеждане на конкурса:
- Първи етап - проверка за съответствие на подадените документи с изискванията на УМБАЛ "Александровска" ЕАД;
- Втори етап - оценка на писмената разработка;
- Трети етап - събеседване с кандидата. Събеседването се провежда по обявената тема за проекта с кандидатите, получили оценка над много добър 4.50 на писмената разработка, както и върху: нормативната база за извършване на дейности по оказване на болнична помощ; критерии и показатели за анализ на дейността на клиниката в количествен, качествен и финансов аспект; задачи и отговорности на началника на клиниката/лабораторията за повишаване на качеството и ефективността на медицинските услуги; задачи и отговорности за повишаване на ефективността при управление на приходите и разходите на клиниката/лабораторията; управленският екип в болничната дейност; съвременни тенденции в болничния мениджмънт.

Подаване на документи за участие в конкурса:
- Документите се приемат всеки работен ден от 09:00 до 16:00 часа в Отдел "Обща канцелария" на УМБАЛ "Александровска" ЕАД - ул. "Георги Софийски" №1 - административна сграда.
- Документите се подават в запечатан непрозрачен плик, на който е изписано: "Конкурс за избор на началник на Клиника/лаборатория по ЕЕЕ при УМБАЛ "Александровска" ЕАД".
- Писмената разработка се прилага в отделен запечатан непрозрачен плик, вложен в основния плик на кандидата.
- Документите се приемат в едномесечен срок, считано от деня, следващ датата на публикуване на обявата във в-к ДУМА. В случай, че този ден е неработен, документите се приемат в първия следващ работен ден.

На кандидатите да се предоставят: Длъжностна характеристика; Справка за приходите и разходите на Клиника/лаборатория по ЕЕЕ за 2011, 2012, 2013 г. и Медико-статистическата информация за съответните години.

Трудовият договор с кандидата, избран за началник Клиника/лаборатория се сключва за срок до три години, съгласно чл. 68, ал. 7 от ЗЛЗ.

Телефони за допълнителна информация:
- 02/92 30 813 - доц. д-р Димитър Буланов - зам.-директор по лечебната дейност;
- 02/92 30 417 - Биляна Славкова - началник отдел "УЧР".

Д-Р КОСТАДИН АНГЕЛОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
УМБАЛ "АЛЕКСАНДРОВСКА" ЕАД

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 24 МАЙ 2014

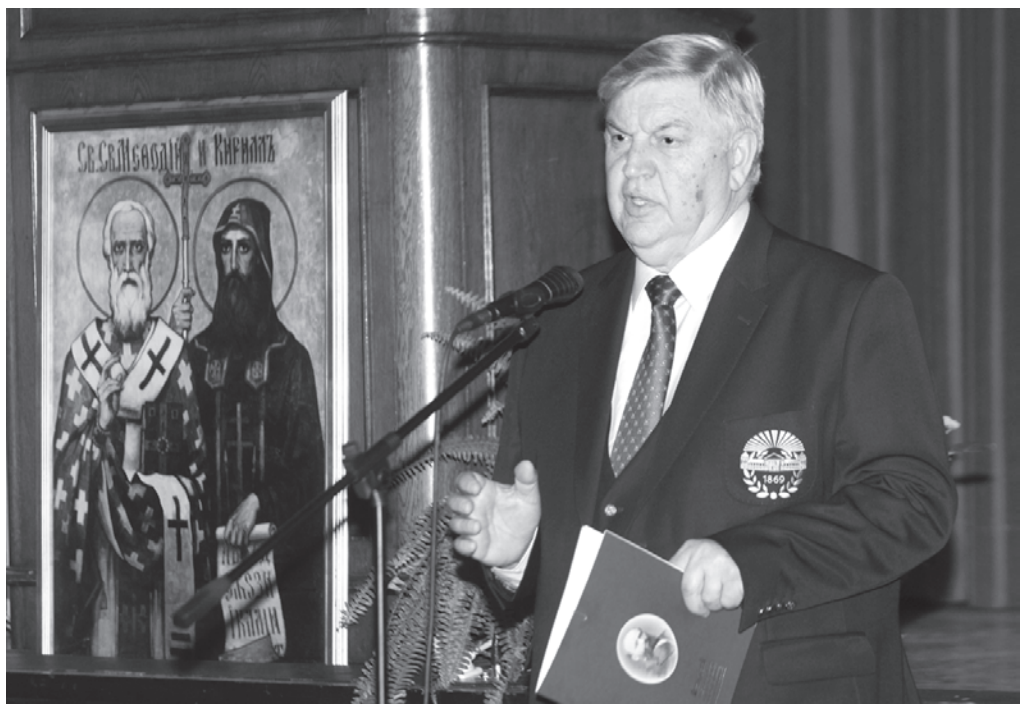
Акад. ДАМЯН ДАМЯНОВ:

Младите учени до 35 години в БАН са само 3%

Академията отбеляза с тържество празника на буквите, знанието и духовността

Велиана ХРИСТОВА

Само 3 на сто от учените в БАН са на възраст до 35 години, заплатите в науката у нас са ниски, законите за науката и образованието са лоши, младите активно емигрират, отбеляза зам.-председателят на БАН акад. Дамян Дамянов в словото си, с което откри вчера традиционното тържество в БАН по случай 24 май. На него гости бяха депутатът проф. Станислав Станилов, зам.-министърът в МОН Иван Кръстев, зам.-председателят на Съвета на ректорите проф. Стоян Денчев.

Снимки Мариета ТОМОВА

Акад. Дамян Дамянов откри и изложбата на Института за български език

"Софийски солисти" поздравиха учените

През 2007 г., когато България влезе в ЕС, тя за втори път присъедини кирилицата към европейската култура, отбеляза акад. Дамянов. Дефектният закон "за развитие на академичния състав" е вреден, научната кариера вече не е привлекателна, вече 20 години битува мнението, че науката е консуматор на средства, а не основа и движеща сила за развитие на икономиката и селското стопанство, посочи той. Въпреки трудните условия обаче БАН продължава да се развива като водещ научен център у нас и е единствената българска научна организация в международните класации. Академията "произвежда" 64,5% от българската научна продукция, призната международно. През 2013 г. 75% от потвърдените патенти са създадени в БАН. Академията е и водещ център на духовността. Добрият политик заслужава екип от добри учени, а за слабия е задължително да ги има, завърши акад. Дамянов.

Духовността във всяка страна се развива, когато има подкрепата на държавата, както е станало в IX век при княз Борис, отбеляза председателят на Общото събрание на БАН проф. Никола Малиновски **(словото му четете на стр. 29)**. Академично слово за честването на 24 май през Възраждането изнесе акад. Константин Косев. Залата обаче бе слабо посетена, за разлика от съвместното тържество с Македонската академия на науките и изкуствата за Светите братя на 11 май, когато учени бяха докарани административно.

Честването в БАН завърши с откриването на изложба на Института за български език "По следите на учителите", на която бяха представени речници и справочници на ИБЕ, достъпни в интернет, под наслов "Дигиталното бъдеще на науката за българския език". Учените бяха поздравени за празника от "Софийски солисти", ръководени от проф. Пламен Джуров.

ПОЗДРАВЛЕНИЕ НА ЛИДЕРА НА БСП И ПРЕЗИДЕНТ НА ПЕС СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ ПО ПОВОД ДЕНЯ НА СЛАВЯНСКАТА ПИСМЕНОСТ И НА БЪЛГАРСКАТА КУЛТУРА И ПРОСВЕТА 24 МАЙ

УВАЖАЕМИ ТВОРЦИ И ДЕЙЦИ
НА БЪЛГАРСКАТА НАУКА, КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ,

СКЪПИ ПРИЯТЕЛИ,

Свято е делото на светите равноапостоли Кирил и Методий, сътворили азбуката с буквите български. Епохалният им труд ги обезсмърти и ги въздигна до високото признание - съпокровители на Европа. Възможността да създаваме културата и науката си чрез златните кирилски букви ни е извела горди и просветени през много трудни и тъмни периоди в нашето минало.

В цялата човешка история има един уникален празник на книжовността и духовността и това е 24 май - Денят на славянската писменост и на българската култура и просвета. Дванадесет века назад България направи своя цивилизационен избор и създаде духовен мост за обединение на Изтока и Запада. Като духовни наследници на колосалното дело на първоучителите ние, българите, продължаваме да насищаме с положителна енергия този празник и въздаваме заслужено своето признание на всички, посветили живота си на развитието на нашата култура и наука. Културата и науката имат своето изконно право да претендират за приоритетно място в обществения живот, защото с техните постижения е белязано челото ни, когато утвърждаваме своята национална същност в европейския ни дом и пред света.

През настоящата година този ден е по-особен - това е денят за размисъл преди участието ни във вота за Европейски парламент и за нов председател на Европейската комисия. Нека бъдем достойни за предците си - да бъдем активни, да гласуваме, да изразим гражданската си позиция и сами да вземем решение за съдбините и на България, и на Европа. Нека направим избор и дадем гласа си за хората, които ще претворяват в дела нашето доверие и ще го сторят искрено и истински, с цялото си сърце.

Убеден съм, че на 24 май ние, българите, постигаме най-широкото си народностно единение. Където и да се намира по света, на този ден всеки български гражданин чува със сърцето си училищния химн "Върви, народе възродени!". Нека с усилията на целия народ да съхраним и развиваме плодовете на българската наука и култура, за да пребъде България в "светли бъднини".

Честит да е празникът на всички, които със словото и българската писменост продължават славната традиция и водят нацията към светли бъднини за България!

ДА Е ЧЕСТИТ 24 МАЙ - ПРАЗНИКЪТ НА СЛАВЯНСКАТА ПИСМЕНОСТ И НА БЪЛГАРСКАТА ПРОСВЕТА И КУЛТУРА!

ДО
ДЕЙЦИТЕ НА БЪЛГАРСКАТА КУЛТУРА,
ИЗКУСТВО, ОБРАЗОВАНИЕ, ДО ХОРАТА
НА ДУХА И БЪЛГАРСКАТА ПРОСВЕТА

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,
ДРУГАРИ И ПРИЯТЕЛИ,

В навечерието на най-светлия български празник 24 май, когато отново ще ни поведе вечният химн за солунските двама братя и отново ще запеем "Върви, народе възродени, към светли бъднини върви", искам най-сърдечно, от цялата си душа, с признателност и уважение да се поклоня пред вашия хуманен и отговорен труд. Искам в тези мисли да подчертая, че вие имате огромната заслуга в съдържанието и призванието на този празничен повод да си пожелаем от все сърце здраве, щастие и нов шанс за по-добри дни и мигове за българската просвета, култура, за българската духовност, която определя и здравето на нацията.

Няма как без въодушевление, без сърдечен порив да се отдаде дължимото за стореното от българския учител и преподавател, на българския творец, на българския деятел на образованието, изкуството и културата.

24 май е нов повод за благодарност и нови претенции към утрешните ни общи усилия да поддържаме и издигаме равнището на българската личност, на човешкия ресурс и човешкия фактор, защото няма по-висока задача и друга цел, освен да живеем в справедлива България и в социална Европа, да се върнем към ценностите и принципите солидарност и справедливост.

Задължително трябва да се промени и да се подобри жизненият статус на българските граждани, в това число и на дейците на културата, образованието, на хората на духа. Икономиката ни има нужда от съживяване и растеж, необходими са нови работни места, трябва да даде глътка въздух и да съживяват малките и средни предприятия. Само тогава ще има и по-добри условия за по-качествена просвета, образование, повече и по-добра култура, повече изкуство в живота ни. За да бъдем наистина горди с делото на солунските двама братя, които насърчаваха дедите ни, които водят и нас към светли бъднини.

ЧЕСТИТ ПРАЗНИК, ДАМИ И ГОСПОДА,
ДРУГАРИ И ПРИЯТЕЛИ!

КАЛОЯН ПАРГОВ
Председател на Градския съвет на БСП

СЕЛО ПОИСКА ТАНК, ОРЪДИЯ И САМОЛЕТ ОТ ВОЕННИЯ МИНИСТЪР

Жители на село Гюешево, Кюстендилско, поискаха от министъра на отбраната Ангел Найденов оръдия, танк и самолет за военни експонати. Искането беше отправено по време на посещението на министъра там.

"Гюешево е голям исторически център. Оттук са започнали много бойни действия. Трябват ни две оръдия и по един танк и самолет, които да поставим в парка, където се намира и паметникът на загиналите във Втората световна война". Това каза Милан Петракиев, жител на селото и доскорошен председател на дружеството на офицерите и сержантите от запаса и резерва „Борис Чокунски" в селото. Според него по този начин младите ще се учат от историята и това ще спомогне за военно-патриотичното им възпитание.

„Вече има писмо, ще решим въпроса по отношение на оръдията", заяви Иво Антонов, началник сектор в Министерство на отбраната.

УЧЕНИЦИ НАПУСКАТ УЧИЛИЩЕ ЗАРАДИ ЕМИГРАЦИЯ

Дана РУСЕВА

527 ученици са напуснали учебните заведения в Добрич през миналата учебна година, сочи статистиката. В сравнение с предходната броят им е намалял с 272.

Най-честата причина са семейните проблеми. Втора причина, поради която учениците напускат училище, е емиграция в чужбина, където вече са семействата им.

През 2013 г. диплома за завършено средно образование в общообразователните училища са получили 707 души. Жените преобладават в учителската професия и съставляват 83,4% от броя на учителите в областта, показват резултатите.

СЛИВАТ 4 ГИМНАЗИИ В ХАСКОВСКО?

Възможно е сливане на 4 професионални гимназии в Хасковска област, съобщи началникът на Регионалния инспекторат по образованието Мариела Златева. В Хасково това са Професионалната гимназия по транспорт, която евентуално ще се слее с Гимназията по селско стопанство, а в Димитровград - Професионалната гимназия по химически и хранителни технологии "Проф. д-р Асен Златаров" и "Капитан Петко Войвода". Причината е намаленият брой ученици, обясни Златева. Евентуалните бъдещи общи школа ще се помещават там, където сградният фонд е по-голям. В случая - гимназията по транспорт в Хасково и гимназията по химически и хранителни технологии в Димитровград.

До 31 май предложението трябва да бъде изпратено до министъра на образованието. Впоследствие той ще вземе решение за евентуалното сливане.

www.duma.bg
ДУМА
СЪБОТА 24 МАЙ 2014

Очакваме 500 млн. евро италиански инвестиции

Инвеститорите ще възраждат текстилната индустрия и ще произвеждат екопродукти

Кристиела СИМЕОНОВА

Инвестиции в размер на около 500 млн. евро предстои да направи италианският бизнес в България. Това заяви вицепремиерът Даниела Бобева след края на срещата в Рим с представители на италианския и българския бизнес, уточнявайки, че става въпрос за реални проекти, които в рамките на година-година и половина ще започнат да се реализират. Ще има копка в технологичната зона в Божурище.

По думите на Бобева някои от фирмите са в текстила, има интерес в селскостопанския бизнес, в еко и биоземеделието. Само в "Девня Цимент" се очакват около 100 млн. Оказва се, че голяма част от представените на форума фирми вече имат бизнес в България и имат намерение за още инвестиции.

"Не мина и без критики. Има няколко фирми, инвестирали във фотоволтаични централи, които имат проблеми във връзка с въведената такса. Заедно с това има доста фирми, които проявяват интерес в малки ВЕЦ-ове - една от приоритетните области", уточни Даниела Бобева, добавяйки, че проектите по още 4 малки ВЕЦ-а са напреднали.

От страна на италианския бизнес имаше препоръки по отношение на администрацията и начина, по който тя функционира, каза още Бобева. По думите й Пловдив и Сливен са сред най-интересните региони за инвестиции.

Като една от приоритетните области за инвестиции нас Бобева е предложила на италианските инвеститори индустриалните сектори, най-вече преработващата промишленост - инвестиции в преработваща земеделска продукция, най-вече овощарство и редките плодове, като ягоди, малини, къпини. От италианска страна искат разширяване на инвестициите в тази област, но са изразили притеснение, че няма достатъчно субсидии за този вид производство. Вицепремиерът ги е успокоила, че вече сме започнали да пренасочваме субсидии от зърното към зеленчукопроизводство, към овощарство и животновъдство.

"Насърчих ги в областта на минното дело, където има неизползвани възможности", каза още Бобева. "Имаше фирма, която произвежда автобуси и мотоциклети, поканих ги в индустриални зони. Скоро ще обявим и доста нови зони, които ще финансираме по европейски програми. Това е най-подходящото място за такива производства като части за автомобили, в областта на електротехниката, т.е. един преработващ сектор с акцент към техническите предприятия", подчерта Бобева.

Само в "Девня Цимент" италиански инвеститори ще налеят 100 млн. евро

2,1% икономически ръст за 2014-а прогнозира Чобанов

2,1% икономически растеж за тази година прогнозира в Пловдив финансовият министър Петър Чобанов, цитиран от БГНЕС.

Според него основание за ревизиране на прогнозата в положителна посока дава статистиката от последните няколко тримесечия. Чобанов заяви, че се очаква през юни да се отбележи растеж от порядъка на 1,3 - 1,4%, след като за изминалото тримесечие бяха регистрирани 1,6%, а правителството преди година е заварило отрицателен ръст от -0,2%.

Ако гледаме неизгладените сезонни данни, ръстът на потреблението и на инвестициите е 4%, а това ни дава увереност да смятаме, че прогнозата ни за годината ще се сбъдне.

Министърът обясни растежа с по-доброто отношение към бизнеса, връщането на парите му навреме, за да може той да разполага с тях, с подобряването на бизнес доверието. Затова и за пръв път от няколко години има данни за растеж.

Чобанов разговаря близо три часа с представители на бизнеса в Пловдив и областта и отговаряше на техни въпроси много след предвидения край на срещата. Той увери, че

Драматичен театър-Пловдив ще получи необходимите му средства за възстановяване на изгорялата сцена - очаква конкретните разчети, но сумата не е по-малка от 1 милион.

Спрямо довършването на спортната зала "Колодрума" той обаче потвърди позицията си, която е отказ да изплати исканата сума от над 10 млн.

ИНСПЕКТОРИ СПРЯХА НАД 1 ТОН ОПАСЕН ТУРСКИ ПИПЕР

Инспектори към областната дирекция по безопасност на храните, град Хасково, не допуснаха внос на 1340 килограма сладък пипер от Република Турция през ГП Капитан Адреево заради наличие на неразрешен за употреба пестицид difenthiuron (дифентиурон). Нарушението е установено при рутинна проверка на пратка, предназначена за внос на територията на Република България, като крайното местоназначение на стоката е град София, съобщиха от БАБХ.

Употребата на този пестицид за защита на растенията и растителните продукти от въздействието на вредителите е забранено от Общността, поради което цялата пратка (1340 кг) ще бъде унищожена в екарисаж под контрола на представител на компетентния орган. Към настоящия момент в ЕС има установени само 29 случая на пратки, отхвърлени на граница, поради установено наличие на difenthiuron в храна. Продуктите, в които е бил установен, са чай с произход Китай и Хонконг, броколи от Китай, бамя с произход от Индия, листа от къри с произход от Индия и за пръв път се установява наличието му в пратка с произход Република Турция, предназначена за внос в Общността.

БАБХ е уведомила ЕК за горецитирания случай чрез системата за бързо предупреждаване за храни и фуражи RASFF.

"РЕФАН" ПОКОРИ СВЕТОВНИТЕ КОЗМЕТИЧНИ ИЗЛОЖЕНИЯ

"Рефан България" блестящо се представи на първото изложение в Атина - "KEM franchise exhibition", провело се от 14 до 17 март. В него участваха и споделиха своите добри практики представители от Гърция, прилагащи успешно франчайз модела на българската козметична компания, набираща все по-голяма популярност в южната ни съседка.

На второто издание на най-голямото франчайз изложение във Франция "FRANCHISE EXPO PARIS", състояло се от 23 до 26 март в световната столица на красотата и модата, "Рефан" представи своята франчайз концепция, превърнала се в печеливш ход срещу икономическата криза. Щандът на фирмата беше посетен от г-н Сергей Тасев, пълномощен министър по политическите въпроси, и г-жа Росица Георгиева - трети секретар по политическите въпроси в дипломатическата ни мисия в Париж.

Франчайз моделът на "Рефан" се наложи със своята успешна бизнес концепция в Европа и по света с над 400 бутика. Чрез този тип магазини фирмата с много бързи темпове увеличи пазарното си присъствие, защото франчайз предприемачите предлагат добиващата все по-голяма популярност българска козметика, конкурираща с успех световните марки, но на много по-атрактивни цени!

Доказателство за това беше и участието на "Рефан" в най-голямото световно изложение за козметика в Болония - "Cosmoprof", където на "Щанда на България" се представиха още 14 наши козметични компании!

На най-мащабното франчайз изложение "EXPOFRANQUICIA" в Испания през м. април "Рефан" спечели заслужено адмирациите на посетителите, за които фирмата е добре позната с десетките бутици в страната.

На изложението "Chanceexpo Roma" в Рим небивал успех предизвика новата серия "GARDENIA AND ROSE със стволови клетки".

Средно 220 лева харчи българинът за пътуване в страната

Разходите на българите за туристически пътувания в страната растат, а за чужбина намаляват в рамките на една година, показват данни на Националния статистически институт (НСИ) за туристическите пътувания и разходи през първото тримесечие на 2014 г.

Към март тази година средният разход при пътуване на човек с лична цел е 220,05 лв. в страната и 590,37 лв. в чужбина. За сравнение, към същия месец миналата година разходите са били съответно 167,9 лв. в страната и 755,0 лв. в чужбина. Българите все така отделят по-малко средства за пътуване в страната и повече за пътувания зад граница, но разликата между двете средни суми започва да се топи.

Въпреки това пътуванията са нараснали както в страната - с 24,6% повече, така и тези в чужбина - с 23,4%. Общият им брой възлиза на 684,7 хиляди души, като преобладаващата част от тях (84%) са пътували само в страната, 12,8% - само в чужбина, а 3,2% са пътували както в страната, така и в чужбина.

През първото тримесечие на тази година най-много туристически

С близо една пета са се увеличили пътуванията на българите както в страната, така и в чужбина

пътувания - 42,4%, са реализирани от хората между 25 и 44 години. Българите на възраст 65 и повече години са пътували предимно в страната - 90,6%, докато тези на възраст 25-44 години са пътували най-много в чужбина - 14,5%.

ИНТЕРМОДАЛНИЯТ ТЕРМИНАЛ В ПЛОВДИВ ЩЕ БЪДЕ ГОТОВ ДО КРАЯ НА 2015-А

Интермодалният терминал в Пловдив ще бъде готов до края на 2015 г., като строителни дейности ще започнат до 5 месеца. Това съобщи зам.-министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията Петър Киров на церемонията по подписване на договорите в Пловдив.

По думите му, настоящият проект е своеобразен мост между различните видове транспорт, който ще допринесе за по-ефективната обработка на товарите, които преминават през България. На церемонията присъстваха и генералният директор на Националната компания "Железопътна инфраструктура" Милчо Ламбрев, зам.-генералният директор Христо Алексиев и др.

Терминалът ще осигурява възможност за прехвърляне на товари от вагон на автомобил и обратно. Ще се намира на гара Тодор Каблешков, която е част от железопътен възел Пловдив и е в близост до автомагистрала "Тракия".

Мястото, на което ще бъде изграден терминалът, има стратегическо значение, като през него преминават два европейски коридора, каза Петър Киров. Договорът за строителство включва 5 месеца за проектиране и 12 месеца за изграждане. До края на 2015 г. ще бъде изградена базисната инфраструктура на терминала, която ще струва над 11,5 млн. лв. без ДДС. Фирмата концесионер ще трябва да направи довършителните дейности. Петър Киров уточни, че се очаква значително повишаване на товаропотока, но това в голяма степен зависи от оператора.

Процедурата за избор на концесионер ще започне още по време на строителните дейности. Очаква се интермодалният терминал да заработи ефективно в началото на 2016 г.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 24 МАЙ 2014

Холандците избраха Европа

Поражение за Вилдерс в Холандия, победа за Фараж във Великобритания

Снимка БГНЕС

Лидерът на евроскептичната и крайно националистическа и антиимигрантска Партия за независимост на Обединеното кралство (ЮКИП) стана големият победител на местните избори във Великобритания, които бяха произведени едновременно с тези за Европарламент. Сондажите предвиждат много силно представяне и дори победа на ЮКИП и в европейските избори

В спокойна обстановка преминаха в четвъртък изборите за Европейски парламент в Холандия. Официалните резултати от гласуването ще бъдат известни само след три дни, през което време в други страни от ЕС ще избират свои представители в Европарламента. Една от най-големите изненади, според екзит-пола, е представянето на партията Християндемократически призив, която получава 15,2 на сто от гласовете. Резултатът е почти равен с този на либералдемократите от Д-66 (15,6%). При това разпределение тези две партии ще получат по четири места в Европейския парламент.

Изненада у наблюдателите предизвиква и отслабващите позиции на Партията на свободата, за която са гласували само 12,2% от избирателите, почти с 5% по-малко в сравнение с резултатите от изборите преди пет години. Това означава, че сегашното представителство на тази партия в ЕП ще намалее от 5 на 3 членове. Толкова места вероятно ще се паднат и на управляващата коалиция в Холандия - Народна партия за свобода и демокрация, Лейбъристката партия и Социалистическата партия. Холандия трябва да изпрати в Европарламента общо 26 депутати.

Според лидера на Д-66 Александер Пехтолд "резултатите от екзит-пола показват, че холандците правят своя избор в полза на Европа". За излизането на страната от ЕС се обявява само Партията на свободата, водена от Вилдерс, който планира да сформира алианс с други европейски крайно десни движения.

За разлика от Холандия във Великобритания националистите се поздравяват с победа. Евроскептичната, антиимигрантска Партия за независимост на Обединеното кралство (ЮКИП) е големият победител на местните избори във Великобритания, които бяха произведени едновременно с тези за Европарламент, сочат първите резултати, цитирани от Ройтерс. Сондажите предвиждат много силно представяне и дори победа на ЮКИП в европейските избори.

Вчера и днес в Чехия се провеждат избори за Европарламент. Трябва да бъдат избрани 31 евродепутати. В петък гласува и Ирландия, която трябва да избере 11 евродепутати.

На базата на резултатите от гласуването през 22-25 май, през идния месец ще бъдат сформирани политическите групи за следващия мандат на Европарламента. За да се формира група, са необходими най-малко 25 депутати, които трябва да са избрани поне от 7 различни страни в ЕС. Учредителната сесия на новия ЕП ще се проведе между 1 и 3 юли. Ще бъде избран председател на законодателния орган, както и 14 заместник-председатели и 6-има квестори. Кандидатите за председател на ЕП могат да бъдат предложени от политическа група или минимум от 40 депутати. Изборът се провежда на първата сесия с таен вот. За да бъде избран някой от кандидатите, той трябва да спечели най-малко 50% + 1 глас. Ако след три тура не бъде избран председател, се провежда четвърти тур, в който участват само двамата кандидати с най-много получени гласове. Между 7 и 10 юли ще се проведат официалните срещи на политическите групи, на които също те ще изберат председатели и заместник-председатели на комисиите към ЕП. През периода 14-17 юли ЕП ще избере председател на Европейската комисия.

Политически новак фаворит на евроизборите в Чехия

Проведено в навечерието на изборите проучване показва, че симпатиите на чешките избиратели събира един "политически новак " - общественото движение ANO 2011 ("Да" на чешки). То дебютира успешно на извънредните парламентарни избори през октомври миналата година. Второто място държат кандидатите на Чешката социалдемократическа партия. Надпреварата между тези две политически сили ще определи състава на евродепутатите от тази страна.

Колкото до бившата управляваща Гражданска демократическа партия, която има 9 места в сегашния Европарламент, е малко вероятно да се повтори постигнатото на последните избори, независимо че обещават да се борят за запазване на чешката крона и отказ от въвеждане на еврото. Представители на Комунистическата партия на Бохемия и Моравия обявиха, че ще смятат за добър резултат, ако успеят да запазят сегашните си 4 места в Европейския парламент.

Евродепутатите не се ползват с голяма популярност в Чехия. В евроизборите обикновено участват едва около една трета от всички гласоподаватели.

Камерън отхвърля Шулц и Юнкер

Британският премиер Дейвид Камерън ще лобира сред колегите си от останалите страни членки срещу двамата най-изявени кандидати за председател на Европейската комисия (ЕК) Жан-Клод Юнкер от Европейската народна партия (ЕНП) и Мартин Шулц от Партията на европейските социалисти (ПЕС), предаде Ройтерс.

Той ще настоява да бъдат обсъдени кандидатурите на други подходящи политици, тъй като и Юнкер, и Шулц са прекалено федералистки настроени. Дейвид Камерън смята за важно новият лидер на комисията да е готов да извърши реформи.

Опитвайки се да спечели подкрепа за своята Консервативна партия преди предстоящия догодина във Великобритания парламентарен вот, Дейвид Камерън обеща да предоговори условията за британското членство в ЕС, да организира през 2017 г. референдум за оставането на Великобритания в ЕС и да настоява за сериозна реформа на съюза, ключов елемент от която ще е премахването на записаната в учредителните договори цел "за все по-тесен съюз".

Лидерите на ЕС ще се съберат на предварително обсъждане на кандидатурите за председател на комисията на неформална вечеря във вторник в Брюксел.

"ГАЗПРОМ" НАМАЛЯВА ЦЕНАТА НА ГАЗА ЗА ИТАЛИЯ

Италианският енергиен гигант ЕНИ съобщи, че е подписал споразумение с руския газов гигант "Газпром" за намаляване на вносните цени на газа в рамките на ревизия на договора помежду им.

"Споразумението включва намаляване на цените за доставка и значителна промяна в индексацията на цената, за да бъде напълно съобразена с пазара", съобщи ЕНИ в комюнике. Тя допълни, че споразумението, което било подписано в Русия от шефа на "Газпром" Алексей Милер и боса на ЕНИ Клаудио Дескалци, ще се прилага със задна дата от началото на 2014 г. ЕНИ не уточни каква ще бъде новата цена на газа.

кратки

Донецк обяви всеобща мобилизация

На територията на самопровъзгласилата се Донецка народна република е обявена всеобща мобилизация, предаде Интерфакс – Русия. Около сградата на Донецката областна администрация са открити призивни пунктове, в които трябва да се явят мъжете на възраст между 19 и 40 години. Желаещите да воюват ще бъдат изпратени в "горещите точки" на района - в Славянск, Краматорск и Волноваха.

Тимошенко иска референдум за НАТО

Референдумът за влизането на Украйна в НАТО трябва да се проведе на 15 юни, заедно с втория тур на президентските избори, смята кандидатът за президент на страната Юлия Тимошенко, предаде РИА Новости.

Обявиха европомощите за Гърция

Гърция ще получи 19,7 млрд. евро помощ от фондовете на ЕС до 2020 година. В тази сума са включени 15,52 млрд. евро от фондовете за развитие на ЕС в рамките на политиката за сближаване между районите на Европа с различно ниво на икономическо развитие, а също и 4,2 млрд. евро в рамките на програмата за развитие на аграрните зони.

21 души загинаха при атентат в Сирия

Сирийски ислямистки бунтовници убиха 22 души, бомбардирайки предизборен митинг в подкрепа на преизбирането на президента Башар ал-Асад в южния град Дараа, където поддръжниците на Асад са били събрани, като освен загиналите още 30 души са ранени.

Кредитният рейтинг на Испания скочи

Рейтинговата агенция "Стандарт енд пуърс" повиши с една степен кредитния рейтинг на Испания от BBB- на BBB, като отбеляза подобряване на икономическите перспективи на страната. Агенцията подчерта „подобрението в растежа и конкурентоспособността в резултат на предприетите през 2010 година усилия за структурни реформи".

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 24 МАЙ 2014

Истанбул отново стана бойно поле

Загинал и ранени при нови антиправителствени протести в Турция

Един човек загина и десетина бяха ранени в Истанбул при сблъсквания между антиправителствени демонстранти и полицаи, съобщи Франс прес. "Двама цивилни бяха ранени, единият от които тежко, както и осем полицаи в квартал "Окмейданъ", написа в туитър валията на Истанбул Хюсеин Авни Мутлу.

Полицията стреля във въздуха и използва сълзотворен газ и струи вода, след като група от 10-15 демонстранти започнаха да хвърлят бомби със запалителна течност и камъни по полицейските автомобили. При сблъсъците са били опожарени и два полицейски автомобила.

Протестът им бил свързан със смъртта на младеж, убит при предишни сблъсъци с полицията, и с трагедията от миналата седмица в мината в град Сома, при която загинаха 301 души, посочи Ройтерс.

След стрелба във въздуха с бойни патрони полицаите стреляли по хората, заявиха свидетели пред АФП при условие, че останат анонимни, потвърждавайки информации в медиите.

Трийсетгодишният Югур Курт, баща на едно дете, е присъствал на погребението на свой близък, когато полицията използва сълзотворен газ, гумени куршуми и бойни патрони. На видеозапис от камерите за сигурност при входа на религиозно учреждение се вижда как мъжът се срива на земята с окървавена глава. Тежко раненият е откаран в болница, където лекарите не успяха да го спасят.

Снимка БГНЕС

За пореден път турската полиция стреля във въздуха и използва сълзотворен газ и струи вода, за да разпръсне група демонстранти, които започнаха да хвърлят "коктейли Молотов" и камъни по полицейските автомобили в знак на протест срещу продължаващите репресии в страната

Когато бе обвинена полицията, вицепремиерът Бюлент Арънч обеща експертиза на куршума и оръжията, използвани от силите на реда. Окръжният управител на Истанбул Хюсеин Авни Мутлу също обеща случаят със смъртта на Курт да бъде разследван и да бъде установено, ако има някакъв пропуск. Съобщението за убийството отново засили насилието в "Окмейданъ", народен истанбулски квартал, свързван предимно с левицата.

"Вие сте убийци", "Държавата-убиец отне още един живот!", скандираха демонстранти, събрали се край болницата.

Последното смъртоносно насилие на турската полиция става година след широкия антиправителствен протест, наричан "Гези", по името на парка в центъра на Истанбул, който властта искаше да премахне. По време на тези събития загинаха осем души, над 8 хил. бяха ранени. Полицията не се колебае да изолира парка на емблематичния площад "Таксим" (главното място на протестите миналата година), както и да блокира места из целия град и да извършва арести, за да предотврати всяко събиране.

Въпреки това последната драма в каменовъглената мина в Сома, която миналата седмица отне живота на 301 миньори, възроди гнева на хората срещу правителството на Реджеп Ердоган, обвинено, че пренебрегва безопасността на миньорите и не проявява съпричастност към жертвите на трагедията.

Стотици протестиращи, които успяха да се съберат в друг квартал на Истанбул, въпреки силното полицейско присъствие, поискаха "сметка от управляващата партия" и "оставка на правителството" на премиера Ердоган, обвинявани като "убийци".

Собственикът на холдинга, който притежава мината в Сома - Алп Гюркан - е обвинен за това, че е развивал компанията в ущърб на условията за безопасност на миньорите. Осем души са обвинени и арестувани, включително изпълнителният директор на мината.

Очаква се Реджеп Ердоган да обяви през следващите дни кандидатурата си за президентските избори и управляващите се опитват да потушават всякакво протестно движение, което би могло да подкопае отново властта.

ПУТИН:

Москва е готова за диалог с новото ръководство на Украйна

Русия ще признае резултата от президентските избори в Украйна, заяви президентът Владимир Путин, цитиран от АП. В изказване пред икономическия форум в Санкт Петербург той подчерта, че Москва иска в съседната държава да бъде възстановен редът и да се установи мир.

Москва е готова за диалог с новото ръководство на Украйна, което ще бъде формирано след изборите в неделя, каза още Путин. Той изрази надежда, че новият лидер в Киев ще прекрати военните акции в Източна Украйна.

Руският президент се обяви за преки контакти между властите в Киев и сепаратистите и припомни, че такива вече е имало, включително с руско участие. Той обаче подчерта, че за да има резултат от тези контакти, трябва да бъде прекратено насилието, независимо кой го упражнява. Владимир Путин изрази безпокойство от условията, при които ще се състоят украинските избори. Той посочи, че продължаващите сблъсъци между правителствените сили и сепаратистите създават ситуация, която не съответства на международните изисквания за нормален изборен процес.

По повод кризата Путин обвини Вашингтон, че е подкрепил свалянето на бившия президент Виктор Янукович. "Украинската криза възникна, защото Янукович отложи споразумението за асоцииране с ЕС. Това беше последвано от преврат, подкрепен от нашите американски приятели, и в резултат на това има хаос и пълномащабна гражданска война", заяви Путин на икономически форум в Санкт Петербург. Той също така защити анексирането на Кримския полуостров от Русия през март, като заяви, че това е станало след демократичен вот за независимост и е предотвратило трагедия като ада в пристанищния град Одеса, при който десетки проруски активисти загинаха. "Колкото до Крим, нашата позиция е ясна... Те гласуваха "за", това е неоспорим факт", заяви Путин. "Ако това не беше направено, щяхме да видим трагедия като тази в други градове. Мисля, че направихме правилното нещо", каза още руският президент.

Колкото до икономическите санкции, наложени на Русия от ЕС и САЩ, руският президент посочи, че те ще имат ефекта на бумеранга за Запада, предаде Ройтерс. Критикувайки САЩ, Путин отбеляза, че идеята за "еднополюсен" свят се е провалила, и приветства европейските компании за "прагматичния" подход към Русия. По думите му, сделката на "Газпром" с Китай ще позволи на Русия да бъде ключов производител между Европа и Азия. Руският президент посочи, че сделката е за 30 години, но запасите в руските находища са достатъчни за 50 години. От китайска страна инвестициите в инфраструктурата на газовия проект ще бъдат 20-22 млрд. долара, а Русия за 4-6 години ще вложи в проекта около 55 млрд. долара. Владимир Путин съобщи още, че Русия планира да увеличи дела на атомната енергетика в енергийния баланс от 16 на 25 процента. Предвижда се строителството на 20-25 големи енергоблока в Русия.

Държавният глава изрази мнение, че рисковете в сферата на газовите доставки в Европа са възникнали по вина на Украйна, която според него злоупотребява с положението си на транзитна страна за руския газ. Путин заяви също така, че още не е получил ясен и директен отговор от европейските лидери на своите обръщения, свързани с газовите проблеми, и разчита на адекватна реакция от тяхна страна. Той посочи, че е изненадан, че ЕС отказва да работи с Митническия съюз, а само с отделни страни от него. Путин изрази недоумение и по повод на това, че Украйна не е платила за руския газ, дори и след като в края на миналата година Русия й предостави многомилиардна помощ. Той подчерта, че водещият в света производител на петрол и газ трябва да диверсифицира износа, който в основната си част е енергиен, и се ангажира да укрепи големите банки и отрасли в страната.

ОПЪЛЧЕНЦИ:

Срещу нас воюват полски наемници и жени-снайперисти

Украинските въоръжени сили действат по заповед на Киев и главната им цел е да проведат изборите на 25 май по свой сценарий. Това заявиха от щаба на командването на армията на Югоизтока в Украйна, предаде LifeNews. "Тежка артилерия стреля срещу мирни жители. Те правят това, за да проведат изборите по свой сценарий. Ние сме шестима и удържахме позициите, за да попречим на войниците да навлязат в града", разказа командирът на армията на Югоизтока. Според него срещу тях военните не са съвсем украински: "Те ни крещяха: "Руснаци, предайте се!" с полски акцент. Това са наемници. Съществува информация, че има и жени-снайперисти", потвърдиха от щаба на армията на опълченците.

В Луганск се провеждат реални въоръжени сблъсъци и техните мащаби се увеличават с всеки изминал ден, съобщават кореспонденти от LifeNews. "Това, което видяхме, е истинска война. Без резерви. С използването на авиация, бронетехника и артилерия. Сблъсъците започнаха сутринта на около 100 км от Луганск. Украинските въоръжени сили се опитаха да пресекат река Северен Донец, но опълченците им попречиха. Армията на Югоизтока отби пет БТР-а", съобщи кореспондент на LifeNews.

МЕРКЕЛ КЪМ РУСИЯ:

ПРИЗНАЙТЕ ОЦЕНКАТА НА ОССЕ ЗА УКРАИНСКИТЕ ИЗБОРИ

Германският канцлер Ангела Меркел поиска от руския президент Владимир Путин да признае оценката на ОССЕ за президентските избори, планирани в неделя в Украйна. "Очаквам от Русия да уважи без никакво съмнение обективната оценка на ОССЕ" относно доброто провеждането на изборите, заяви германската канцлерка в интервю за регионалния ежедневник "Саарбрюкер Цайтунг". "Самата Русия е част от тази организация", подчерта тя. Берлин счита изборите в неделя, оспорвани в част от Украйна и от Москва, като голям етап за стабилизирането на страната. "ОССЕ ще оцени как ще се проведат изборите и всички трябва да уважат преценката й", заяви Меркел.

ВУЧИЧ:

ЩЕТИТЕ ОТ НАВОДНЕНИЯТА СА ЗА 1 МЛРД. ЕВРО

Щетите от наводненията в страната възлизат на 1 млрд. евро. Това призна сръбският премиер Александър Вучич. Според него най-много поражения от катастрофалните наводнения има в енергийния и селскостопанския сектор. "Ще ни бъде необходима международна помощ за възстановяване на икономиката", призна Вучич пред участниците на Донорската конференция в Белград. Нашето нещастие е толкова голямо, че може да се види от всеки един, добави сръбският премиер. Сърбия очаква сериозна подкрепа за възстановяването на жп линията Белград-Бар. Поне 50 публични обекта, в повечето случаи училища, и други 300, са почти разрушени. Поради наводненията на 158 хил. ха селскостопанска земя ще се забави цялото производство на земеделска продукция. Поради тази причина, според Вучич, е необходимо по-бързото въвеждане на икономически реформи. Поради щетите в енергийния сектор Сърбия всеки ден купува ток за половин милион евро. При наводненията са евакуирани 31 879 души.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 24 МАЙ 2014

Евроизбори: петте залога

Делът на неучастието, възходът на крайнодесните, съотношението между десните и левите, съставът на мнозинството, изборът на председател на комисията - това са основните залози на европейските избори

Тази година се очаква нов рекорден дял на неучастие. След първите преки избори за Европейски парламент през 1979 г. въздържането от гласуване не спира да расте. То тръгва от 37 процента, минава през 57 процента и стига на предходните избори през 2009 г. до стойности от над 70 процента в много страни от Източна Европа. Слабото участие накърнява представителността и легитимността на депутатите. То освен това може да окаже услуга на радикалните партии, чиито избиратели са по-мобилизирани от тези на управляващите партии по време на евроизборите, считани за избори с вторично значение.

Социологически проучвания са единодушни, че антиевропейските партии отдясно и от крайното ляво ще отбележат възход. Това се очаква да се случи най-вече в големи страни като Франция и Великобритания, но също и в Австрия и Гърция. В дясната част на спектъра до Европейската народна партия (ЕНП), голямата десноцентристка европейска формация, биха могли да се оформят три групи: на британските и полските консерватори, на еврофобите от британската Партия за независимост на Обединеното кралство (ЮКИП) и на крайната десница около френския Национален фронт и холандската Партия на свободата. Радикалната левица се очаква също да увеличи присъствието си и да надмине по брой депутати зелените и британските консерватори.

Проевропейските формации ще запазят солидно мнозинство от около 520 депутати, което е над две трети от 751-те места. Но това ще бъде едно нестабилно и неясно мнозинство. На евроизборите освен това ще се промени съотношението на силите между лявото и дясното. На изборите през 2009 г. ЕНП със 275-те си места беше задминала социалистите, които получиха 195 места.

Според последните социологически проучвания обаче изравняването на силите ще бъде зрелищно със загуба на близо 60 места за ЕНП и спечелване на пет до 10 допълнителни места за социалистите. Десницата изглежда ще запази преднина от около 15 места. Либералите и зелените губят инерция. Но либералите може да получат няколко подкрепления от Франция, Чехия и Испания, за да ограничат загубата. В новия парламент няма да има възможност за мнозинство без сътрудничество между десноцентристите и социалистите. Алтернативните съюзи на десницата и левицата няма да постигнат мнозинството от 376 гласа, необходимо за избирането на бъдещия председател на Европейската комисия. Тази голяма коалиция между дясното и лявото от умерената част на спектъра, която съществува в редица европейски страни (най-вече в Германия, Италия, Австрия, Белгия, Гърция), е традиционен начин на функциониране на Европейския съюз. В Европейския парламент двете големи групи си разменят председателския пост на всеки две години и половина и често гласуват заедно по законодателните текстове. Така се случва и в съвета, където заседават държавни и правителствени ръководители от десницата и от левицата, и в комисията, където мнозинството от членовете са от ЕНП, но освен това има социалисти и либерали.

След досегашните избори държавните и правителствените ръководители избираха председател на Европейската комисия при закрити врата. Тази година ситуацията е различна. Договорът от Лисабон предвижда те да вземат предвид резултата от изборите. Паневропейските партии решиха да представят кандидатите си за председателския пост в комисията, сред които се открояват християндемократът Жан-Клод Юнкер и социалистът Мартин Шулц. Но лидерите още не са казали последната си дума и от седмици в обръщение са и други имена. Германската канцлерка Ангела Меркел, която не е съгласна с парламентарната логика, предупреди, че "преговорите" за председател на комисията ще продължат "няколко седмици". Следващият ръководител на изпълнителната институция на ЕС със сигурност ще трябва да получи "мнозинство" в парламента, но също и "голямо мнозинство" сред правителствените и държавните ръководители, предупреди председателят на Европейския съвет Херман ван Ромпой.

В РУСКИЯ ИНТЕРНЕТ ДОЙДОХА ЗАКОНИ

Татяна ШАДРИНА

Законът навлиза в интернета. "Российская газета" публикува едновременно няколко нормативни акта, засягащи регулирането на мрежата. За да заработи законът за блогърите, Роскомнадзор е длъжен да разработи методика за преброяване на денонощната аудитория на блогъра до началото на действието на закона на 1 август тази година. Във ведомството ни съобщиха, че Роскомнадзор разглежда възможността да преброява оригиналните абонати на интернет блогърите с помощта на робот, който в края на тази година ще извършва мониторинг за противоправни действия в цялата Световна паяжина. Системата ще филтрира всички медии и популярни блогове за наличието там на нецензурни изрази, екстремистки материали и вредна за децата информация.

Ако разработчиците на робота предложат техническо решение за преброяването на абонатите на популярните блогове, в Роскомнадзор ще го вземат предвид.

При това този механизъм за преброяване трябва да бъде независим от каквито и да било интернет ресурси и площадки, смятат във ведомството. Въпреки че със самите интернет площадки Роскомнадзор смята да започне консултации по изпълнението на новия закон в най-скоро време. Графикът на консултациите ще бъде съобщен всеки момент, обещават във ведомството.

Засега в Роскомнадзор възнамеряват да поканят за обсъждане непосредствено представители на интернет отрасъла. А блогърите ще трябва да почакат. Причината е проста: засега не е уточнен редът за регистрацията им в регистъра и някои други въпроси, интересуващи руската блогосфера по изпълнението на този закон. Щом обаче се появи яснота, службата възнамерява да започне работа и с тях.

Роскомнадзор сега е длъжен да следи за съдържанието на популярните блогове. Метод за определяне на броя на потребителите ведомството ще разработи още следващия месец. Въз основа на това службата ще включва най-популярните блогъри в регистър, се казва в закона. А на хостинг провайдъра ще се изпраща искане да прехвърли данните за блогъра, за да бъде идентифициран. Провайдърът е задължен по закон да предостави тази информация в срок от три дни. На тази база Роскомнадзор ще уведоми блогъра за популярността му и включването му в регистъра. Ако три месеца подред броят на потребителите на даден блогър е под 3 хиляди в денонощие, той има право да подаде молба да бъде изключен от регистъра. А ако страницата е затворена половин година, тя се изключва от списъка на популярните автоматично.

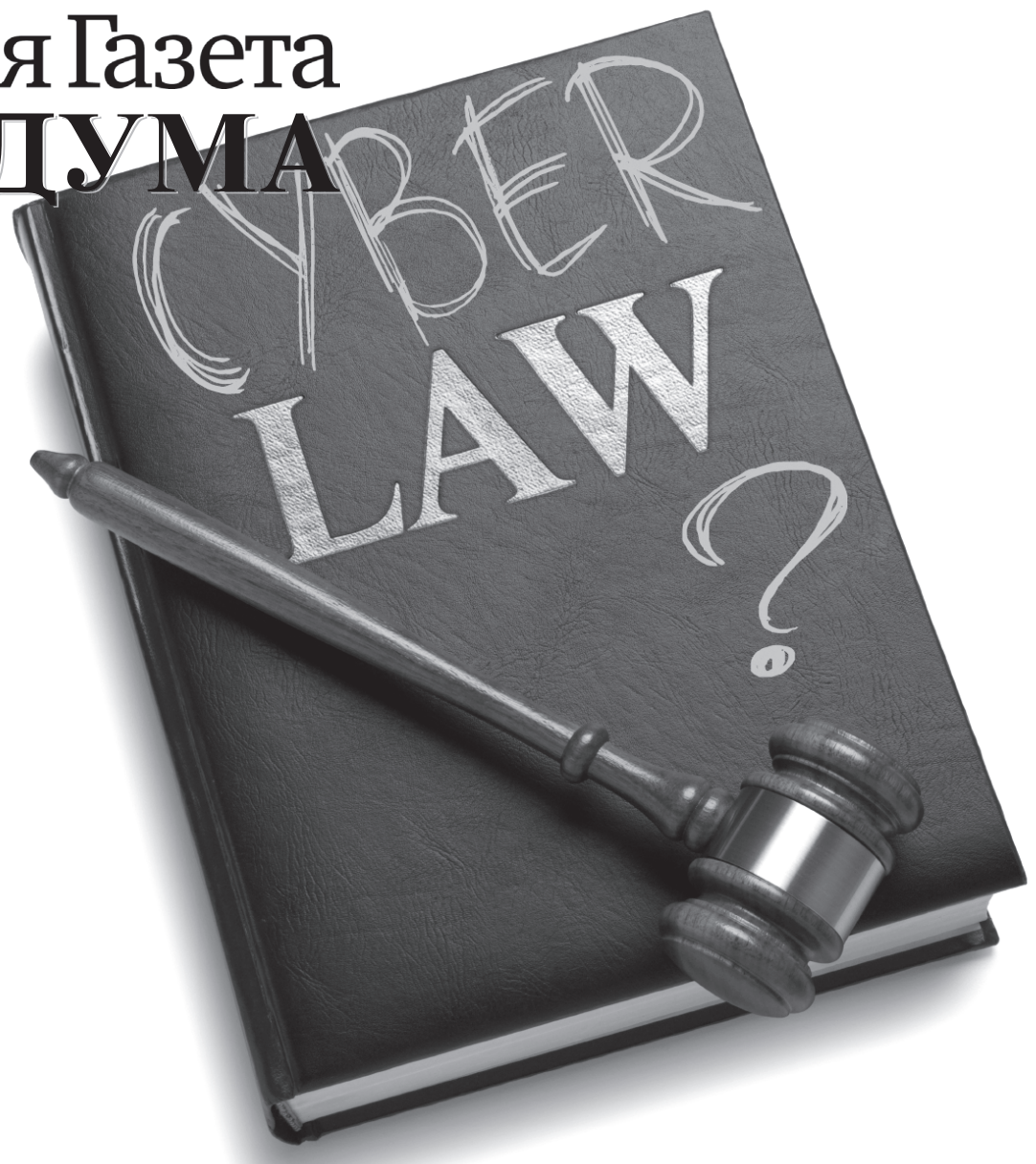
Собственикът на сайт или страничка, на която за денонощие влизат над три хиляди оригинални потребители, е длъжен да следи не само "словото" си, но и да модерира отзивите на читатели, за да няма там призиви за терористични или екстремистки действия, разпространяване на държавна тайна, порнография, пропаганда на култа към насилие и жестокост. При това собствениците на сайтове, регистрирани като медии, не са блогъри. А върху блогърите не се разпространяват правата и изискванията, поставени пред медиите.

Блогърите имат право да разпространяват информация, която не нарушава закона, да подписват материалите си както с фамилията си, така и с псевдоним. На блогърите им е разрешено да печелят от реклама.

Ако блогърът нарушава закона, ресурсът му може да бъде блокиран и глобен.

Российская Газета

СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 24 МАЙ 2014

ПРОФ. СВЕТЛИНА НИКОЛОВА:

Празникът на Светите братя е наша традиция от X век

Ако държавата не подкрепя умовете, книжнината и духовността, нищо добро не може да се случи, казва известната изследователка на Кирило-Методиевото дело

Интервю на Велиана ХРИСТОВА

СВЕТЛИНА НИКОЛОВА е родена във Враца. Завършила е българска филология в Софийския университет. Работи в БАН от 1971 г. До края на 2011 г. бе директор на Кирило-Методиевския научен център в академията. Научната й работа е в областта на Кирило-Методиевското културно наследство. Изследва съчиненията на Климент Охридски, в последно време работи върху словата на Йоан Екзарх Български, също - в областта на старобългарската текстология и развитието на текстовете през Средновековието. Специалист в областта на славянското ръкописно наследство от епохата на Средновековието. Била е представител на БАН в Европейската научна фондация, в постоянния комитет по хуманитаристика. Зам.-председател на Българския национален комитет на славистите, член на Славянската библейска комисия към Международния комитет на славистите и пр.

□ *Проф. Николова, личната ви научна съдба е свързана изцяло с делото на Кирил и Методий и тяхното наследие. Защо в обществото като че ли не сме си уточнили до ден днешен понятията. Кое е правилно - старославянски или старобългарски език?*

- Мога да кажа защо се използват различни термини по отношение на книжовния език, който Кирил и Методий са създали. Мисля, че е известно на повечето българи, книжовният език, който те създават, е основан върху говора на българските славяни от Солунската област. През IX век околностите на Солун са били населени от славянски племена от българската група, които са били в пределите на българската държава. За двамата солунски братя има предположения, че майката е била славянка и че са били от славянизирано семейство. Те не са могли да не знаят отлично говора на тези славяни и книжовният език, който създават, е бил основан на живия народен говор на българските славяни от тази област. Затова ние казваме старобългарски, защото произходът на този книжовен език идва от говора на българските славяни. В други страни обаче се използват няколко други термина. Единият от тях е "старославянски", който се използва в рускоезичната литература, вторият е "стар църковен славянски" (Old Church Slavonic), който се използва в англоезичната литература, третият е "староцърковнославянски" (altkirchenslavischen), който се използва в немскоезичните публикации. Откъде идва тази разлика в научните изследвания? В тези страни учените смятат, че е по-важен не произходът, а функцията на този език. Защото старобългарският език след известно време започва да се използва като общ език на всички източноправославни славяни. Така, основавайки се на функцията на този език, те въвеждат три различни термина. Но бих искала да кажа, че терминът "старобългарски език" не е измислен от българите - той се дължи на един виден немски учен, Август Лескин, който през 1871 г. издава първата граматика на този Кирило-Методиев език във Ваймар и я нарича "Граматика на старобългарския език". Това е една много важна книга, защото всички следващи учебници се основават на "Граматиката" на Лескин. До днес тя е претърпяла повече от 9 издания.

□ *В последните една-две години у нас се разпространява твърдението, че Кирил и Методий създават глаголицата, а след това тя се развива в кирилица в България и затова кирилицата е българската азбука. Така ли е?*

- Ако съдим по произхода й, може да се каже, че е българска азбука. Но няма основание да заменим термина "кирилица" с "българска азбука", защото по този начин бихме скъсали връзката си със самия Кирил. Кирилицата наистина е възникнала в България. Но писмените ни паметници от IX и X век върху камък са писани и на кирилица, и на глаголица, има и двуезични - на глаголица и на гръцки език. Произходът е безспорен, но поважното за нас е това, че е утвърдено това название, което я свързва със св. Кирил, и затова българският народ чрез своята кирилица остава свързан с Константин-Кирил. Още през 1992 г., когато България бе приета за член на Съвета на Европа, председател на асамблеята му тогава беше Мигел Мартинес, който в словото си за приемането на България спомена сред постиженията на българите в европейската културна история единствено имената на Кирил и Методий. Освен това кирилицата не се използва само в България, а дори в някои азиатски страни, в бившите съветски републики и досега в Казахстан и в Монголия. Румънците пишат на среднобългарския вариант на старобългарския език чак до XVII век, а самата кирилица се използва до 1859 г. в Румъния. А има и няколко много малки народи в Сибир, които свързват запазването на езика си с кирилицата, дори след 1990 г. тя се приспособява към звуковите особености на езика им и се пишат учебници на този език с кирилица, за да бъде той запазен чрез нея.

□ *Много старобългарски паметници се намират в други държави в момента, даже останалите у нас такива паметници са по-малко. Помним неотдавна скандала, когато Македония искаше да прави в Брюксел изложба с наши писмени паметници, наречени от тях "македонските ръкописи". Как ние доказваме, че те са български?*

- Доказваме категорично, защото тези ръкописи носят всички характерни белези на българския език от тези епохи. Тогава имаше един много куриозен случай, в интернет се разпространяваше едно изображение от тази изложба - началото на Тълковното евангелие на охридския архиепископ Теофилакт. Това е един бележит духовник от XI век, който има едно предисловие и на него неговото име, написано в тези ръкописи, не е Теофилакт Охридски, а е Теофилакт Български. И самото название "български" се споменава в ръкописите, разбира се. Всички гръцки духовници говорят за св. Климент и за св. Наум като за български светци. Техните произведения, посветени на св. Климент и св. Наум, са написани на гръцки език, когато те са били архиепископи на Охридската архиепископия в периода, когато ние сме били под византийска власт през XI, XII, XIII век и дори в XIV в. Има един бележит архиепископ от XIII в. - Константин Кавасила, който е написал служба на св. Наум Охридски. И в нея навсякъде той говори за почитта именно сред българите на този светец и нарича Наум "светилник на българите".

□ *Защо напоследък църковният празник на св. Кирил и Методий 11 май започва да се чества като светски празник едва ли не вместо 24 май? Тази година някои оратори дори заявиха, че понеже на 11 май светите братя са чествани за първи път в Пловдив, това бил истинският ни празник. Каква е разликата между двете дати?*

- Ами това фактически е един и същи ден. 24 май се появява при нас като дата едва в началото на XX в., когато се сменя календарът и се преместват дните с 13 напред. А денят е един и същ. Всъщност празнуване на св. Кирил и св. Методий се споменава за пръв път в старите български глаголически ръкописи, само че там става дума за други дати. Най-старият документ, в който е посочено честване на св. Кирил, на св. Методий, на св. Климент Охридски, е от края на X и началото на XI век. Това е т.нар. Асеманиево евангелие, намерено в XVII век в Йерусалим. В това евангелие има календар и в него ние виждаме за пръв път датата на честване на св. Кирил - 14 февруари, датата на честване на св. Методий, която е на 6 април, датата на честване на св. Климент, която е на 27 юли. Така че това е една много стара традиция, отбелязана още в старите глаголически ръкописи.

□ *А двамата заедно като свети братя кога започваме да ги честваме?*

- Не сме много сигурни кога започва това, но за пръв път се появява една друга дата - 10 май, в един стар руски ръкопис от края на XII век, т.нар. Успенски сборник, в който е поместен най-старият ръкопис на т.нар. Пространно житие на св. Методий. Там произведенията са подредени по дати и на датата 10 май се намира това голямо и важно житие, от което ние знаем много неща за живота на Методий. След това от XIII век, може би дори в българските земи, се появява един сборник, наречен Пролог. В него има вече решително датата 11 май. На тази дата се помества едно кратко житие на Методий. И учените се питат как от 6 април - неговата смърт, датата се е преместила на 11 май. Обикновено 6 април се пада в период на пост и има документално засвидетелствани случаи, когато една дата, падаща се по време на пост, се премества на друга дата. Възможно е случаят и тук да е такъв.

□ *А като празник на буквите и на писмеността честването започва вече през Възраждането, а после със смяната на календара се премества и датата, така ли?*

- Това вече е, когато възниква гражданският празник. През Средновековието не е имало такова делене, гражданският празник възниква през Възраждането, а след това се измества по новия календар. Но става дума за една и съща дата.

□ *Казахте, че немски учен за пръв път е употребил термина "старобългарски език". Доколкото знам, и нашият X век е наречен "Златен" век не от българи...*

- Да, този термин също не е българско творение, той идва от една книга на бележития чешки славист Павел Йозеф Шафарик, издадена през 1848 г. в Прага. Тя се нарича "Разцветът на славянската литература в България".

□ *Имам усещането, че в наши дни българистите и славистите в чужбина много повече ценят българския принос в създаването на славянската книжнина като важна част от европейската цивилизация, отколкото ние самите като народ.*

- Ние, българите, много често нямаме съзнание за това ценно, което сме направили в миналото. Не искам да говоря баналности като тази, че без минало няма бъдеще, обаче имам чувството, че много народи си ценят много повече от нас онези постижения, които са имали в миналото. И ги използват за това да направят нещо за бъдещето си. Докато ние... Самото честване на празника на Кирил и Методий в България малко позагуби блясъка си. Това не са вече онези тържества нито през Възраждането, нито след това, които са повдигали самочувствието на българите. Които са им показвали, както се казва, че и "ний сме дали нещо на света". Но това зависи от много обстоятелства, на първо място, разбира се - от образованието. Но не на последно място - от подкрепата на българската държава. Да не забравяме това, което се казва в едно от тези жития, за които споменах, за това как са дошли учениците на Кирил и Методий в България. Те са били изгонени най-позорно, както се знае, от Велика Моравия, след тази в крайна сметка неуспешна мисия там, след като преди това са били затворени. Но те тръгват към България. И казват, че те мечтаели за България и се надявали, че България ще им даде спокойствие.

На стр. 29

РОЖЕ БЕРНАР (1908-1997), един от най-изтъкнатите френски слависти на XX век

(Из слово, произнесено в Париж през 1963 г. пред международна публика от неколкостотин души)

"Една млада държава, привлякла вниманието на средновековния свят с военните си победи, постъпи благородно и мъдро, като приюти прогонените ученици на Кирил и Методий, повечето от които всъщност бяха нейни чеда. Тази държава съхрани и подклаждаше пламъка, който двамата братя бяха запалили, за да предаде по-късно този пламък на останалите славянски народи и на бъдещите поколения. Тази държава беше България. Поради благородното си поведение и значимостта на наследството, което тя спаси, България си спечели неувяхващата благодарност на останалите славянски народи и уважението на целия цивилизован свят".

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 24 МАЙ 2014

Селско училище „скоци” в бъдещето

Лаптоп, интерактивна дъска във всяка класна стая и физкултурен салон с фитнес зала са мечта за повечето български ученици, за възпитаниците на ОУ „Д-р Петър Берон” в с. Плъстина те са реалност

ОУ “Д-р Петър Берон”, с. Плъстина

Светла ВАСИЛЕВА

Песимистите биха видели в тази история единствено изключение, потвърждаващо правилото. В родното образование през последните 20 години то се свързва със закриването на учебни заведения (516 основни училища от 2000 г. досега, по данни на НСИ), остаряла материална база, недостиг на средства, а и на учители. Оптимистите обаче ще съзрат надежда и стимул да продължат напред. Да не се предават пред трудностите. Да не правят компромиси. Защото ще знаят, че не всичко е загубено, щом в едно търговишко село - Плъстина (с население около 700 души), има воля, желание и ентусиазъм не само да се запази местното основно училище “Д-р Петър Берон”, а и да се модернизира така, че постепенно да се превърне в мечта за децата от къде по-големи населени места - градове, областни центрове, че дори и за тези от столицата.

Промените, настъпили в страната след 1989 г., дават импулс на училищното ръководство за търсене на варианти за оцеляване и развитие в новите условия.

Усилията са възнаградени

и след обстойни проучвания се оказва, че училището е собственик на 200 дка селскостопанска земя. Със съдействието на община Омуртаг поземлената комисия и службата по земеделие същата е възстановена (към 1995 г.) и бързо се превръща в основен източник за допълнително финансиране. Първоначално част от земите (около 10 дка) учениците обработват сами, отглеждайки картофи, царевица и ягоди. Продукцията се използва за поевтиняване на храната в ученическия стол. Останалата част от земята е дадена под аренда, като средствата се инвестират в подобряване на материалната база на училището, чиято сграда е построена в средата на миналия век през 1954 г. Днес, 60 години след откриването ѝ, тя изглежда като нова - санирана, с алуминиева и PVC дограма. Десетте класни стаи са покрити с ламиниран паркет, а таваните им са облицовани с хънтър. Отоплителната инсталация е локална на твърдо гориво. Медицинският кабинет, клубът на учителя, библиотеката и кухненският блок със столовата са нещо, чието присъствие се подразбира някак от само себе си на фона на наличието на закрит физкултурен салон (непостижим лукс за 600 училища в страната, които нямат дори стаи, пригодени за спорт) при това не какъв да е, а с вградена фитнес зала, оборудвана със съвременни кардио уреди (велоергометър, бягаща пътека, комбинирана универсална лежанка, крос тренажор и др.). За желаещите да спортуват на открито е изградена многофункционална спортна площадка с изкуствена трева и съоръжения за хандбал, волейбол, баскетбол, футбол и тенис на корт. Това обаче далеч не е всичко. Тук и учителите, и учениците отдавна са

забравили за тебешира

и гъбата за почистване на черната дъска. Всяка учебна стая е оборудвана с нова интерактивна (електронна) дъска (Interwrite Dual Board), мултимедия и лаптоп. Училището разполага с две компютърни зали. В едната са изградени 13 терминални работни места, включени в локална мрежа, а другата е оборудвана с 15 броя компютри. За разкош има и стая за занимания по интереси с 10 компютъра и много спортно-развлекателни игри.

Днес в училището на с. Плъстина учат общо 175 ученици, разпределени в 9 паралелки. Шест групи са включени в целодневна организация на обучение. ОУ “Д-р Петър Берон” е средищно за децата от шест околни села. Те идват тук благодарение на двата училищни автобуса, които пътуват всеки ден. Ще ги познаете отдалеч. Не само по ученическите раници, а най-вече по красивите униформи, които носят с удоволствие. “Идеята за въвеждане на училищна униформа се зароди вследствие на това, че децата идваха на училище облечени по най-различен начин. Районът се характеризира с безработица, с бедно население и имаше ученици, които идваха дори със скъсани обувки и дрехи” - разказва директорът Мустафа Ваклев. В началото започват с бяла риза и черен панталон или пола. През следващата учебна година 2007/2008 г. стартират националните програми към Министерството на образованието и науката и учителският екип решава да кандидатства по модулите “Ритуализация на училищния живот” и “Спорт в училище”. И двете им проектни предложения са одобрени. Учениците с интерес и желание приемат въвеждането на униформата, защото тя заличава социалната разлика между тях и в същото време засилва

усещането за принадлежност

към училището, към неговите ценности и традиции, продължава с разказа си директорът. През 2008 г. на организирания национален конкурс-ревю “Ученическото облекло - вчера, днес и утре” в София униформата на ОУ “Д-р Петър Берон” печели второ място.

Въвеждането на ученическата униформа провокира желание у учителите и те да имат официално облекло. След близо 2 месеца то вече е факт. Както е факт и наличието на лаптоп за всеки педагог, предоставен от училището. Педагогическият персонал е от 18 души, като 90% са местни кадри. Само двама са пътуващите учители от град Омуртаг. Почти всички са с професионален опит над 10 години и с професионална квалификация бакалавър и магистър.

Високите технологии, използвани в процеса на обучение и последователните усилия на екипа дават резултати. Миналата учебна година учениците от с. Плъстина завоюват - I място на областно първенство по тенис на маса - момичета; II място на областно първенство по баскетбол - момичета и момчета. Особено радващ е обаче резултатът по математика - “мн. добър” 5.13, постигнат на националното външно оценяване. Той е най-високият на изпитите след седми клас в област Търговище. Справката на Регионалния инспекторат показва, че селското училище изпреварва с повече от половин единица градските училища и е единственото, минало петицата по математика. Седмокласниците от Плъстина се представят най-добре и на приемния изпит по математика. По данни на директора на ОУ “Д-р Петър Берон” 100% от възпитаниците им завършват средно образование, а 70% от тях продължават обучението си във висши учебни заведения. “Тук, който успее, навсякъде ще успее!”, вярват преподавателите от Плъстина, претворявайки на дело завета на българския възрожденец Тодор Минков: “Само с образование и просвета един малък и изстрадал народ може да се сравнява с другите европейски народи”.

Педагогическият екип на училището

Първият ден на новата учебна година

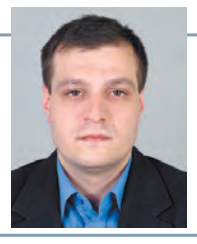
Възпитаници на ОУ “Д-р Петър Берон”

Честване на 24 май

Лаптоп, мултимедия и интерактивна дъска има във всяка една от десетте класни стаи

ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ

Скъпи сънародници

Скъпи сънародници, вчера чрез вестник "Труд" към вас се обърнаха посланиците на САЩ и Великобритания, които ви призоваха да помислите за Украйна, когато влезете в тъмните стаички за гласуване на 25 май.

Направете го, скъпи сънародници. Щом ви призовават тези посланици на "прогресивното човечество", помислете. Помислете за изгаряните и убивани милиционери на Майдана. Помислете за убитите, все още неизвестно от кого, протестиращи на същия този Майдан. Помислете за убитите сътрудници на Партията на регионите, за завладените сгради в Киев, сред които е и тази на ЦИК. Помислете за партия "Свобода" и групировката "Десен сектор". Помислете дали тяхната идеология не е фашистка.

Помислете за небивалото въодушевление, с което над 2 милиона души в Крим избягаха в Русия. Заедно с целия полуостров. Помислете как два месеца хората от Източна Украйна протестираха с искане някой да ги чуе и как, когато цинично ги игнорираха, те се хванаха за оръжията. Помислете за 48-те изгорени живи, удушени, застреляни и пребити до смърт хора в Одеса. Те умряха под радостните възгласи на тълпата пред Дома на профсъюзите и престъпното бездействие или действие на властта.

Помислете за обстрелвания с артилерийски огън град Славянск, за наказателните батальони на олигарсите, които нападнаха милицията в Мариупол. Мъжете с пагони отказаха да стрелят в народа си и това бе достатъчно основание да бъдат убити. Помислете за това дали украинското правителство наистина има монопол върху насилието и дали може да събира данъците. Защото, ако не може, това означава, че то не контролира нищо.

Помислете за започналата гражданска война в Украйна, за това кой е виновен и кой има най-голяма полза в Европа да бъде неспокойно и да бъдат дестабилизирани отношенията между ЕС и Русия. Помислете, щом така искат техни превъзходителства Марси Рийс и Джонатан Алън. Ще попитате на какво основание те искат това от вас. Не знаем, скъпи сънародници. Помислете и върху това.

Анатолий СТАНКУЛОВ

Стискай палци за културата

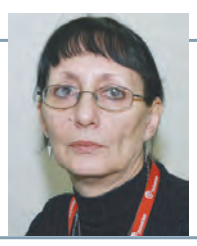
АЛЬОНА НЕЙКОВА

Не е лошо човек да се почувства одухотворен и окрилен, живеейки през последните години в най-големия български град. Защото в него като че ли вече не остана събитие, което от Столичната община да не бъде натаманено за проява, реализираща се "в подкрепа на кандидатурата на София за Европейска столица на културата през 2019 г."

И празничният концерт "Музиката на 24 май" на НМУ "Любомир Пипков", и Събор на родовете "Да запазим българското", който ще се състои на 25 май пред НЧ "Георги Бенковски 1911", и какви ли още не семинари и лекции се провеждат под общия вече споменат стремеж да ни признаят за културни за след 5 лета. Ищахът столицата ни да бъде забелязана от Европа е споменат дори в поздравлението на Фандъкова по случай 24 май, публикувано на сайта на общината. Но върхът на цялата тази духовна загриженост е нарочването на спортна инициатива, която ще се състои днес в Борисовата градина, за мероприятие "в подкрепа на кандидатурата на София и Югозападен регион за Европейска столица на културата през 2019 г."

С нетърпение, вълнение, но и голяма доза притеснение се очаква настъпването на 5 септември. Именно това е денят, в който ще бъде обявена Европейската столица на културата за 2019 г. Представете си само, че цялата "дейност" на екипа на кметицата Фандъкова в тази насока, не бъде оценена... Подобна апокалиптична картина би разтърсила съзнанието на всекиго. Не само на столичани. Защото това би означавало, че културният живот в милата ни София има опасност да замре. Вече няма да има за какво да се организира "мероприятие", което да влезе в общинските отчети, както и кандидатура, която да се подкрепя... И - което е по-жалко - много по-трудно ще се отпускат средства за различни арт проекти, инициативи и събития. Остава ни... да стискаме палци. В подкрепа на кандидатурата.

Заразата расизъм

ГАЛИНА МЛАДЕНОВА

Преди година Найджъл Фараж обеща на британците истинско "земетресение" на изборите за Европарламент. Трусът се получи - неговата евроскептична Партия за независимост на Обединеното кралство (ЮКИП) е големият победител на местните избори във Великобритания и вероятен победител и в изборите за Европарламент. Неговият често повтарян лозунг "Върнете страната ни обратно!" изглежда най-много допадна на британците. ЮКИП, която по принцип играе в дясното поле на политическия спектър, отнема гласове не само на консерваторите, но и на лейбъристите и либералните демократи.

Всъщност, според едно социологическо проучване, направено непосредствено преди изборите, почти една трета от британците смятат, че партията ЮКИП има расистки възгледи. В същото време обаче всеки четвърти британец е убеден, че ЮКИП просто не се страхува да пише на плакатите си това, което мислят обикновените хора в страната.

Програмата на ЮКИП не е чисто британска измислица. Популистки партии с антиевропейски дневен ред, с призиви да се ограничи миграцията и да се защити страната от евробюрократите стават все по-популярни в цяла Европа. Всеки път, когато се случва криза, трябва някой да бъде обвинен за връхлетялата беда. И след разразилата се през 2008-а криза ЮКИП реши да изкара виновни мигрантите. Така е и най-лесно - избираш си най-незащитените и стоварваш вината на тях. Така работи расизмът. А това е заразно. Десните партии винаги използват рецесията, за да получат подкрепа за идеите си. Те използват тактиката на страха, в случая - страха от имигрантите, от прекалената власт на евробюрократите. Засега хората на Фараж се държат меко, но щом спечелят гласовете на изборите, ще чуем какво мислят наистина.

Всичко това прекалено много започва да напомня случилото се в Германия през 1933-та, възхода на нацистката идеология...

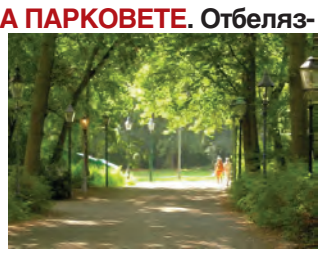
Датата 24

ДЕН НА БЪЛГАРСКАТА ПРОСВЕТА И КУЛТУРА И НА СЛАВЯНСКАТА ПИСМЕНОСТ.

След 1916 г., когато в България е установен Григорианският календар като държавен, граждански календар, денят на св. св. Кирил и Методий, отбелязван от БПЦ на 11 май по църковния литургичен календар, се пада на 24 май. Така датата добива по-голяма гражданственост. След 1968 г. църквата чества св. св. Кирил и Методий на 11 май, а 24 май става Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост. На тази дата през 1975 г. пред Народната библиотека в София е открит паметникът на светите братя. От 1990-а на 24 май празнуват народните читалища, а от 1995-а - Тракийският университет. 24 май е Ден на българската журналистика от 1990 г.

ЕВРОПЕЙСКИ ДЕН НА ПАРКОВЕТЕ.

Отбелязва се от 1999 г. по инициатива на Европейската федерация на природните и националните паркове. Годишнина от създаването (1909) в Швеция на първите девет национални парка.

1337 - НАЧАЛО НА СТОГОДИШНАТА ВОЙНА В ЕВРОПА.

Предизвикана е от съперничеството между Англия и Франция върху владенията във Фландрия, като поводът са претенциите на английския крал Едуард III към френския престол. Войната приключва на 19 октомври 1453 г. с капитулацията на англичаните в Бордо, Франция.

1900 - В РУСИЯ Е ПУСНАТ НА ВОДА КРАЙЦЕРЪТ „АВРОРА".

Плавателният съд е в списъка на флотата от 6 април 1897 г., а три години по-късно по лична команда на император Николай II е пуснат на вода. Взима участие в Първата световна война. На 25 октомври (7 ноември) 1917 г. оръдията му дават сигнал за щурма на Зимния дворец в Санкт Петербург, превръщайки "Аврора" в символ на ВОСР. От 1948 г. крайцерът е обявен за паметник на революцията и превърнат в музей.

1914 - ОФИЦИАЛНО Е РЕГИСТРИРАН ПФК „ЛЕВСКИ" (СОФИЯ).

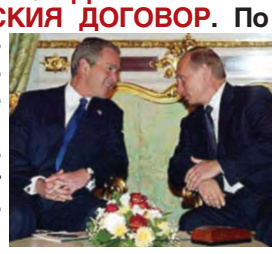
Основатели са тридесетина младежи, гимназисти от Втора мъжка гимназия, които играели футбол в местността Могилката (днес градинката пред 22-ро училище до НДК). По предложение на един от тях - Борис Василев (Боркиша), клубът е кръстен на Апостола на българската свобода Васил Левски.

1956 - ПРОВЕЖДА СЕ ПЪРВИЯТ ТЕЛЕВИЗИОНЕН КОНКУРС „ПЕСЕН НА ЕВРОВИЗИЯ".

В Лугано (Швейцария) в тв предаването, организирано от Европейския съюз за радио и телевизия, участват едва 7 държави - Нидерландия, Швейцария, Италия, Люксембург, Белгия, Германия и Франция, всяка от които е представена от две песни. В периода 1957-1986 г. към Евровизия се присъединяват нови 18 държави, а между 1994-2008 г. - още 20. България записва първото си участие в "Песен на Евровизия" през 2005 г. Конкурсът дава уникален шанс за развитие на победителите. Най-известните сред тях са АББА (1974) и Селин Дион (1988).

2002 - ДЖОРДЖ БУШ И ВЛАДИМИР ПУТИН ПОДПИСВАТ МОСКОВСКИЯ ДОГОВОР.

По силата на Договора за съкращаване на стратегическите оръжия, известен още и като SORT, двете страни се задължават до 31 декември 2012 г. да намалят с по две трети броя на ядрените си бойни глави.

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА
24 МАЙ 2014
ДУМА

Върви, народе...

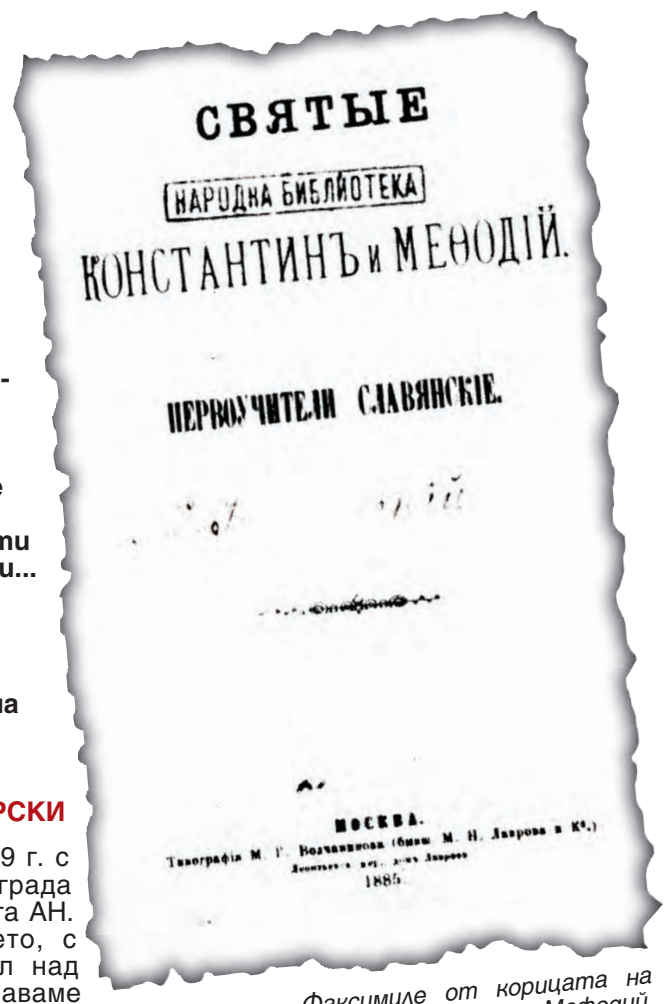
РУСКИ УЧЕН ОСВЕТЯВА ДЕЛОТО НА ВЕЛИКИТЕ БРАТЯ

АКАД. ЕВГЕНИЙ ГОЛУБИНСКИ Е ЦЯЛА ЕПОХА В ЦЪРКОВНО-ИСТОРИЧЕСКАТА НАУКА НА РУСИЯ И ГОЛЯМ ПРИЯТЕЛ НА БЪЛГАРИЯ

“Продължителната му научно-педагогическа дейност - 50 години учен, от които 35 години професор - представлява епоха в разработката на руската църковно-историческа наука... От края на 60-те и началото на 70-те години на XIX век, когато нашият църковен въпрос беше в пълния си разгар и бързо крачеше към своето разрешение, Голубински като специалист го е следил най-внимателно. Той беше един от ония истински руси, които не само напълно съчувстваха на българите в тая гигантска борба, но и дълбоко бяха убедени в правата на тяхната кауза. Затова той не се забави да им се притече на помощ, като излезе, въз основа на научните си изследвания, да покаже на някои руски държавни мъже, които се стремяха да ощетят великото дело на българския народ, че желанията на българите да имат своя собствена църковна йерархия, почиват на чисто исторически права, признати на времето си от всички източни патриаршии... Книгата му “Краткий очерк православныхъ церквей” (1871 г.) тогава беше, па и днес си остава, все още единичка в руската църковно-историческа литература, която разяснява истинската същност на българската църковна борба, дава насока в общественото мнение в Русия в полза на българите...”

ПРОФ. ВАСИЛ ЗЛАТАРСКИ

СВЯТЫЕ
НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
КОНСТАНТИНЪ и МЕѲОДІЙ.
ПЕРВОУЧИТЕЛИ СЛАВЯНСКІЕ.
МОСКВА.
1885

Факсимиле от корицата на “Святые Константинъ и Мефодий, первоучители славянски”

Кирил МОМЧИЛОВ

Може би малцина от читателите знаят, че пионер на руската медиевистика е академик Евгений Евстигнеевич Голубински (28 февруари/12 март 1834 г. - 7/20 януари 1912 г.). Той е роден в село Матвеево, Костромска губерния, в семейство на свещеник. Ученик е в Солигаличкото духовно училище, завършва средно образование в Костромската духовна семинария. Като отличник го зачисляват в Московската духовна академия, която завършва след четири години.

Още студент Голубински е впечатлен от статията на своя професор А. В. Горски “О святых Кирилле и Мефодия” и сам съставя план за изучаване на църковно-славянските жития на светите братя.

В началото на 80-те години на XIX век Е. Е. Голубински става известен в научните кръгове с трудовете си, посветени на историята на Руската църква. В 1878 г. е избран за член на Руското историческо общество, в 1880-а - на Киевското, а в 1882 г. става член-кореспондент на Санкт-Петербургската академия на науките, през март 1903-а - неин действителен член.

От 1884 г. Е. Е. Голубински е почетен член на Българското книжовно дружество в София заради изключителния му принос в изучаването на живота и делото на братята Кирил и Методий. За фундаменталното му изследване “Константин и Мефодий - апостолы славян” (1867) е удостоен в 1869 г. с Уваровската награда на Петербургската АН. За вдъхновението, с което е работил над своя труд, научаваме от писмото му до акад. И. И. Срезневски:

“Колкото до необходимостта от подобно пълно описание на живота на Първоучителите, по моето искрено и твърдо убеждение, те се хора, които принадлежат към най-великите славяни, за които е задължително да знаем не само какво са свършили за нас, но и как са живели”.

Трудът на Голубински се състои от две обширни части: “Опит за пълно животоописание на светите Константин и Методий” и “Обзор на източниците и древните сказания”.

Фундаменталното изследване на професора от Московската духовна академия Е. Е. Голубински безспорно е положило началото на руската медиевистика, дало е старт на понататъшните проучвания на великото дело на светите равноапостоли Кирил и Методий. Сам авторът признава:

“Аз само подготвих работата за бъдещите историци; аз съм един от работниците, след когото ще тръгнат много други. Аз не смятам своята книга за истинска история; истинска история не съществува...”

Голубински е автор на повече от 70 труда по история на Руската православна църква и светите братя Кирил и Методий. Заслужава да посочим специално съчинението “Краткий очерк истории православных церквей Болгарской, Сербской и Румынской или Молдо-валашской” (1871), написано въз основа на богат документален материал.

През 1880 г. защитава докторска дисертация на тема “История Русской церкви” и получава за втори път Уваровската награда. В този труд той развенчава не една и две руски църковни легенди: за проповедта на ап. Андрей в Киев, за покръстването на княз Владимир I в Корсун, за пристигането на гръцки свещеници с гръцки книги по време на официалното покръстване на руския народ през 988-989 г. и др.

Той подчертава славянобългарския характер в християнизацията и просвещението на Киевска Русия, позовавайки се на известие от Йоакимовския летопис, според което в Киев дошли от България “учени свещеници с много книги”.

За нас представлява особен интерес и актовата му реч “Святые Константин и Мефодий - первоучители славянские”, която произнася на тържественото събрание на Московската духовна академия на 6 април 1885 г. Тогава православната църква отбелязва хилядолетието от смъртта на Методий.

Речта на Голубински - в обем 51 страници! - е отпечатана същата година в московската типография на М. Г. Волчанинов. В нея четем:

“По повод на различните видове обращения към братята като Свети Константин (Кирил) и Методий или Славянските първоучители и апостоли, те не са в буквален смисъл, защото не те първи са се погрижили за покръстването на славяните в християнската вяра, това е станало много преди тях. Обръщенията са по-скоро свързани със стремежа на братята да предложат надежден начин - собствена азбука, за изучаване на християнството от славяните, който да им даде възможност да извършват богослужение и да се молят на собствения си език, като напълно осъзнават светостта на молитвата”.

През 1906 г. акад. Е. Е. Голубински губи напълно зрението си. Отива си на 7 януари 1912 г. Погребан е в гробището на Московската духовна академия до своя учител проф. А. В. Горски. Творчеството му е забележителен паметник на руската богословска и научна мисъл от втората половина на XIX век.

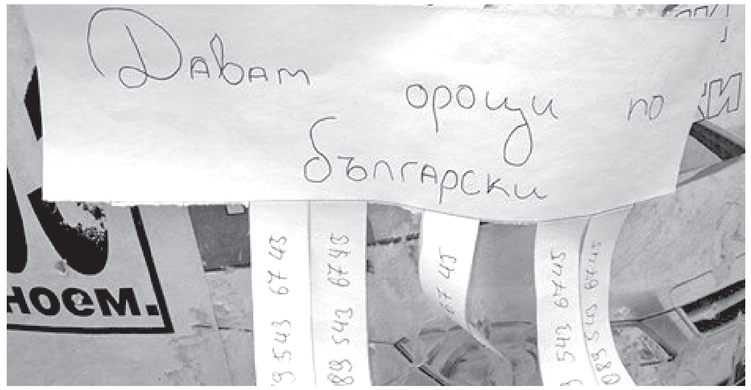

Светите братя

Посрещане на учениците на Кирил и Методий в Плиска

ОБУЙ НОВ ГАЩ, ЧЕ ИДИ НА ДЕБАТ II*

Десет години след публикуването на първата част за съжаление потъваме все по-дълбоко в блатото на неграмотността, опростачването и съсипията на българския език

Богдан ИВАНОВ

- **Редуцирана модификация на популисткия блок е Николай Бареков.**
- **Президентът на Чили Мишел Бачелет обяви извънредно положение във втория по значение град в страната Валпарайсо. Той изпрати там военни части.**
- **Абитюрентите трябва много да внимават, за да не стане веселбата играчка-плачка.**
- **Генка, ще продължа с нови подробности по темата в късните новини.**
- **Пълен конфиденц или прозрачност.**
- **Цветанов и Борисов се синонимизират с престъпността, позиционират се остро негативно, но отговорните не се сезират.**
- **Подводен дрон ще търси потъналия самолет.**
- **Като има повече конкретика, ще говоря още.**
- **Потъналият самолет бил взривен, запален и отвлечен.**
- **По-късно ще разберем температурите за следващите дни, защото идват празнични такива.**
- **Щом не стигаме до съгласие, ще насрочим един дебат и дебатирайки ще решим казуса...**

Езикови грешки, езикова маниерност, езиково подражателство и коленопреклонство, езикова претенциозност, езикова неграмотност. Но да караме поред, не - по-добре отзад напред. Защото случаят **"дебат"** е един от най-куриозните във времето на Голямата демокрация - той заслужава специално изследване и дори цял научен труд.

Още преди двайсетина години политици, културтрегери, политолози, социолози, журналисти налапаха като топъл хляб, като локум и дъвка тази дума и я употребиха сто милиона пъти грешно: не дебати, а дебат. Обясняваха в колко важен за съдбините на отечеството дебат ще участват, как ще инициират дебат, за да финализират еди-какъв си проблем, колко широк дебат ще организират, за да минимализират щетите от...

Като ги слуша човек, да си рече: "Брей-й, хем образовани, хем по френчки се изразяват галантно, хем подсещат за толерантност, дипломатичност и европейски маниери.

Думата дебати идва от френски и ще рече разисквания ("Речник на чуждите думи в българския език" - БАН, 1982). Същото значение е отбелязано и в "Българска енциклопедия" от Н.Г.Данчов и И.Г.Данчов, 1936 г.

Особеност на тази дума е, че има само множествено число (pluralia tantum) заедно с очила, клещи, гащи, трици, финанси, хора, ресурси. За разлика от други думи, които съществуват пък само в единствено число (singularia tantum): пипер, сол, захар, водород, омраза, мистър, азот...

Това придава многообразие и своеобразна прелест на езика и говори за възможността неговите съставки да бъдат равноправни въпреки своята различност.

Какво се получи обаче?

Използвана от 1989 г. насам безброй много, от безброй много титани на мисълта, погрешната форма дебат се наложи така безкомпромисно, че... влезе дори в новия "Официален правописен речник на българския език" - БАН, 2012 г. Той е съставен от авторски колектив на Института по български език "Проф. Любомир Андрейчин". Там вече е узаконено неправилното преди години изписване и се отбелязва: дебат; дебати (два и т.н.), дебата...

Както се казва - невероятно, но факт! Това подсеща за телевизионна игра, която се радва на голям успех в момента - при нея верен отговор е... грешният отговор!

Така че, ако речем да сме в тон с повелите на времето, трябва да говорим и пишем дебат. Изискват го новите правила. Току-виж след време дойде ред на гащ, клещ, финанс...

Любопитно е залитането по мъжки род при професии и титли. Някаква форма на еманципация ли е то, що ли: **кметът** Йорданка Фандъкова, **депутатът** Мая Манолова, учителят Валерия Зарева, **нумерологът** Ева Лазарова, **журналистът** Мария Василева, **политическият активист** Гергана Христова, **преподавателят** по български език от Киев Елена Чмир, **канцлерът** Ангела Меркел, **премиерът** доскоро на Словакия Аленка Братушек (единствено последните две оправдани донякъде, но все пак и спорни).

За да се стигне до пълната неграмотност: "Президентът на Чили Мишел Бачелет... Той..."

Всъщност е "тя"! Чили има за президент жена, т.е. президентка! Ако беше употребено правилното "Президентката на Чили...", щеше да се избегне конфузът "Той..."

Затова използвайте без колебание в посочените по-горе примери и в други подобни женски род. Женският род е не само привлекателен и чаровен, но и граматически точен според правилата на езика ни.

И децата вече знаят, че България е членка на Европейския съюз, като нашата азбука, кирилицата, стана третата официална азбука в Съюза след латиницата и гръцката азбука.

Това обаче не намали дивия мерак на мнозина за англицизация, и то час по-скоро.

От радио, телевизия, вестници, политически и всякакви други трибуни, митинги, събрания върху главите на българите се излива цял порой от чуждици: **редуцирам, минимализирам, стартирам, финализирам, глобализирам, сезирам, индикирам, реновирам, санирам, ресоциализирам, оптимизирам, инвестирам, постулирам, конституирам, стопирам, входирам, индулгирам, комуникирам, лобирам, инкорпорирам, инициирам, ситуирам, одитирам, коалирам, сертифицирам, трансферирам, ротирам...**

Олеле, боже, какво става?

Търпение, защото идват: **поливалентен, стрийт парад, куизшоу, флаери, компенсаторност, креативност, императив, каузален, имидж, идентичност, визия, казус, дестинация, митологема, хепънинг, кастинг, бук, институционализиране, допиниране, спецификиране, мониторингиране, партизиране, микс-ране, рехабилитиране, негативиране...**

Стига, спрете!

Нехайството и даже гаврата с българския език от 10 ноември 1989 г. насам са част от общото обедняване, бездуховност и разрушаване на България. При което случайни, нискообразовани, съвсем неподготвени хора започнаха да се изказват едно след друго, сякаш мятат лафове от дюкян на дюкян. Величествени, безпардонни, специалисти по всичко, те прикриват своята управленска безпомощност с високопарно словоблудство и демагогия, сипят върху главите ни чуждици, прикриват чалгаджийската си култура с празна, непонятна, демагогска, парвенюшка реч.

За да ги разбереш, трябва да наемеш преводач, но според мен и той би разперил безпомощно ръце, слушайки ги какво говорят и на какъв език. Още повече, че преводач от неграмотност, простащина и скудоумие няма.

Но нека не **брифираме** и нека не **таванизираме** проблема, нали?

От купешките думи и изрази, които са истинска напаст и подсказват малограмотност, но и стремеж да се изметне и замъгли казаното, в други случаи намеренията са добри, а знанията - калпави. Затуй се стига до изречението, което една телевизионна водеща с високо самомнение наскоро тръсна пред може би два милиона зрители:

"По-късно ще разберем температурите за следващите дни, защото идват празнични **такива**".

"... такива." Какви?

Решена да избегне повторението, тя заменя "дни" с "такива" и... вижте какво се получава и как звучи казаното.

Наострите ли уши, сами ще се учудите колко често се срещат едни през други "такъв", "такава", "такова", "такива". И все уж, за да няма повторение, макар то съвсем да не е толкова страшно.

Когато започнаха събитията в Украйна, не един и двама "специалисти" блеснаха със своята ерудиция:

- УкраЙна;
- ЯнУкович;
- СимфероЮпол;
- ДОнецка република...

Като капак - **"кремльовски татари"**! вместо кримски.

Веднъж бе зададен въпросът "Коя е най-голямата държава в Европа?" и последваха отговори: "Германия", "Франция", "Испания", "Англия", "Италия", дори "Полша". Телевизионният водещ през цялото време правеше знак на несъгласие с глава, докато накрая прекрати цялата срамотия:

- Украйна. Територия - 602 000 кв. км.

Между многото видни и помалко видни люде, участващи в играта, обаче нямаше сконфузени. И те, и всички, които се упражняваха в имена, събития, географски понятия, години и факти, явно си бяха поставили друга цел: да ги видят докарани и наперени, да се изкажат по актуалните събития на деня, да дадат заявка за бъдещи телевизионни геройства.

Нищо, че заедно с пърхащите около тях нова реколта телевизионни журналисти драматично се мъчеха да налучкат имена и ударения. Един от тези корифеи след няколко дни, вече пред друга телевизия, обясняваше: "В това политическо състезание участваха **около 34 души** - от цялата страна".

Ясно е, че щом са 34, пък били те и 35, 36, 37, 38, 39 души, не може да се каже "около". "Около" се употребява, ако са 40, ако са 100, ако са 1000 и т.н.

На вас оставям да разсъждавате за **"абитюренти"** и за **"подводен дрон"**. Но за **"Потъналият самолет бил взривен, запален и отвлечен"** не мога да се сдържа: много и страшни беди са се стоварили върху злощастното хвърчато - явно там е причината то да се скрие вдън гори тилилейски, за да се спаси от безумните съчинения на пишещите братя!

За Гергьовден, 6 май, отвсякъде се чуваше: "А там **празникът вече тече** и ние бързаме да се пренесем в неговата атмосфера" и също - "А там **празникът вече върви...**"

Както се подигряваше един езиковед - "Абе, тече, тече, ама да не изтече всичкият акъл от тези умни глави, че тогава какво ще правим?!"

За простоватия език на Тодор Живков знаят мнозина. Неговата скромна образованост, честите гафове в изказа, са давали повод за вицове и смешни случки, които се разказват с успех и днес.

Добре, но нали Живков го критикуваме и осмиваме, защото след Живков на власт се очаква да дойде грамотен, интелигентен елит. Само че през тези 25 години Голяма демокрация се изредиха псевдоерудирани поколения нови държавници, началници от всякакъв ранг, висшисти всякакви и баш специалисти, които:

- говорят на жаргон;
- употребяват пред цяла България вулгаризми и цинизми и се държат просташки;
- ругаят се каруцарски едни други;
- "е"-кат и "я"-кат и дори в официални речи и поздравления за празници казват: **"требва, некои, нема, зависат, техната, всекога...";**
- говорят на диалект, показват неграмотност - **дица, винетки, ръчичкити, училища, съдилища, можеме, кажеме, направими, и така нататъка, така нанатъка, да се вземе напредвид;**
- поднасят на смаяната публика премъдри езикови изобретения, свързани в примера тук и с изборите: **"Електоратът ще бъде арбитър - едни ще ротира, други ще стопира, а някои ще меценира и допингира"**!?

При това нека се знае, че около тези големци има на прехрана лични майстори по рекламата, така наречените имиджмейкъри (нещо да кажете?), и то с големи заплати (от нашите данъци, нали?), които да ги учат на изискани маниери, на книжовна реч.

Отново - книжовност. Но книжовна ли е налагащата се напоследък мода да бъде избягван звателен падеж при имената? Повтарям примера от началото на статията: **"Генка**, ще продължа с нови подробности по темата в късните новини".

Подобни обръщения, които валят отвсякъде: Иван, Петър, Тодор, Богдан, Васил, Пенка, Тодорка, Капка, Цонка, Радка, Елка, Бисерка, вместо Иване, Петре, Тодоре, Богдане, Василе, Пенке, Тодорке, Капке, Цонке, Радке, Елке, Бисерке, имат своето обяснение. Младият човек се страхува, че така ще бъде обявен за провинциалист, за човек близо до диалекта и до селото, и търси по-модерен изказ (според него), като се отказва от звателния падеж и премахва "е"-то. Въпреки че според граматическите правила в момента то тряб-ва да се сложи.

Нещо повече: търси се модернизиране и повече интимност и при самите имена, като се използват умалителни или галени форми - "А сега **Юки** ще обяви следващите теми", или "Идва ред на прогнозата с **Деси**", или "Следва времето с **Николчето Станкулова**".

Само че в случая не става дума за разговор на Юки, Деси и Николчето вкъщи с мама и тати, а за разговор пред половин, че и пред един милион зрители. Защото ако въврим по тази линия, скоро същите половин, един, че и два милиона зрители ще чуят за Цуци, Джани, Пецата, Боги, Муцката и кой ли още не.

Да продължим обаче за имената, пък и нали "човек за едното красно име живей", както казва Рачко Пръдлето, герой на Иван Вазов от "Под игото". Какво да мислим обаче и за човека, и за красното му име, когато този човек се казва **Проститутка, Марулка, Петилетка, Пътка, Телефонка, Рибка, Автономка, Лодка, Салфетка, Касиерка, Семка, Сафрида, Цаца, Слива, Автобуска, Клозетка...**

За да стигнем накрая до невероятните **Наденица** и **Маратонка**!

Наденица - като съчетание от имената на баба Надя и на баба Деница!

Маратонка - като съчетание от имената на баба Мара и на баба Тонка!

Или: непостижима е българската комбинативност, изобретателност и практичност. Непостижимо е и опростачването българско!

Затова речем ли да бъдем много сериозни, а не присмехулно-критични, съвсем законно ще е да сложим край на слободията от последните 25 години и да се върнем към "Именник", с който преди време бяха снабдени всички общински служби. В него имаше подбрани 1000 или 2000 хубави български имена, за да може всеки, дошъл да запише новороденото, като порови в "Именник"-а и се посъветва със своята половинка, да избере най-хубавото име за наследника си.

Стане ли такъв ред задължителен, ще изчезнат веднъж завинаги имена като Манчестер Юнайтед, Кракчун, Търпелин, Джон, Маркизета, Пневмония, Лайкучка, Сополка...

Езиковите сакатлъци и безобразия край нямат, неслучайно и великият Иван Вазов пише покрусен: "Език свещен на моите деди, кой те не руга..."

Въпреки все по-ширещото се невежество обаче, въпреки налудничавите твърдения на някои, че България не ни трябва, не ни трябват езика й, културата й, великите й мъже, щом вече сме граждани на Европа и на света, вярвам - и този път българското ще оцелее. Ще намери разумния баланс между родното и европейското, ще започне да избистря мътната вода.

И там, дето днес са накачени хиляди надписи, реклами, плакати на латиница, ще заеме мястото си кирилицата. Приета и в Европейския съюз, защо зорлем ние самите да я оскверняваме и да я гоним от България.

В Европейския съюз старите демокрации ни дават пример как се отглеждат политици, ръководители, обществени, партийни първенци - с думи прости - водачи: две и три висши образования, два и три чужди езика, опит, мъдрост, толерантност, морал. Докато нашата млада, хищна, алчна, цинична демокрация е твърде далеч от тези ценности.

Но спасение има: образование, образование, образование! Обаче не с купени изпити и купени дипломи, а с много работа в библиотеки, университетски аудитории, с искрен стремеж към знания и усъвършенстване. И още: с любов към традициите, към книжовната реч, към светлината на 1300-годишната ни история. Иначе потъваме в блатото на неграмотността и простащината: "Ха сега обуй нов гащ, позиционирай се на дебат за нов финанс и там индикирай, инициирай, конфигурирай, партизирай, постулирай, инкорпорирай... таванизирай!"

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

**Първата част е публикувана в ДУМА през май 2004 г. За съжаление, десет години по-късно съсипията на българския език продължава с пълна сила.*

ЕЗИКОВЕДЪТ ДНЕС Е В ДЕВЕТА ГЛУХА!

"Ще споделя тревогата си от един показателен факт: на конкурс между български певци, изпълнени по БНТ, от 10 песни 9 бяха на английски. В скоро време ще се появят и български англоезични писатели."

"... свикнахме с всякакво словоблудство. За съжаление! Виж как се ругаят по-първите ни днешни хора. Не ги смущават дори и телевизионните камери."

"... езиковедът днес е в девета глуха. Герои са разните му там политолози, репортери и други подобни."

(Из интервю на Петра Ташева с акад. Михаил Виденов, ДУМА, 5.IV.2014 г.)

ЗЛЕ РАНЕН ОТ ПОЛИТИЦИ И ДЪРЖАВНИЦИ

"Езикът има собствен организъм, той страда, но и се чисти от лошото.

А че езикът ни днес зле е ранен от политици и държавници, от люде, които немарят за езика си, още акад. Александър Теодоров-Балан го е видял: "Слухът им не трепти за хубост на реч!"

(Из интервю на Богдан Иванов с проф. д-р Стефан Брезински, ДУМА, 21.V.2005 г.)

Рисунки Анатолий СТАНКУЛОВ

Скокът отвисоко предлага наистина красиви гледки за тези, които имат смелостта да държат очите си отворени

ГМУРКАНЕ В НИЩОТО, ИЛИ ДА СКОЧИШ С БЪНДЖИ

СКОКОВЕ ОТ МОСТОВЕ И КРАНОВЕ ПРИВЛИЧАТ НЕУДЪРЖИМО ТЪРСАЧИТЕ НА СИЛНИ УСЕЩАНИЯ

Павлета ДАВИДОВА

Любителите на адреналина обичат да изпитват смелостта си по най-различни начини. Търсенето на нови предизвикателства е причината за разнообразни рекорди, някои от които карат косата на средно статистическия човек да настръхне. Ако имате фобия от височини, едва ли сте си и помисляли да скочите с бънджи. То обаче става все по-популярно и от доста време има своите запалени фенове у нас.

Официално се смята, че бънджи скоковете са вдъхновени от традициите на племе, населяващо остров Пентекост в Тихия океан. Дори и днес през април или май членовете на племето н'гол строят платформа върху най-високото дърво в околността. Вариант е да изградят и бамбукови кули между 25 и 35 метра. На високото скеле се качват младежите, които искат да се превърнат в мъже. След като

завържат краката си с лиани,

те скачат от високото, за да докажат мъжествеността си. Смелостта им се измерва с височината, от която скачат, както и разстоянието, на което се намира от земята, когато увисне с главата надолу.

Първият "модерен" бънджи скок е осъществен на 1 април 1977 г. Четирима членове на Клуба за Опасни спортове към Оксфордския университет осъществяват първият съвременен бънджи скок, мятайки се от висящия мост на Клифтън, който е висок 72 метра. Четиримата любители на приключенията са арестувани незабавно, а идеята им за бънджи скоковете сякаш замира. Десетина години по-късно екстремните скокове поемат стремглаво напред в Нова Зеландия. В България бънджито става популярно след първите родни опити в началото на 90-те. Истински бум обаче има след 2000 г.

Феновете на екстремния спорт твърдят, че по този начин човек се изправя срещу страховете си. Полетът във въздуха може да продължи до около 2 мин., но опиталите го са категорични, че си струва, колкото и страшно да изглежда, когато погледнеш от ръба надолу. Желаещият да скочи се завързва с въжета през глезените и с втора осигуровка около кръста. Само опитните се пускат, завързани единствено с основното въже през кръста, което им позволява да изпълняват салта и лупинги във въздуха. Скокове от високи сгради и специални кранове също допълват гамата от разнообразни точки за въздушен полет.

Най-разпространени са скоковете от мостове. Малко по-екстремно настроените дори използват толкова дълги въжета над някои реки, че при скока си се гмуркат във водата. Съществува и бънджи катапулт - търсачите на силни усещания са в капсула, която е привързана странично с ластици. Налягането, което се получава, е почти същото като това, което усещат космонавтите при изстрелване на ракета. Новата мода в спорта въведе и екстремно спускане

с ластик от въздушен балон.

Екстремни спортни клубове дори предлагат полет от кабина, инсталирана на метални въжета, които от своя страна са опънати над каньон. В курортите популярност натрупаха и "детските бънджита" - при тях търсачите на приключения са привързани за ластични въжета и прекарват няколко минути, отскачайки върху батут.

Обикновено преди да надянат подсигуряващите въжета, мераклиите за скок подписват формуляр, че са запознати с всички рискове от начинанието. Практиката в България изисква непълнолетните да са придружени от родител или поне да имат документ, който да им разрешава екстремния скок. Бънджито не е подходящо за хора с високо кръвно и сърдечно-съдови заболявания, припомнят специалистите.

Най-високото и популярно място за бънджи скокове в България е край прохода "Витиня" на магистрала "Хемус". Мостът "Бебреш" е с височината 120 метра, а свободното падане - 32 метра. Фактът, че мостът е най-високият на Балканския полуостров го прави привлекателен и за почитателите на бънджи скоковете от съседни страни.

Аспаруховият мост край Варна също приканва любителите на адреналина за смели изживявания. Скача се "само" от 52-метрова височина. Скоковете се правят над изкуствените канали, които свързват Варненското езеро и Черно море. Свободното падане е между 14 и 20 метра. 10-метрово свободно падане предлага Стамболовият мост във Велико Търново. Височината на съоръжението пък е 28 метра, а мястото е в центъра на града. Скокове има край Асеновград, Клисура, Карлуково и др. Най-важното, което ще получите като съвет от хората, които скачат с бънджи, е: не забравяйте въжето да е по-късо от височината, от която скачате.

Най-хубавото е, че винаги има кой да ви върне обратно на твърда почва

Специални кабини могат да ви отведат до необходимата височина

Комбинирайте го с пътешествие

Няма нищо по-интересно от това да комбинирате тръпката от високия скок с пътешествие до кътче от планетата, на което никога не сте били.
Както може да се очаква, има твърде много места, които предлагат бънджи скокове. Швейцария има няколко точки, които обикновено попадат в класациите за екстремни посещения. Колкото и изненадващо да звучи за някои, Китай също е отворен за любителите на екстремното и предлага височинно изживяване от повече от 200-метров мост. Класациите на най-високите точки за бънджи обикновено се оглавяват от моста "Роял гордж бридж, който е построен още през 1929 г. Той се намира в увеселителен парк в Колорадо, САЩ. Височината от 321 метра не спира смелчаците, които слагат бънжи коланите и скачат над река Арканзас. За съжаление там рядко се провеждат скокове, а начинанието като цяло е по-скоро забранено на това място.
Второто място е за Китай. Смелчаците се хвалят, че извършват "скокове в небето" от кулата "Макау". Тя е висока 232 метра, а първият скок от нея е извършен едва през 2005 г. Тези, които не посмеят да се "гмурнат" във въздуха, може просто да се насладят на страхотната гледка, която предлага съоръжението.
Във филмите за Джеймс Бонд също има доста каскади, а "Златното око" вдъхнови много търсачи на адреналина да се насочат към Швейцария. Притегателното място за бънджи маниаците е стената на язовира Возаска. След предварителна резервация, медицинско уверение и голяма доза смелост може да скочите от 220 метра. Също като Джеймс Бонд.
Южна Африка също е попаднала под влиянието на бънджи скоковете. Най-високото място за подобно изживяване в ЮАР се намира близо до Кейп Таун. Мостът "Блукранс" ви позволява да се гмурнете във въздуха от неописуемите 216 метра.
Границата между Замбия и Зимбабве също предлага предизвикателства за любителите на адреналина. Само с един скок от един от най-красивите водопади в света - Виктория, може да видите две държави едновременно. Ако успеете да забравите, че скачате от 197 метра, вързан само за едно въже.
Съвсем различно е изживяването от скока във вулкан. Тръпката е неповторима, категорични са смелчаците, опитали скачане с бънджи в чилийския вулкан близо до град Пукон. Специален хеликоптер спуска смелчаците над активен, изпускащ дим вулкан. Те могат да се "гмурнат" в жегата от повече от 400-метрова височина. Удоволствието обаче е изключително скъпо, затова не ви стига да сте просто любители на екстремното, а и доста добре финансово осигурени.

ДУМА
СЪБОТА 24 МАЙ 2014
Неделник

Шанс за живот

Около 12 европейци умират всеки ден, чакайки своя орган

52-годишният Стефан е първият български пациент с трансплантиран бял дроб. Животоспасяващата операция е извършена във Виенската университетска болница от проф. Валтер Клепетко - един от водещите специалисти по белодробна трансплантация в света. Стефан е лежал повече от година в отделението по пулмология на болница "Токуда" с диагноза идиопатична белодробна фиброза, което е сред най-опасните белодробни заболявания. Средната преживяемост на пациентите с това заболяване без трансплантация е от 2 до 5 години.

До преди няколко месеца Стефан бе един от близо 950-имата българи, които сутрин се събуждат с надежда да получат краткото съобщение: "Намери се подходящ донор!" Мнозина не успяват да дочакат това съобщение, но Стефан е от късметлиите. Благодарение на факта, че от края на м.г. България е в системата Евротрансплант, животоспасяващата операция му е направена на 3 януари т.г. След повече от два месеца следоперативно лечение Стефан е изписан от австрийската болница, вече се чувства добре и е отново сред близките си в България. Той продължава да ходи на редовни контролни прегледи при д-р Наталия Стоева.

Стефан след операцията с екипа на отделението по пулмология в болница "Токуда"

Всеки ден 12 европейци умират, недочакали присаждане на орган. В края на 2012 г. над 63 800 души на Стария континент фигурират в листите на чакащите за трансплантация на орган. У нас те са общо 935 (през януари бяха близо 1070). По данни на Агенцията за трансплантация всяка година у нас умират средно 200 души, без да дочакат животоспасяващата операция.

Въпреки че през последните 2 години броят на трансплантациите у нас се увеличава, страната ни все още е в дъното на европейските таблици по брой донори и извършени трансплантации. Недостиг на донори има по целия свят.

9% от българските граждани категорично не биха декларирали приживе съгласие да дарят органите си, показва национално изследване на Изпълнителната агенция по трансплантация (ИАТ). Всеки четвърти от анкетираните обаче би дарил орган на непознат нуждаещ се пациент. Над 70 на сто пък твърдят, че биха дарили орган за член от семейството им. Толкова са и тези, които отговарят, че имат нужда от повече информация по темата за донорството и трансплантацията на органи. Но всеки 3-ти не търси подобна информация. 62% от българите биха приели да им бъде трансплантиран чужд орган, ако се нуждаят от такъв, а 33% се колебаят, сочи анкетата.

Според някои координатори по донорство отказите се дължат на неразбирането на самия проблем като цяло, според други - на липсата на информация, според трети - на липсата на доверие в здравната система.

В края на м.г. ИАТ подписа споразумение с Евротрансплант, благодарение на което не само Стефан бе опериран. Миналата седмица два от органите на 29-годишен донор дадоха надежда за живот на двама болни от Германия и Словения.

Четем ли правилно етикетите на храните

На пръв поглед този въпрос изглежда нелеп. Но всъщност четенето на етикетите на храните е цяло изкуство.

В ЕС Европейската агенция по безопасност на храните (EFSA) задължава и контролира производителите и търговците всички храни и напитки да са с подходящ етикет, указващ информация за съдържанието, калориите, мазнините, холестерола, натрия, белтъчините, въглехидратите, витаминните.

Различните компоненти от етикета, който ни показва хранителните стойности, наистина могат да бъдат понякога объркващи и претрупани.

Мерните единици за една порция варират според продукта и могат да бъдат различни. Важно е да обръщаме внимание на порцията, за да определим колко от всяка съставка сме поели. Например ако порцията се състои от 20 г и 150 ккал, 40 г ще бъдат две порции с 300 ккал.

Друго важно понятие е дневният прием. Процентната му стойност е инструмент, с който да определим колко от дадена съставка има в продукта в сравнение с количеството, което е препоръчително да консумираме на ден. Тези стойности са основани на диета с 2000 ккал на ден, която се смята препоръчителна за повечето хора. Например ако общата стойност на мазнините в дадена храна е 10% от дневния прием за порция, значи сме консумирали 1/10 от количеството мазнини, препоръчително за деня.

Мнозина се опитват да избягват храните, богати на мазнини, но те са важна част от хранителния режим и организмът не може да функционира правилно без тях. Мазнините имат енергийна стойност от 9 ккал за 1 г. Препоръчително е 30% от общия ни калориен прием да бъдат мазнини, което означава 67 г мазнини на ден.

Освен това препоръчително е да консумираме по-малко от 300 мг холестерол дневно, защото богатите на твърде много холестерол диети увеличават риска от сърдечно-съдови заболявания. Основният източник на холестерол са тлъстите животински продукти.

Въглехидратите са основният източник на енергия за организма. На него са му необходими около 300 г въглехидрати на ден, което е равно на 60% от всички калории. Средната енергийна стойност на въглехидратите е 4 ккал за 1 г, т.е. 25 г от приема трябва да бъде под формата на фибри.

Количеството протеини, което трябва да приемаме на ден, варира в зависимост от теглото ни. Те съдържат средно 4 кал в 1 г. Човек с тегло 68 кг следва да консумира 55 г протеини на ден.

Съставките, които са вложени в съответната храна, по правило са изброени в низходящ ред спрямо количеството им. Затова, ако искаме да намалим консумацията на захар, трябва да се уверим, че тя не фигурира сред първите съставки в етикета, което би означавало, че е преобладаваща в този продукт.

БОЛКОУСПОКОЯВАЩИ ВРЕДЯТ НА БЪБРЕЦИТЕ?

Връзка между заболяванията на бъбреците и редовното приемане на комбинирани обезболяващи продукти на основата на парацетамола и аспирина са установили германски учени от университета в Лайпциг. Според проучването рискът от честото и неконтролирано приемане на аналгетици превишава предполагаемата полза от тях. При хората, злоупотребяващи с аналгетици, се наблюдават специфични изменения в бъбреците - те намаляват и в тях се натрупва калций. Специалистите смятат, че приемането на

повече от 300 г обезболяващи годишно е опасно

за бъбреците, особено в съчетание с температуропонижаващи (антипиретични) препарати. Аналгетиците не отстраняват причината за болката, а само блокират мозъка да не й отговаря. Наблюденията на специалистите показват, че около 35% от хората, страдащи от различни болезнени състояния, изпитват облекчение след приемането на плацебо (нелекарствена субстанция - най-често захар, която се дава вместо лекарството и без знание на пациентите, че не приемат медикамент - б.р.).

Друго изследване, проведено по-рано във Великобритания, показва, че някои често употребявани болкоуспокояващи за лечение на възпаления (т.нар. нестероидни противовъзпалителни средства - НСПВС) могат да

увеличат риска от инфаркт

В най-голямото по рода си проучване са изследвани 9218 души, които прекарали инфаркт за първи път в рамките на 4-годишен период. Учените са проследили дали и кога тези пациенти са приемали НСПВС. В отчитането на резултатите са взети под внимание и други рискови фактори като възраст, наднормено тегло и тютюнопушене. Изследователите установили, че при тези, които са вземали НСПВС през трите месеца преди инфаркта, рискът е с 24 до 55% по-висок в сравнение с хората, които не са употребявали такива лекарства през предходните 3 години. По-новото поколение противовъзпалителни - COX-2 инхибитори, също съдържа такъв риск, но той е по-нисък.

Установено е още, че мъжете, които вземат 6 или 7 пъти седмично болкоуспокояващи, имат с 34% по-висок риск от диагностициране на високо кръвно налягане.

Съдържанието на материалите в „Здраве" дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Страница на Аида ПАНИКЯН

Пародия

ПРЕДИЗБОРНИ

Петко ШАЛАМАНОВ

Вий безродни медийни патриоти, пак пробутвате ни мафиоти.

ПРЕМИЕРЪТ

Да пооставим политиката и се хванем за мотиката.

ИНТЕРЕС

Гони своя интерес: лъв нарича тоя пес.

БЪЛГАРСКИТЕ ИЗБОРНИ ПРАКТИКИ В ДЕЛА И ДОКУМЕНТИ

УКАЗАНИЕ

относно всеобщата борба срещу купуването и продаването на гласове

Купуването и продаването на гласове по време на избори е едно от нещата, които унизяват демокрацията в страната ни, превръщат благородните идеи за тържеството на свободния избор в пародия и дескредитират, нещо повече, позорят България не само в очите на европейските ни партньори, а и пред световното обществено мнение.

Водено от грижата за еманципирането на местните ни партийни лидери от това явление, както и загрижено за създаването сред нашите членове и симпатизанти на климат на нулева толерантност към подобни практики, централното ръководство на партията проведе нарочно съвещание, на което обсъди този наболял проблем и взе решения, които свеждам до общинските и областни предизборни щабове:

1. Купуването и продаването на гласове е отвратителен тумор върху тялото на младата ни демокрация. Той трябва да бъде изрязан безмилостно и окончателно изхвърлен на бунището на историята. За тази цел препоръчваме винаги след преговори, пазарлъци и предизборни уговорки за цени и бройки избиратели с местни продавачи на гласове на едро, съответните наши лидери да взимат душ, а при потежки случаи, да си правят и клизма, както и да спазват карантинен срок от поне 48 часа след преговорите, в които да не дават интервюта и да не се явяват на телевизионни и радиодиспути на тема колко позорно явление е купуването и продаването на гласове по време на избори.

2. Купуването и продаването на гласове е едно от най-тежките извращения на благородната кауза за свободна конкуренция на политическите идеи. То трябва да бъде горено с нажежено желязо до пълното му овъгляване. За тази цел, ако се реши парите за глас да се дават в плик, на всеки един от пликовете, колкото и да струва това на местната организация, задължително да се отпечатва законно приетата предупредителна максима „Купуването и продаването на гласове е престъпление”!

3. Купуването и продаването на гласове е позорна практика, която води до деформации на народния вот. Крайно време е да я стъпчем, смажем, стрием и изобщо отстраним безмилостно от магистралата, по която сме се устремили към достиженията на най-напредничавите и успешни демокрации в заобикалящия ни глобален свят. За тази цел, когато собственик на близка до местното ни партийно ръководство фирма, започне да раздава на работниците и служителите си бонуси към месечната заплата, за да гласуват по указания от ръководството начин, да им обясни, че продаването и купуването на гласове е едно от най-гадните и гнусни неща, с които се е сблъсквал през живота си. Добре е, казвайки това, дори да изтича до тоалетната, за да повърне, но, когато се върне от там, все пак да съобщи на личния състав, че ще има и сериозни кадрови последици, ако преброяването на гласовете в урната не даде желания от него резултат.

4. Купуването и продаването на гласове е един новопоявил се зловонен бурен, избуял в родната демократична нива и всички ние, тук не трябва да има никакви партийни пристрастия и различия, трябва задружно да го изкореним. Наложително е за тази цел местните ни ръководства, чрез свои оторизирани членове, да уточнят с оторизирани членове на ръководствата на политическите ни опоненти, съответно цената за един глас , както и останалите параметри на сделките с продавачите на гласове на едро. Разбира се в никакъв случай не трябва да се обявява обща оферта, тъй като това би било картел, нещо, което се преследва от търговския закон, но да се договори поне пределна цена, за която да се сключи джентълментско споразумение.

И изобщо да не се забравя - „Купуването и продаването на гласове е престъпление!”!

Илия НИКОЛАЕВ

ЕВРОКАНДИДАТ

Фармацевтични застраховки

Кръстю БЕРБЕРОВ

Заболяха ме краката. Вървя бавно и леко накуцвам. Най-лошото е, че се забелязва отдалеч.

Реших, че е време да се лекувам. Лекарката ми предписа инжекции и някакви хапчета. Като съзнателен лекуващ се, внимателно прочетох листовката и се ужасих. Оказа се, че тези хапчета освен че лекуват, заплашват многостранно моя все още неамортизиран организъм. Както се казва: нож с две остриета. По-скоро - швейцарско ножче, което има само едно лековито лезвие ??? и много други вредни инструменти.

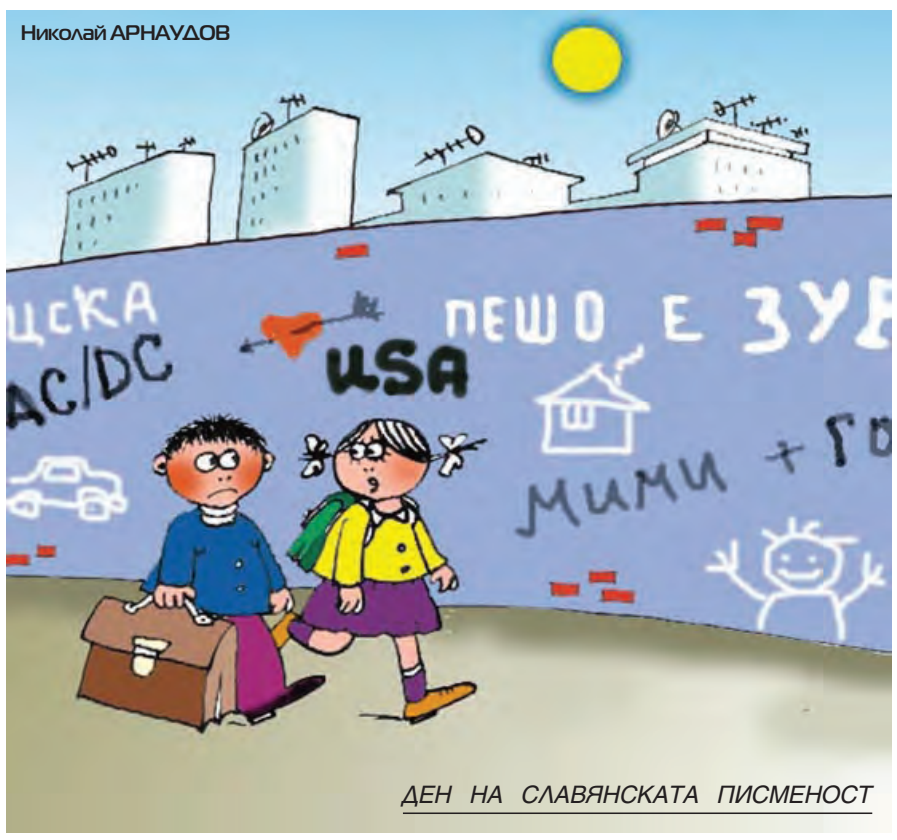
Пропуснах да чета указанията за бременни, за шофьори и т.н. и отново се съсредоточих на “Възможни нежелани реакции”. Ужас!!! Това не е лекарство, а бомба с много закъснители. То може да причини повръщане, коремни болки, главоболие, сънливост, обрив и какво ли още не. Има чудната способност едновременно да предизвика диария и запек. Засяга вредно белите дробове, очите, черния дроб, бъбреците и т.н., и т.н.

Но всичко гореизброено е нищо пред заплахата: “...повишен риск от сърдечен инцидент (миокарден инфаркт) или инсулт”.

Цяла нощ не можах да заспя, защото вече бях погълнал първите порции от тези хапове френско производство! Рано сутринта бях при лекарката, за да споделя своите тревоги. Тя с успокояваща усмивка ми обясни, че фармацевтите просто се презастраховат. “Ние ви предупреждаваме! Вие защо рискувате?” И смятат, че това автоматично ги освобождава от отговорност при някои медицински сакатлъци с тяхната продукция.

Преди години един мой съсед, дългогодишен военен фелдшер, беше ми казал: “Медицината няма нищо общо със здравето на хората!”

Николай АРНАУДОВ

ДЕН НА СЛАВЯНСКАТА ПИСМЕНОСТ

ЛЕКЦИИТЕ НА МИТКО МЕТОДИЕВ

Колко още ще има да доучват абитуриентите?

или

Не се радвайте толкова, деца

С годините човек оглупява. Обаче, много странно, колкото повече оглупява, толкова повече му се ще да дава мъдри съвети на околните и да споделя с тях мъдри мисли.

Та и аз така. Гледам как абитуриентите бръмчат из улиците с развяващи балони джипове, слушам ги как щастливо крещят „едно, две, три... дванайсет“ и просто отвътре някак си ми иде да им кажа няколко мъдри слова.

Примерно от сорта:

Мили деца, защо се радвате толкова много и на какво се радвате?! Смятате, че ученето ви е свършило, така ли? Много, ама много се лъжете, скъпи мои! Тепърва ще трябва да се учите! Ох, как ще трябва да се учите!

Досега, да речем, ви е била трудна математиката. Защо? Математиката е много лесна наука. В нея всичко е ясно. В нея има правила. В нея две и две винаги е четири. Три по три винаги е девет. Седем минус две винаги е пет. А в живота, в който ще се гмурнете, тези правила не важат. В него две и две е толкова, колкото ти каже началникът. Или правителството. Или Европейският съюз.

Или са ви били трудни уроците по български език. Боже Господи! Ако знаете какви уроци по български език ви чакат! Вие си мислите, че когато някой на чист български език ви каже, че можете да разчитате на подкрепата му, това означава, че можете да разчитате на подкрепата му? Не, млади приятели! Много често това означава, че той ще ви забие нож в гърба, а след това като в американски филм, ще ви попита – „Добре ли си, сигурен ли си, че си добре?”. При българския език, който се използва в живота, „да“ най-често трябва да се възприема като „не“, „Обичам те!“ като „Няма ли да ми се махнеш от главата!“ и „Обади ми се някой ден“ като „Не ме търси никога повече“. В българския език, който се използва в живота, най-често думата „политик“ е синоним на думата „мошеник“, думата „приятел“ е синоним на думата „предател“ и думата „бизнес“ – на думата „далавера“. Всъщност и „бизнес“, и „далавера“ са чуждици, но така са се вкоренили в българския, че никога няма да бъдат изкоренени.

Може би са ви били трудни и уроците по история? Ох, ако знаете какви истории ви предстои да научите, да видите и да изживеете! Такива истории, че в сравнение с тях цялата Френска революция, примерно, ще ви се стори като детска приспивна приказка – кратка и увлекателна.

Да, такива и още много подобни мъдри думи ми се ще да кажа на радостните абитуриенти, но няма да им ги кажа, защото знам, че с годините човек оглупява и мъдрите му думи всъщност са глупави и абсолютно ненужни, особено, когато никой не се интересува от тях.

- Искаш ли един виц за Евровизия?
- С брада ли?

☺

Културен живот:
Докторът пита пациента:
- Когато започна да повръщаш?
- Преди няколко дни, докато гледах финала на "Евровизия".

☺

Житейски опит:
- Не мога да разбера защо хората са толкова изненадани? В края на краищата всяка година е едно и също нещо - елха на 31 декември, цветя на 8 март и педерасти по "Евровизия"...

☺

В чудния свят на семейните:
Съпруг и съпруга си крещят:
- Само искам да ти кажа, че когато един мъж мисли, той използва само едното полукълбо на мозъка си.
- Да! Разбира се! Когато една жена мисли, тя използва и двете полукълба. Само че е седнала върху тях!

☺

- Що ми викаш Ева, бе? Аз съм Станка!
- Щото си ми първата, мила.
- Ти кат си ми 206-ия, аз Пежо ли да ти викам?

☺

- Татко, какво значи "прилично момиче"?
- Прилично момиче, сине, това е момиче, за което само ти знаеш колко неприлично може да бъде!

☺

- Ти наистина ли си се разделила с мъжа си?
- Да, той направи скандал, че съм му изневерила с някой от нашия офис ...
- С някой? Е с кой някой?
- Ами не можах да чуя за кого знае...

☺

Малки хитрини:
Момичета, ако се запознаете с примерен човек, който ви разбира, не пие, не пуши, не залага на комар, разбира от изкуство, не е любител на порнографията - не бързайте да си правите планове. Най-вероятно той не се интересува и от женския пол...

☺

В чудния свят на семейните:
Мъж влезнал в аптеката и попитал:
- Какво е по-добре за жена - валидол или валериан?
- Каква е диагнозата?
- Обувки за шестстотин и осемдесет лева...

☺

- Обичам дъжда.
- Ти да не си меланхолик?
- Не, продавач на чадъри съм.

☺

Строителен работник влиза запъхтян в автокъща.
- Колко струва това Bentley GT Coupe?
- 250 000 евро.
- А на кредит за една година?
- 25 000 евро на месец.
- По дяволите! А за две години?
- 12 500 евро месечно.
- Хм, а за три години?
- Може би е по-добре да се насочите към по-евтин автомобил?
- Може, ама скелето баш върху такъв падна.

☺

Една блондинка казва на друга:
- Вчера си направих тест за интелигентност.
- Е, какъв е резултатът?
- Всичко е наред, резултатът е отрицателен.

☺

Попитали една блондинка:
- Колко букви има в азбуката?
- Осем.
- Осем? Е, как така осем?
- А, З, Б, У, К, А, Т, А - осем.

☺

- Две седмици наказвах котката заради локвите в банята. Накрая се оказа, че казанчето капе...
- Правилно, за две седмици трябваше да го поправи.

☺

- Вчера намерих четири мъртви мухи - казва Мишо в клас. - Две бяха мъжки и две бяха женски.
Преподавателят поглежда скептично ученика:
- И как успя да определиш техния пол?
- Много лесно! Две бяха в чашата с бира, а другите две - на огледалото!

☺

В чудния свят на демократичните промени:
Обяснявам на чужденците, че в България "луда крава" няма. Те ме питат как така няма. Викам: "Ми няма. В България останаха шестнадесет крави и аз ги знам поименно."

☺

Срещат се българско и американско врабче на границата. Българското пита:
- Ти си американско врабче, защо идваш у нас в България?
- Ами чух, че у вас има демокрация, аз искам да се срещна с вашите врабчета, да си почуруликам на воля. А ти защо си тръгнал извън България?
- Ами аз пък се начуруликах, сега съм тръгнал да покълва нещо.

☺

Друсан върти около църквата по

Еврокласици

Фреди ТИЕ - Холандия

Великден. Отчето се обръща към него:
- Христос Воскресе, чадо!
- Чух, брат, страшна работа...

☺

В чудния свят на панелните жители:
Един се оплаква на негов приятел:
- Моят съсед е ебати и гадината! Сутринта в три часа такъв шут ми наби на външната врата, че за малко да изпусна бормашината...

☺

Самолет излетял от летището в Лос Анджелис под контрола на еврейски пилот. Неговият помощник-пилот бил китаец. Това бил първият път, когато те летели заедно, а неловкото мълчание между двамата показало взаимния неприязън.
След като достигнали необходимата височина, еврейският пилот активирал автопилота на самолета, облегнал се на стола си и промърморил:
- Не обичам китайците!
- Не обичаш китайците? - попитал помощник-пилота. - И защо така?
- Вие бомбардирахте Пърл Харбър, ето защо!
- Не, не! - започнал да протестира помощникът. - Не ние бомбардирахме Пърл Харбър, а японците!
- Японци, китайци, виетнамци... Без значение - всичките сте еднакви!
Последвали няколко минути мълчание.
- Аз не харесвам евреите! - заявил вторият пилот.
- О, така ли? И защо не ги харесваш? - попитал капитанът.
- Евреите потопиха "Титаник".
- Какво? Това е лудост! Евреите не са потопили "Титаник"! - възкликнал капитана. - Айсберг потопи "Титаник"!
- Айсберг, Голдберг, Грийнберг, Розенберг... без значение... всичките са ми еднакви!

☺

Ромското включване:
Две циганчета излезнали от час по английски език. Едното казало:
- Sokeres to you!
Другото отговорило:
- Very shukar thank you!

☺

Модерни времена:
- Извинете, това ли е отделът за рекламации?
- Да. Какво искате да върнете?
- Това.
- А какво е то?
- Честно - не знам! Докато го сглобявах, стана на диван, на шкаф, а по едно време даже хващаше Канал 1...

☺

Шофьор минава на червено и моментално е спрян от катаджия.
- Книжката, ако обичате.
- Нямам. Взеха ми я за шофиране в нетрезво състояние.
- Талонът на колата?
- Вижте, колата не е моя, а собственикът, който ми я зае, не ми даде талона.
- Кой е собственикът?
- Не го познавам, но трупът му е в багажника...
Катаджията, уплашен, веднага вика подкрепления, които обграждат спряната кола както по филмите. Шефът на полицията се приближава. Шофьорът му подава книжката си и талона на колата, отваря багажника - няма труп. Шефът в недоумение пита:
- Не разбирам, моят колега каза, че нямате книжка, колата е откраднатата и има труп в багажника!
- Ами! Не му вярвайте! Той още малко ще каже и че съм минал на червено...

☺

Сексуални техники:
Искаш да впечатлиш момиче с твоя интелект?
Разкажи й как благодарение на него си спечелил първия си милион!

☺

- Тате, исках нещо да нарисувам, но нямам розова боичка. Купи.
- Защо да купуваме? Свари няколко кренвирша и ще имаш най-истинската розова боичка.

☺

Мъж се връща от командировка. В антрето виси палтото на жена му 68-и размер, нейните обувки 43-ти номер, до тях някакви мъжки обувки 38-и номер и кутия с инструменти. От спалнята се чуват страстните стенания на жена му. Мъжът влиза в спалнята:
- Какво става?
- Господине... аз не исках!
- Вярвам ти...

☺

Знаете ли, че:
В Китай на уроците по полово възпитание учат децата да сглобяват телефони, да готвят, да шият. Накратко - опитват се да ги занимават с нещо друго...

☺

- Купих на тъщата екскурзия на Малдивите.
- От коя фирма?
- Фирмата се казва Еврохолидейз ЕООД.
- Ама те са мошеници! Ще я пратят на аерогарата и ще я зарежат.
- Знам.

☺

- Момчета, да пийнем по едно, а?
- Аз няма да мога. Вярата не ми разрешава!
- Ама какво? Да не си религиозен?
- Не, бе, жена му се казва Вяра - арматурчик, четвърти рязряд, деветдесет и пет килограма.

☺

Бащата питал дъщеря си:
-Скъпа, какво стана с този твоя, ъъъъ, грейпфрут.
А дъщерята:
-А бе, тате, колко пъти да ти повтарям, че не е грейпфрут, а бойфренд... Така сега му викат на годеника!

☺

Знаете ли, че:
Ако Шекспир беше наш съвременник, щеше да напише така: „Целият свят е цирк и ние сме клоуни в него"...

☺

Мъж се обръща към жена си:
- Скъпа, какво ще кажеш за една романтична разходка?
- Не мога да разбера защо не си си купил бирата на връщане от работа?

☺

Двама приятели си говорят:
- Защо никога не си излизал в отпуск? Нима фирмата, в която работиш, не може без теб?
- Точно за това не излизам, за да не разбере шефът, че може и без мен.

☺

Двама приятели се събрали да се видят и единият се оплакал:
- Прибирам се снощи, жена ми ме посреща на вратата и вижда на яката ми червило. Направо луд ме направи!
- Сигурно е било ужасно?
- Ужасно беше. Като започна да ми пили: искам такова червило, та искам такова червило...

☺

Мъж разглежда банкнота от сто лева срещу светлината, за да види дали не е фалшива.
Появява се катаджия:
- С кола ли сте?
- Не, а защо?
- Жалко...

☺

Катаджия спира кола. Отива. Пита строго:
- Знака видяхте ли?
- Видях.
Катаджията се усмихва добродушно:
- Моят син го нарисува.

☺

Пациент:
- Докторе, може ли все пак да мине без операция - имам жена, деца?!
Докторът:
- Няма начин, и аз също храня семейство!

ПЕГАС®

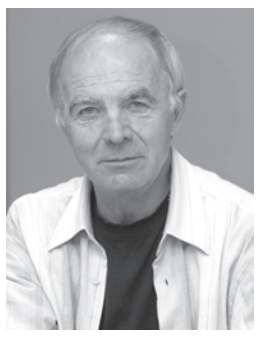
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 24 МАЙ 2014, БРОЙ 116

От редактора

Ало, поезията не е популярна банка!

Борис ДАНКОВ

Точно в навечерието на 24 май доживяхме да станем свидетели на още едно посегателство на търговците срещу храма. Тъкмо в навечерието на празника по телевизионни екрани и електронни сайтове започна излъчване на клипове с реклами на Fibank по стихове на Иван Вазов, Пейо Яворов, Никола Вапцаров и Елисавета Багряна в изпълнение на Васил Михайлов, Цветана Манева, Юлиан Вергов и Ана Пападопулу. Възхищение заслужава рецитаторското майсторство, с което Васил Михайлов ни връща към безсмъртните строфи на "Опълченците на Шипка"; интонацията, чрез която Цв. Манева ни прави съпричастни с драматизма на Яворовата любов към Лора; трагизма на Вапцаровото "Прощално", почувстван от Юлиан Вергов; поетичната искреност на "вечната и святата" Багряна, разгадана от Ана Пападопулу.

Но артистичното майсторство е едно, а целта на банкерите нещо съвсем друго. За да докажат комерсиалната невинност на своята "корпоративна кампания", шефовете на Fibank настойчиво ни убеждават, че "това не е реклама, а само едно послание", от което всеки телевизионен зрител щял "да почувства отново патриотизма на Ботев, романтизма на Вазов, устремеността на Вапцаров, страстта на Багряна и философския лиризъм на Яворов"(?!) В кампанията се включи и шефът на артистичната гилдия Христо Мутафчиев, от чиито приказки се разбра, че именно той стои зад артистичната част на въпросния проект. И още, че предстои подобен телевизионен "прочит" и на други български поети класици.

А истината е къде-по-проста: в тв-клип "излиза" артист и рецитира стихове от български поет класик, след което в скрита реклама се появява логото на Fibank и надписът "моята банка". Ако това е банката на самите рецитатори, някой все пак да ни каже коя трябва да е нашата банка. Ало, дами и господа, вие за какви ни смятате-за балъци, за будали или за... Георги Лозанов? И какво е според вас националната ни поезия: лирично слово или... популярна банка?

ПРИЗ

60 писателски награди на СБП

Ръководството на СБП връчи във вторник традиционните литературни награди за 2013 г. и отличия по случай 100-годишнината на СБП.

Наградата за поезия за 2013-а бе присъдена на Васил Сотиров за книгата "Излизане от пейзажа"; за роман - на Мая Вапцарова за "Просяци", за разкази - на Любен Петков за сборника "Отвътре и Отвъд обетованата земя"; за детска литература - на Велин Георгиев - за книгата "Да пораснеш малък принц"; за литературна критика - на Панко Анчев за "Работа на ума", "Българският ум" и "Непрочетеният Цветан Стоянов"; за мемоаристика - на Атанас Теодоров за "Писатели от моя роден край"; публицистика - на Борислав Бойчев за "Портрети отблизо"; за документалистика - на Кирил Божилов за "Първи българки"; за драматургия - на Петър Маринков за пиесата "Досието на една Ж" и сборника с пиеси "1000 метра над морето". Специалната награда на УС на СБП за книга с висока художествена стойност - на Симеон Янев за "Биографии на отрепки" и на Атанас Звездинов за "Баснослов - басни за нови времена".

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Момент от връчването на наградите. Вдясно експредседателят на СБП Кольо Георгиев, който бе награден с медал "Иван Вазов"

По случай 100-годишнината на СБП с медал "Иван Вазов" се награждават: Валери Петров, Анжел Вагенщайн, Христо Ганев, Борис Крумов, Евстати Бурнаски, Виктор Барух и Ана Александрова. Със същата награда се отличават председателите на СБП: Любомир Левчев, Кольо Георгиев и Никола Радев. Почетна грамота за цялостно творчество получават 15 писатели и поети, а почетен диплом -21. Наградата "Богомил Нонев" се присъжда на Иван Гранитски за книгата "Внимателно бързайте"; наградата "Божидар Божилов" - на Минко Танев за "Небесен блян" и Валентина Михайлова за "Предчувствие за бряг"; приза "Георги Братанов" - на Мюмюн Тахир за "Високо, зелено и нежно" и на Стоянка Митева-Балева за "Хоризонт за мечтатели".

ГОРЕЩО ЗАГЛАВИЕ

Антология „Поети 2013“ излезе от печат

Издателство "Български писател" вече пусна на книжния пазар антологията "Поети 2013" - узна ДУМА от шефа на издателството поета Боян Ангелов. Това е поредната антология, с която Съюзът на българските писатели всяка година представя поетите - членове на литературното сдружение. В новия сборник са включени творби на 297 поети от различни поколения. От известните автори на поетичното слово като Валери Петров, Любомир Левчев, Петър Караангов, Евстати Бурнаски, Евтим Евтимов, Никола Инджов, Георги Константинов, Лиляна Стефанова, Димитър Стефанов, Христо Черняев, Лъчезар Еленков, Йордан Милев, Матей Шопкин, Петко Братинов, Велин Георгиев, Андрей Андреев, Симеон Манолов и др. От представителите на по-средното поколение поети като Валери Станков, Бойко Ламбовски, Иван Гранитски, Маргарита Петкова, Николай Милчев, Елка Няголова, Таньо Клисуров и др. От по-младото поколение на родените след 60-те години на миналия век поети: Анелия Гешева, Боян Бойчев, Величка Петкова, Елена Алекова, Виолета Христова, Елена Денева, Ивета Данаилова, Ирена Панкева, Камелия Кондова, Христо Караславов и др. Автор на художественото оформление на книгата е Евгени Андреев.

ИЗТОК-ЗАПАД

Лувърът изпревари всички световни музеи

Парижкият Лувър е спечелил престижната класация на 100-те най-добри музеи в света, осъществявана от авторитетното списание The Art Newspaper - съобщиха световните медии. През 2013 г. най-голямата "къща на изкуството" в света е била посетена от 9,7 млн. души, което е близо с 1 млн. в повече спрямо предходната 2012 г.

В първата тройка на най-посещаваните световни салони влизат още Британският музей в Лондон - с 6,7 млн. посетители и Нюйоркския "Метрополитън музей" с 6,2 млн. души.

Титлата Музейна столица на света е отредена на Лондон, чиито 4 музея влизат в първата десетка на най-посещаваните, а именно: Националната британска галерия - с 6 млн. посетители, Музеят за естествена история - с 5,3 млн. и Tate modern - Галерията за модерно изкуство, посетена от 4,8 млн. души.

При всичките класации и ... градации Лувърът все пак си остава най-престижният световен музей. Той е открит през 1793 г. по време на Френската революция. В него на площ от близо 70 000 кв. метра са експонирани над 35 000 произведения на изкуството, което обяснява причината той да стане "Мека на музеите" в света.

МЕТРОНОМ

„Юлангело“ ще пеят в руската столица

Българската хорова формация за религиозни песни "Юлангело" ще гостува в Москва, където на 27 май от 18,30 часа ще изнесе голям концерт в Овалната зала на Библиотеката за чуждестранна литература - узнахме от електронния сайт на Българския културен институт в руската столица.

Това е първо по рода си гостуване на талантливите български хористи в Русия. Формация "Юлангело" е учредена през 1998 г., като названието й идва от малките имена на нейните създатели: Юлиан Переклиев- бас, Андрей Захариев- тенор, Пламен Бейков - бас, Петър Петров-бас, Георги Еленков- тенор, Димитър Стоянов - баритон, Йосиф Герджиков - диригент.

Формацията има богата творческа биография. Досега е участвала в престижни музикални фестивали като "Пражка пролет" в Чехия, "Сараевска зима" в Босна и Херцеговина , Atlante Neobarocco в Италия и др. Представяла е България на различни форуми. През 2012 г. "Юлангело" участват в откриването на международния конгрес "Византия без граници" в София, а през 2013 г. в честванията на 1150-годишнината от Великоморавската мисия на Св. св. Кирил и Методий. В техния репертоар са включени български, арменскии, грузински, еврейски и грегориански песнопения. Добър път и успешно гостуване!

Българската проза за през '2013 година

Нови белетристични заглавия и дебютни книги, излезли на книжния пазар

Йордан КОСТУРКОВ

Изходна база за моите наблюдения е тезата ми, че българската литературна наука сякаш не си дава сметка, че ние нямаме особено дълга и богата история на новобългарската литература и от много години отрича, отхвърля, минимализира, маргинализира и т.н. някои автори и техните книги. Така в моя преглед търся във всяко заглавие специфика, елементи на принос, възможен читателски прочит, характерни особености и не се чувствам длъжен с менторски тон да възхвалявам или отричам, още по-малко да прогнозирам.

Разказите

Сред най-интересните сборници, издадени през 2013 година, е "И всичко стана луна" на Георги Господинов. Всъщност Господинов се наложи в богат спектър от жанрове - с поезията си, с романите си - донесли му най-голяма популярност, с пиесите си. Пробен камък за белетристичната му дарба ми се струват неговите разкази. Деветнадесетте истории в "И всичко стана луна" представят изчистена стилистика, "естествено" разказваческо майсторство, динамика, разнообразна композиция.

Георги К. Спасов е издал кратък сборник с още по-кратки разкази "Мишо Мишев и наборите". Това са фейлетонни скици - 17 за Мишо Мишев и 31 за "наборите" с афористична олекотена конструкция, където всичко зависи от вица.

Петър Доневски (в "На село черешите зреят") прави опит да преодолее границата между един вече не толкова актуален жанр - очерка, и разказа.

"Между два бряга" на Хюсеин Мевсим жанрово по-скоро пресъздава една картина на духовната връзка в българската и турската литературна традиция - книгата му е изключително четивна и затова не я прехвърлям в групата на литературно-критическите изследвания.

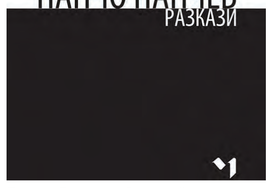
Талантът на Банко П. Банков като белетрист е оценен от читателите на романите му и сборниците с разкази. В "Граматика за възрастни" е събрал истории от две "епохи" - на "минало несвършващо" и "сегашно продължаващо" време. И в двата тематично-периодизирани дяла Банков е все същият приятен разказвач, за чийто разкази и новели времето не е социално, а литературно.

Георги Господинов, "И всичко стана луна", ИК "Жанет 45"

Книгата "Из "Пътеводител на културологическия стопаджия" на Мария Грueва съм склонен да разглеждам не като приятен за четене експеримент в разказа, а като опит за постмодерен пастиш, или колаж, или потпури и т.н.

Панчо Панчев, "Разкази", издателство "Лъчезар Минчев"

В текстовете на Ганка Филиповска ("Сонет 130") доминира историята, героите са само маркирани, разказвачът умело сменя идентичността си.

Изцяло експресивна, на места лирична, е прозата на Цветелина Георгиева - 36 разказа с предизвикателно заглавие "Да се наричаш Сахара".

"Боговете не са всемогъщи" на Андрей Филипов включват няколко впечатляващи разказа (и новели), които тематично изграждат една "човешка" фантастика - тя не разчита само на технологичния полет на фантазията.

Сборникът с разкази на Силвия Чолева "Гошко" привлече вниманието на читатели и литературна критика. Не зная в каква степен почитателите на нейната поезия са останали изненадани, но всички, които преоткриха авторката с романа й "Зелено и златно" (2010 г.), все по-ясно осъзнават, че авторката може да осъществява необикновени ефекти с оригиналната си поетика.

"Разкази" на Панчо Панчев е явление в новата българска проза. След детските си истории, пиеси, той издава сборник с 16 кратки разказа, в които вещия разказвач виждаме в друга роля - на хроникьор на своето време.

Пенка Чернева също е събрала в тънничка книжка ("Въпреки всичко") съвсем кратките си разкази. Тя умее да подбира драматични сюжети, но не обича трагичния финал: оставя читателя с една надежда, че житейските несгоди са мимолетни. Дванадесетте разказа са оригинално рамкирани в една естетическа (и етическа) изповед на авторката.

Йото Пацов с късите разкази "Фараонът на лисиците" след "Чудото с българина" сменя тематиката и ни се представя в друга, неочаквана роля.

Димитър Дънеков в "О, минало непоправимо" споделя авторството си със Стайо Гарноев - илюстратор на този "минидиалог", в който е потърсено впечатляващо оформление. Историите на Дънеков са в спектъра - разширен анекдот, ескиз, сатирична миниатюра, шарж. "От първо лице" на Иван Енчев, фдинирана като "попътни записки", съчетава есеистични истории и размисли и публицистика.

"Отвътре и отвъд Обетованата земя" на Любен Петков са "пътеписи". Петков заявява: "Животът на всеки от нас е разлистена, непрочетена книга", и сякаш ни поканва да прочетем неговия живот - на автора, но и на героя в Обетованата земя, в Света Гора, във Виена, в любимата му Странджа.

"Кон на втория етаж" на Здравко Попов е познато заглавие - през всичките си седемдесет сборника авторът фактически пише една и съща книга, която вече над четиридесет години намира поколения читатели.

Новият сборник с разкази на Петър Софониев "Пълно объркване" ни представя автор, който вече не някога започна силно фейлетонно и продължава да създава своите злободневни скечове, тук е наситил блицащите от хумор абсурдни ситуации от живота.

Познавам отдавна прозата на Палми Ранчев. Той е автентичен автор - с необходимата белетристична култура, с умение да създава художествени внушения. Новият му сборник "Боксьори и случайни минувачи" е сериозно белетристично постижение, макар че според мен силата му е в романа.

Критиката периодично установява, че не е достатъчно оценен и Иван Желязков - още от

МАЯ ВАПЦАРОВА, "Просяци", издателство "Светулка 44"

1988 година, когато той дебютира с "Есента на пеперудата". В "Двете половини на света" авторът е включил повест и съвсем къси разкази, сякаш изваден мигове от живота. Желязков сякаш не композира произведенията си, а умее да изтръгва силни и интересни истории от самия живот.

Къси разкази издава и Златимир Коларов, който дебютира едва преди десетина години, но успя да създаде впечатляваща проза, киносценарии. "Приказните острови" е ново изпитание за таланта му - да скрива повече от онова, което е видимо в текста, да стегне художествения си изказ и да ни "включи" в сюжета и в живота на героите си.

Пенка Чернева, "Въпреки всичко", издателство "Българска книжница"

Кирил Г. Димитров - Томас във "Вечната вртележка" използва сложна пастишна техника, в която миниатюри, полу-документални винетки, традиционен и притчов разказ се обединяват в едно - във "вртележката" на неговия "голям разказ".

Пастишна (но и трудна) е техниката и на Пламен Антов, който амбициозно експериментира със смяна на стилистиката в петте си "разказа" "Граници на забавяне". Една "писателска" книга, която ще бъде оценена от професионалните белетристи.

На фона на експериментите в разказа през 2013 г. "Лунни деца" на Сергей Комитски се чете традиционно и впечатлява с автентичността на повествованието си. Тринадесетте разказа и новели в сборника допълват представата за този автор, сякаш раздвоен между драмата и прозата в творчеството си и доказващ таланта си с късата форма.

Васил Риков е автор на десетина книги. "Вълтавски разкази", с подзаглавие "Чешки разкази", сюжетно свързва историите, вдъхновени от периода на живота му в Прага.

Христо Буковски разчита преди всичко на гротеската и сатиричните внушения в "Жив да си, Марко Тотев, или как да откриваме късмета, където никой не подозира". Опитът му да конструира от тези истории пълноценен хумористичен роман е респектиращ, но това като че ли е станало за сметка на акцента върху епичното начало.

Мемоарна проза

В навечерието на осемдесетгодишния си юбилей Борислав Бойчев издаде "Портрети отблизо. Разкази за хора и събития", с които ми се струва, че продължава една традиция в мемоаристиката. Портретите му имат своя динамика, някъде авторът предпочита есеистична тоналност, особено когато скрива идентичността на образа или не иска да я изтъква.

В известен смисъл такъв е замисълът и на Надя Михайлова, която дефинира своите споменни като "документален роман". Нямах възможност да сравня "Самотен рицар" подробно с "Евангелие за един самотник" - текстът е представен като допълнено и преработено издание, но освен качествата на прозата на авторката, не можем да не припомним с известен уюк лекотата, с която забравяме писателите си от близкото минало - в случая Емил Манов.

На друго място съм рецензирал великолепния сборник на Иван Вълов "Познатите - непознати". Сила на неговите споменни очерци е в това, че той е общувал с редки личности - в мемоарите му само са цитирани и други обещаващи истории и аз винаги съм съветвал автора да продължи да развива своята мемоаристика.

Иван Желязков, "Двете половини на света", издателство "Български писател"

"Презапис или другият куфар в Берлин" на Борис Минков е замислен като роман, в който не доминира фикцията, а споменът. Това е проза четивна, занимателна, но и трудна, асоциативна - като тази на немскоезичните автори, които Минков изследва.

Съвременни романи

Мая Вапцарова е написала съвременна творба. Нейният роман "Просяци" е динамичен, с "кинематографичен" разказ, реализиран в по-голямата си част чрез диалози, което му придава особена четивност и лекота. Героите са комични, яхнали свои "хоби-кончета" - идеалите им са комични, мечтите - абсурдни, но въпреки че романът може да се определи като сатиричен, това по-скоро е една лека и приятна сатира, напомняща глумите на Радичков.

ЛЮБЕН ПЕТКОВ, "Отвътре и отвъд Обетованата земя", ИК "Жанет 45"

"И лъжата един ден умира" на Тодор Кокошаров би трябвало да попадне в групата на съвременните романи, но авторът категорично го дефинира като автобиографичен, с което иска да потвърди, че "сюжетът" съдържа документални епизоди, с документални препратки към личности и събития.

Татяна Спасова е определила първата си книга като "повест" и макар че несъмнено това е една типична новела, ще поставя "Бензинска станица" в групата на съвременните романи. Спасова пише "модерно", доста бърза и всъщност не разказва, не описва, а маркира действия и емоции в един сякаш Г. П. Стаматовски "мелеграфен" стил.

Калофер Русев категорично смята, че "Могилата" е роман, като в рамките на по-малко от 150 страници търси една съкратена епичност. Сюжетът е криминален, което само по себе си предполага по-традиционно повествование.

Със специален интерес зачетох романа на Иванка Могилска "Внезапни улици". Младата авторка вече има име на поетеса, а преди шест години дебютира и с роман. Текстът е професионално написан, действието се развива буквално малко преди романът да отиде в печатница. Търсената фрагментарност (в духа на филмовите кадри и епизоди) за съжаление не е прерастнала в динамика, а демонстрираното умение за писане убеждава във възможностите за създаване на есеистична проза.

Също така експериментален е романът на Николай Табаков "Византия". Въпреки заглавието си, въпреки пристрастията на автора към историята и въпреки вплетените исторически разкази в текста, това не е класически роман на историческа тема и експериментът на автора е точно в този опит за поглед върху историята откъм днешния ден.

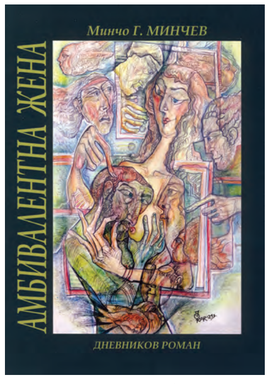
Освен сборник с разкази "Между изгрева и залеза", Георги Стоянов издава и поредния си роман - "Тигрово око". В него писателят продължава сякаш тематиката или по-скоро подхода на изграждане на "Денят на крокодилите" - заменил е характерния си оптимизъм и вяра в доброто от по-ранната си проза с гротескност и сатира, за да хроникира скепсиса и нравствените си несъгласия с "новото време".

Николай Табаков, "Византия", ИК "Изток-Запад"

За епичния роман на Весела Ляхова "Беженци" се заговори, както, макар и рядко, става с книги, които носят в себе си своята съдба. Формално романът е исторически, за събития от близката история, по-конкретно за Драмското въстание от 1941 г. и съдбата на българите от Егейска Македония. Въпреки това можем да го категоризираме като съвременен, а не исторически роман. Ляхова е извършила солидна проучвателска дейност върху този недалечен и въпреки това слабо известен исторически период. По своя дух романът й се родее с тетралогията на Димитър Талев "Железният светилник", "Преспанските камбани", "Илинден" и "Гласовете ви чувам", а като хронология и с Димитър Димовия "Тютюн".

"Имаго" е вторият роман на Радостина А. Ангелова, която определено умее да конструира оригинална проза, въпреки че творбата й впечатлява преди всичко с експерименталност и нейната концепция.

Минчо Г. Минчев, "Амбивалентна жена", ИК "Луна"

"Слънчогледи за Мария" е четвъртият роман на Керана Ангелова, която още през осемдесетте години направи силно впечатление с поезията си. Това е един съвременен роман, в който доминира темата за изкуството, Ван Гог и пр.

"Амбивалентна жена" на Минчо Г. Минчев е определен като "дневников" роман. Минчев е автор на стихове, есета, разкази, изследвания. Неговото повествование е накъсано, емоционално и фактически композирано от спомени, скици, очерци, винетки.

Симеон Янев, "Биографии на отрепки", издателство "Гея"

Исторически романи

Българският исторически роман - от Добри Ганчев, Васил Друмев и Вазов до края на осемдесетте години на по-миналия век, днес някак неочаквано можем да осъзнаем като едно от най-големите постижения на родната проза. "Боилът от Панония" на Кирил Камбарев се основава на исторически факти, но постига нещо повече - създава история - убедителна, повлияваща от документа, написана автентично.

Христо Красин е определил жанра на книгата си "Коланджа" като сага, макар всъщност той да навлиза в територията на фентъзи-жанра (и то отлично като качество), бих приписал успеха му на неговата подчиненост и съобразяване с традицията на българския исторически роман.

Силно ме впечатли със сложната си конструкция и богатство от образи и литературна инвенция романът на Галина Златарева "Капка кръв за вампира" - един постмодерен, вдъхновен роман, който обогатява не само представата за българския исторически жанр.

Бойко Беленски също разчита на най-нови изследвания за историческия си роман "Полиґба". При него умението да фабулира и да използва динамиката в диалога и описанието е сполучливо, текстът впечатлява с езиковото си богатство. Но най-големият успех на автора се състои в това, че върху този автентично изграден исторически фон образите на героите са пълноценни, многоизмерни.

Публикуваният от Стоян Пейчев (Славейко Чамурлийски) том "Мрак над вишната" представлява исторически роман в "три части". Това е добре написана и добре композирана проза; традиционна, но по своему оригинална, преди всичко с тематиката си - събитията в Добруджа през първата половина на двадесети век - съпоставима с тематиката на Весела Ляхова.

Амбициозен е романът на Панчо Недев "Къща на кръстопът" - пренатоварен от събития. Сюжетно това по-скоро е летописен, а не панорамен роман.

Симеон Янев е издал през 2013 година "книга първа, том трети от романовата тетралогия" "Биографии на писатели, генерали и трети лица" под заглавие "Биографии на отрепки" и жанрово определен като "епохален роман". Трудът на писателя е сложен и амбициозен и той може и трябва да бъде оценен в неговата завършена цялост, за да бъде въведен читателят в тази изключително оригинална творба на съвременната ни литература.

Фентъзи

Делиян Маринов веднага си създаде почитатели с романа си "Пътуване през спомени. Част първа от Истории от Последното измерение". Сравняват го с Робърт Шекли и Роджър Зелязни и аз се радвам на неговия читателски успех.

Димана Атанасова ("Междусъния") пише романа си едва осемнадесетгодишна, но познава перфектно жанра фентъзи и вариантите му - нейните "Междусъния" са приключенско фентъзи. Ще добавя само, че тези жанрове слабо се познават от литературните специалисти, поради което се оформя и една граница на непознаването им с читателите.

Димана Атанасова, "Междусъния", издателство "Весела Люцканова"

* * *

Преживяванията ми през няколкото месеца на усилена работа върху прозата, издадена през 2013 година, за съжаление ме убедиха, че положението в библиотеките е ужасно: заглавията трудно се намират, разполагат с оскъден брой екземпляри. Българската библиотека днес няма нищо общо със съвременните европейски библиотеки. Положението в многобройните малки и големи книжарници е същото. Издателите често се оплакват, че медиите не помагат за разпространяването на книгите, което е вярно, но то е малък проблем, и то за инцидентните читатели - истинските, задълбочени ценители на стойностните заглавия търсят книгите, които ги интересуват, в книжарници и библиотеки. Това са огромни проблеми, които имат своето решение: те са огромна пречка за авторите, за издателите и читателите.

Солунянитѣ говорят чисто славянски

Откъде идват корените на старобългарския език и писменост?

Илия ПЕХЛИВАНОВ

Световната културна общност ЮНЕСКО оправда предназначението си, като зачете общото желание на седем славянски страни да бъде официално зачетена годишнината от Моравската мисия на първоучителите Кирил и Методий. Проличава си, че неслучайно тя вече се оглавява от грамотна и работлива българка.

Включването на славянския свят в духовността на Стария континент наистина започва с поканата на моравския княз Ростислав да бъдат изпратени византийски мисионери в неговите владения, за да противостоят на езическите тежнения сред дадения му от Бога народ.

Оказва се, че Източната римска империя вече е възпитала свои дейци, които да сложат начало на една от най-грандиозните културни епопеи, които човечеството познава (според вещата оценка на бележития френски славист проф. Роже Бернар, ръководил в продължение на три десетилетия катедра по българистика в Сорбоната).

Житиеписецът - по всяка вероятност това е Охридският светител Климент - свидетелства за началото ѝ:

"Моравският княз Ростислав по Божие внушение направи съвет със своите князе и изпрати пратеници при цар Михаил с тия думи: "Нашият народ се отметна от езичеството и държи християнския закон, но нямаме учител, който да ни обяснява на наш език истинската християнска вяра, та и други страни, като видят това, да направят същото като нас. Затова, господарю, изпрати ни подходящ епископ и учител, понеже от вас всякога изхожда добър закон за всички страни."

Макар да е бил изтощен и болен тялом след тежките прения с хазарите край Каспийско море, Константин Философ с радост се съгласява да отиде при моравците - стига само те да могат да четат и пишат на своя роден език. По онова време славянска писменост всъщност още не е съществувала, макар да са били правени опити за записване на речта, но те не са обхващали книжовни текстове, а още по-малко - богослужебна литература.

Житиеписецът уточнява основанията за високото доверие, с което император Михаил облича възпитаника на Константинополската школа Магнаура:

"Чуваш ли, Философе, тези думи: друг освен тебе не може да свърши тази работа. Тъй че ето ти много дарове и иди, като вземеш със себе си и брата си, игумена Методия. Понеже вие сте солуняни, а всички солуняни говорят чисто славянски."

И тогава, озарен свише, Философът, завършил Константинополската школа Магнаура, създава нови писмена, на които е съдено да просъществуват векове наред чак до наши дни!

Всъщност той се отправя с брата си Методий към Вечния град, носейки мощите на Климент - третия поред римски папа, намерен удавен в морето край Херсон с ръждясала котва на шията. Предприет е решителен опит за осигуряване на присъствие на Изтока сред населяващите земите на Средна Европа славяни. Глобализациятa не е само днешен процес.

Основен книжовен паметник за дейността на Кирил и Методий във Велика Моравия е Кристиановата легенда, писана на латински език вероятно в края на X век и запазена в късни преписи от XIV и XV век.

Тук по същото време Св. Кирил създава своето "Написание за правата вяра", което впоследствие диктува на смъртния си одър пред своите ученици като завещание, а също "Слово за откриване на мощите на Климент Римски" (т.нар. Херсонска легенда), свързано с налагането на ранния култ към третия римски папа. А Методий пише своята оригинална творба "Канон за Св. Димитър Солунски". Някои учени предполагат, че тукашната "Анонимна

Паметникът на Св. Св. Кирил и Методий в Микулчице, Моравия. Скулптор Емил Венков. Открит и осветен по време на Третия събор на българите в Европа на 24 май 2009 г.

Светите братя Кирил и Методий - създателите на новата азбука, на която днес пишат над 300 млн. души

Най-новата банкнота от 10 евро с надпис и... на кирилица, пусната в обращение в началото на тази година

хомилия" също е Методиево дело. С голяма вероятност може да се допусне, че в Моравия е написано "Пространното житие на Св. Кирил", може би пак с участието на св. Методий. Първоначалният вариант на "Служба за Св. Кирил" изглежда също е създаден тук. Вероятно и някои от словата на Климент Охридски са написани през този най-ранен период от дейността му, включая и знаменитото "Похвално слово за Кирил". Има догадки, че и "Пространното житие на Методий" също е писано тук. Това са все основополагащи творби на старобългарската и славянската литература.

След четиридесет месеца пребиваване сред моравците, под напора на латинските триезичници византийската мисия завършва с неуспех. Делото на Кирил и Методий спасява България благодарение на прозрението на княз Борис Първи.

Но така или иначе, без духовните постижения на славяните културата на Стария континент си остава едностранчива и непълна. Остава този исторически влог да бъде още по-задълбочено проучван и уточнен.

В деня на празника нека се запитаме:

✓ Какво са спечелили и какво са загубили западните славяни, като са отдали преднина на латиницата пред сътворените от Св. Кирил писмена?

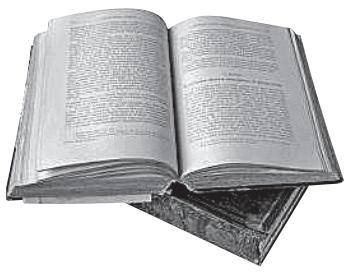
✓ А ние, българите, по какъв начин сме успели да запазим кирилските писмена чак до наши дни?

✓ И ще продължат ли да ги пазят младите от интернет поколението, които си служат предимно с т.нар. шльокавица: интернет-латиница?

✓ И защо в крайна сметка си позволяваме безнаказано да нарушаваме всячески Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз, в който изрично е записано, че "кирилицата се превръща в една от трите азбуки на Европейския съюз - съществена част от културното наследство на Европа, особен български принос към езиковото и културното многообразие на Съюза."

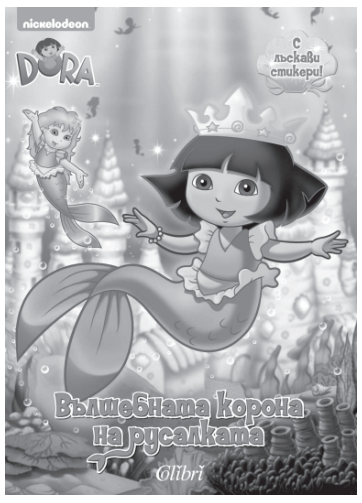
✓ Нека се запитаме, без да обръщаме внимание все на второстепенни злободневни въпроси. Както твърдят вещи познавачи на старата българска литература, тя се отличава с това, че се занимава с основни проблеми на мирогледа, а не счита за свое поприще криминалистиката, интимната лирика, фантастиката и прочие, което всуе се опитват да постигнат днешните ползватели на латиница вместо кирилица.

ПЕГАС Редактор Борис Данков

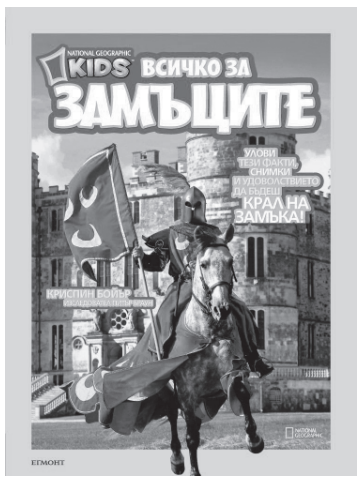

Лавица

“ПРИЯТЕЛИ ЗА ЦЯЛ ЖИВОТ!” И “ВЪЛШЕБНАТА КОРОНА НА РУСАЛКАТА” са новите книги от поредицата на “Колибри” за Дора Изследователката. Първата съдържа две истории и едно българско-английско речниче. Най-напред ще вечеряме с всичките приятели на Дора и ще научим повече за началото на тяхната дружба. После Дора и Ботичко ще се втурнат към Най-високата планина, за да открият картата, която има помага да се ориентират правилно. Втората книга съдържа лъскави стикери, които ще вдъхновят фантазията на най-малките. В това магично приключение Дора и приятелите й ще вразумят злия стар Октопод и лукавия Лисанко, за да окажат помощ на русалката Мариана. Проектът на MTV и нашумелия канал “Никелодеон” покори първо Северна Америка, сдоби се с шест номинации и една награда “Еми”, а днес Дора, Ботичко, Диего и другите владеят въображението на палавниците от 3-до 9-годишна възраст по всички кътчета на планетата. Книжките за приветливото момиченце с латински корени са щедро илюстрирани, богати на забавни случки и интересни факти, които превръщат четенето във вълнуващо преживяване. Приложените стикери и картинки за изрязване ангажират вниманието на децицата, поощряват активността им и развиват творческия им усет.

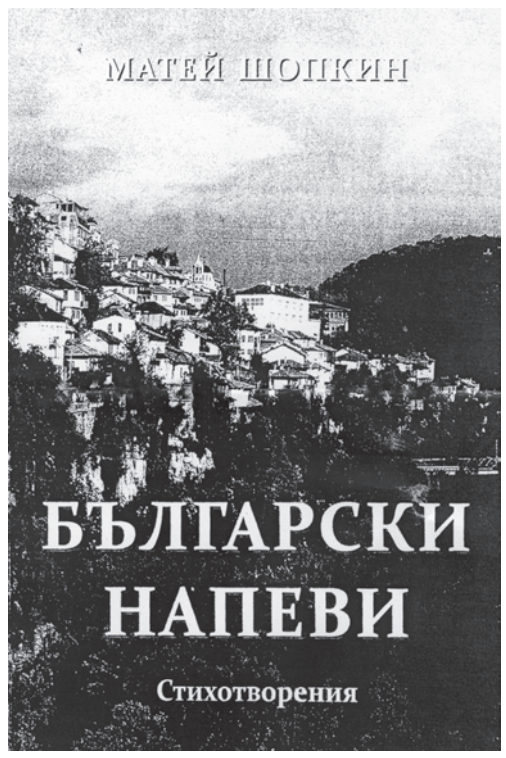
“ВСИЧКО ЗА ЗАМЪЦИТЕ” от Криспин Бойър и Питър Браун и “ВСИЧКО ЗА СКАЛИТЕ И МИНЕРАЛИТЕ” от Стив Томисек и Карстън Питър - издания на “Нешънъл джиографик кидс”, издава “Егмонт България”. Изданията, подходящи за деца над 8-годишна възраст, съдържат любопитна и полезна информация, поднесена по забавен начин. Всяко от изданията съдържа над 100 изображения, кът на изследователя с истории и съвети от практиката, редица забавни факти, карти и информационни материали, фотографски диаграми. В тях се откриват галерия със снимки, любопитни сравнения, снимка от работния процес, интерактивен кратък речник и още много. С “Всичко за замъците” читателите ще се “разходят” из замъци в компанията на лордове и дами и ще се “запознаят” с шутове, икономи, пажове и придворни дами. Ще препускат сред факти и митове за смели рицари на бели коне, огнедишащи дракони, заключени в кули принцеси и за пълни с бълбукаща мазнина котли. Благодарение на “Всичко за скалите и минералите” младите изследователи ще научат за какво се използват магмените, метаморфните и седиментните скали. Ще проучат как се оформят кристалите и как се създават фосилите. И ще “шлифоват” разликата между кварц и кристали, а след това ще проверят своите геоложки познания.

Пред скъпия олтар на Отечеството

И с новата си книга Матей Шопкин остава знаменосец на съвременната патриотична и социално-гражданска поезия

Продрум ДИМОВ

Мисля, че тези думи не звучат никак пресилено за Матей Шопкин, който с безспорното си дарование и завидно творческо усърдие, в продължение на повече от половин век си завоюва водеща позиция сред авторите на родното патриотично поетично слово от първия ни литературен ешелон. Ярко свидетелство за това е и най-новата му поетична книга “Български напеви”, която фондация “Устойчиво развитие на България” предложи на читателите. Това издание е своеобразна поетическа антология, в която авторът е заселил стихове, които, макар че притежават чудесни художествено-естетически стойности, не са публикувани досега. А те са безспорно неделима част от онази талантливо излята лирична струя, която отново, за кой ли път, легитимира Матей Шопкин като творец, който твърдо и неотклонно отстоява високите си човешки и творчески принципи на избраното художествено поприще.

Неговите стихове са вълнуващ, възторжен химн, синовно преклонение пред красотата и обаянието на родната земя, героичното й минало и скъпия свиден олтар на Отечеството. В поетичното му слово отекват незаглъхващи омайната песен на птиците, зеленият ободряващ глас на ширналите се поля и жита. То ни милва с гальовната ласка на вечерника, спуснал се от синеещия се в захлас Балкан, литнал в безбрежната синева на необятната вис. Стихът му упойва с живителния дъх на черноземa и окосените ливади, с приспивния ромон на Росица и Янтра. В него често оживяват и милите и нестихващи спомени от младостта му, избуяла в гимназиалните му години в легендарния старопрестолен Търновград. И всичко това е сродено завинаги с личността му и хилядолетната България. А с нея поетът свързва неугасващия голям огън на сърцето си, защото там

...зоват пробудени полята
с далечен, черноземен глас
и тръгват моите селски братя
и пеят в утринния час.
.....
не съм ли аз при тези хора,
тогаз и хляба ми горчи.

(“При изгрева”)

Поетът не може да остане чужд на безнаказаните уродливост и падение в обществото и това предопределя и респектиращото присъствие на социално-гражданската проблематика в “Български напеви”. Страданията и злата участ, споходили народа, резонират болезнено в сърцето му:

Боли ме, до полуда ме боли,
като гледам как народа страда,
как тлее в политически лъжи
и мълком чака милост и пощада.

(“Дървото на живота”)

Подобна минорна тоналност ни обзема властно и когато се пренесем в тягосната атмосфера на стихотворенията му “Състояния”, “Попътни строфи”, “Навсякъде” и мн. др. За отбелязване е обаче, че авторът никога не пада духом:

Ще продължавам в стихове
да се раздавам, да обичам,
да се стремя към върхове
и българин да се наричам.

(“Попътни строфи XV”)

Всеки стих прибавя нови интересни щрихи към богатата човешка и творческа личност на поета Матей Шопкин и в “Български напеви” съзнателно избягва да ни шокира с фрапиращи стилно-езикови похвати или със самоцелни и ненужни художествено-естетически одежди на стиха. Но това не му е попречило да предложи стегнато, дълбоко емоционално и силно въздействащо поетично слово, което завладява с горещата си актуалност. И това навярно го прави знаменосец на днешната ни патриотична и социална поезия.

Енциклопедия

Постижения на българската фолклористика в двуезично издание

Първият по рода си енциклопедичен речник на българския фолклор е вече реалност. “Slovnik terminu slovesneho folkloru. Bulharsko. Речник на термините от словесния фолклор. България” от Ярослав Отченашек, Вихра Баева и др. (издание на Етнологжки институт - АН на ЧР, ИЕФЕМ-БАН) представя в обобщен и достъпен вид постигнатото от българската фолклористика в продължение на нейната близо 150-годишна история, като го поставя в широк славистичен и общоевропейски контекст. Изданието е билингва (на български и чешки език) и дава началото на предстояща поредица за фолклора и фолклористиката на славянските страни.

Речникът включва 85 статии, подредени в два раздела. Първият съдържа основните термини, употребявани в българската фолклористика (приказка, балада, народна песен, анекдот, виц и др.), като дава информация за тяхното съдържание, употреби и история на проучването им. Втората част е посветена на най-популярните персонажи от българския фолклор (напр. самодива, караконджул, змей, Крали Марко, Архангел Михаил, Бай Ганьо и др.), на тяхното присъствие в различните фолклорни жанрове, на сюжетите, в които участват, и пр. Наред с това, томът притежава и научен апарат: библиографии, показалци и др. Речникът има научнопопулярен характер, написан е на достъпен език и е предназначен за широка читателска аудитория. За привлекателния му вид допринася и богатият илюстративен материал - 21 черно-бели и 33 цветни илюстрации, специално подбрани сред най-добрите произведения на българското изобразително изкуство с фолклорна тематика.

Институтът за етнология и фолклористика с Етнографски музей при Българската академия на науките организира представяне на българо-чешкото енциклопедично издание на 27 май от 18.30 ч. в зала 19 на ИЕФЕМ-БАН (ул. “Московска” 6А).

Да си спомним за Кольо Карамфилов

Ранната и неочаквана кончина на големия български художник Кольо Карамфилов ни накара да организираме тази изложба, за да почетем паметта му и да си припомним силата на изкуството му, споделят инициаторите. Публиката може да види творби от различни жанрове и периоди, които само повдигат завесата към безкрайността на неговия талант. Изложбата продължава до 1 юни, научи ДУМА от Петър Димов от СГХГ.

Кольо Карамфилов (1963-2014) е роден в Пловдив, където през 1982 г. завършва сценография в Училището за сценични кадри. От 1983 г. участва в множество общи и групови изложби. Заедно с Димитър Митовски създават тандема "Модерна класика" и в периода 1989-1992 г. осъществяват няколко акции и съвместни изложби. Той е член-основател на авангардната група "Ръб" и участва във всички нейни изяви в периода 1990-1993 г. От 1995 г. е член-основател и на група "Диско'95". Изявява се като график, илюстратор, живописец, скулптор и сценограф. Печели множество награди.

Кольо Карамфилов е вселена, която не се изчерпва с едно или повече произведения. Той присъстваше в живота ни като съвкупност от много таланти - да рисува, да свири на китара и пее, да говори по един омагьосващо неповторим начин. В изкуството си обаче е крайно пестелив. Опитва се да изгради визуален език, базиран на кодове - лесно разпознаваеми и достъпни. Някои от любимите си знаци като къща, ръка, крило, сърце, глава той използва отново и отново, насищайки ги с мъдростта на преживените уроци.

Тази изложба не би била възможна без подкрепата на семейството, приятелите и колекционерите на Кольо: Росен Карамфилов, Ина Дамянова, Стефан Божков, Радост Коцева и галерия "U.P.A.R.K.", Павлина Маринова, Емил Пунгеров и галерия "L'Union", Росица Иванова, Николай Неделчев, Елена Йончева и Пламен Тодоров, Емил Иванов, Симеон Джуров, Димитър Тодоранов, Димитър Русев, Георги Добрев, Атанас Хранов, сем. Аделина и Вихрони Попнеделеви, Красимир Добрев. Кураторският екип - Мария Василева, Станислава Николова, Стефан Божков.

Творби от различни жанрове и периоди на известния художник показва СГХГ

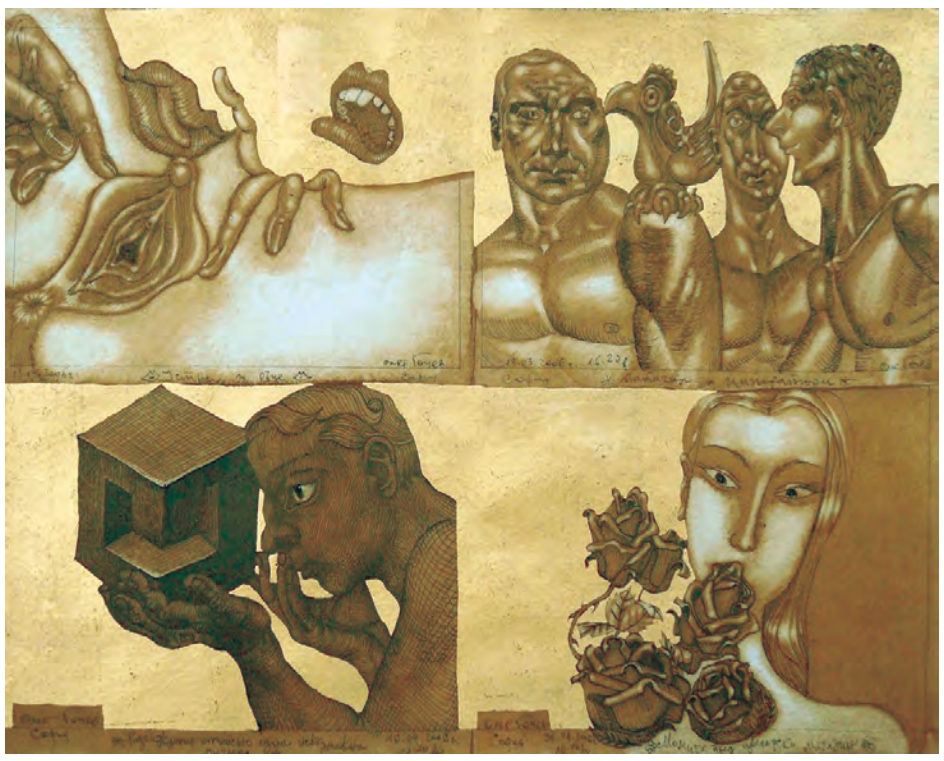
Олег Гочев отбелязва юбилей с 60 златни рисунки

Проф. Олег Гочев откри своята 20-а самостоятелна изложба "60 златни рисунки +" в галерия "Възраждане" (ул. "Стоян Чалъков" 1, Стария град). Експозицията ще бъде представена на пловдивската публика до 28 май. На вернисажа бе представена и книгата на юбиляря "Стенописта - проблеми и предизвикателства", научи ДУМА от Красимира Алексиева.

Изложбата представя 15 серии от по 4 тонирани и позлатени (22 карата немски златен варак) рисунки, започнати по различно време, но завършени през последните две години. Идеята е да изразя по този начин отношението си към моя 60-годишен юбилей, който действително оценявам като "златен". Без всякакво съмнение това бяха най-качествените ми години, в които израстна, оформи се и узря моят артистичен свят. Това беше време на търсене и намиране, съмнения и успехи, време на изнурителен труд и усилия, на частично или пълно удовлетворение. Сега, в момента на равносметка, констатирам, че независимо от многото грешки, отклонения от поставените цели и загуба на безценно време, все пак крайната ми оценка за него е "златна", споделя юбилярят. Той избира главното тяло на изложбата да бъде рисунката, защото, както той казва, тя е резултат от най-интимния и чист творчески акт на художника - началото, зараждането на идеята, даването на нейната най-истинска и първична форма.

Рисунките са малки - с размера на пощенска картичка, и наистина предлагат интимни изгледи от моя духовен пейзаж, мигове от моя свят и живот. Вярвам, че пловдивската публика ще се абстрахира от факта, че съм монументалист, ще възприеме авторската ми концепция и ще се разходи сред една дълбоко лична, човешка, вътрешна ретроспекция, допълва авторът.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Румен Читов радва с картините си окото и душата

Всяка изложба е антикулминация, защото вече е изложена и престава да бъде само моя, сподели пред ДУМА Румен Читов, чиито живописни творби ще красят до 31 май столичната галерия "Алгара" на ул. "Цар Самуил" 47. Тя става на публиката, която има право да преживее визията по свой начин. Изложбата е споделена и е обект на всички погледи, добавя авторът. Той показва по-леки картини, които са като "Пролетна разходка за душата". Допадна ми пространството на "Алгара" със своята интимност. Това, което съм имал като имагинерна, въображаема визия, се постигна, не крие художникът. Исках да нарисувам точно това - радостта, и съм щастлив, че я предлагам на софийската публика.

Изложбата зарежда с ведро настроение и наистина радва окото и сърцето.

Румен Читов е роден през 1960 г. в Карлово. Завършил е Художествената гимназия "Дечко Узунов" в Казанлък и Художествената академия в София, специалност живопис. Член е на СБХ. Има самостоятелни изложби в България и чужбина. Негови картини са притежание на НХГ, СГХГ, ХГ-Пловдив, ХГ-Русе, ХГ-Видин, ХГ-Казанлък, ХГ-Варна, Министерството на културата, както и частни колекции зад граница.

Снимки БЛАГОВЕСТА ШВЕТКОВА

Русенската опера гостува в Салона на изкуствата

Столичната публика ще види „Хофманови разкази” на 19 юни в зала 1 на НДК

Русенската опера гостува на 19-ото издание на фестивала “Салон на изкуствата” в Националния дворец на културата с най-успешния си и впечатляващ спектакъл на операта “Хофманови разкази” от Жак Офенбах, научи ДУМА от Сийка Лапачка.

Премиерата на спектакъла на Държавна опера-Русе на “Хофманови разкази” се състоя на 19 март т. г. в рамките на Международния фестивал “Мартенски музикални дни” в препълнената зала на емблематичната архитектурна знаменитост Доходното здание в Русе. Публиката посрещна и изпрати с бурни аплодисменти силната и респектираща с високото си равнище и естетика постановка на операта. На 19 юни от 19 ч. в зала 1 на НДК софиянци ще могат да си подарят вълнуващо преживяване с брилянтната музика на Офенбах, с майсторството и сърцатостта на солистите, хора и оркестъра на Държавна опера-Русе под диригентството на Найден Тодоров.

За българската публика името на композитора Жак Офенбах се свързва с комичните оперети и най-вече с великолепната творба “Хубавата Елена”. Много години Офенбах е развличал публиката, но в последната си творба достига истинския връх в своето творчество. Композиторът разказва за последен път една мъдра, печална, но обаятелна музикална приказка. Офенбах не доживява премиерата на “Хофманови разкази”, която се е състояла в Опера комик в Париж на 10 февруари 1881 г.

Имало едно време... Така може да започне операта “Хофманови разкази” от Жак Офенбах. Хората винаги са се изкушавали и омайвали от фантастичните истории, които им дават възможност да се дистанцират от всекидневните проблеми и да “избягат” в други светове.

Сюжетът на операта се основава на различни приказки на автора, а главният герой Ернст Теодор Амадеус (това име той сам си дава от голяма почит към Моцарт) Хофман, юрист, писател, композитор, художник и театрален директор, но преди всичко - ексцентрик. Трите приказки са различни като сюжет и музика, с много силна драматургия, независими една от друга. Австрийската режисьорка Урсула Хорнер с много елегантност и вкус посяга към оперното заглавие. Освен чисто драматургичните послания, Хорнер умело борави с различни изразни средства и пластични ефекти, вкарва фантастични и събирателни образи в разказа си, поясняват Сийка Лапачка. В сложната вокална и много актьорска роля на Хофман ще видим Калуди Калудов. В различните превъплъщения на Злото ще се преобрази Александър Крунев, който ще изпълни четирите партии - на Линдорф, Копелиус, Дапертуто и Доктор Миракъл. В ролята на куклата Олимпия ще бъде Диана Василева. Втората любима жена на Хофман - Жулиета, ще бъде Анна Дитри, а образа на нежната Антония ще пресъздаде Мария Цветкова. Петя Цонева ще се превъплъти в ролята на Никлаус - този път приятелят на Хофман е неговият Ангел-хранител и неговата “стара душа” в интерпретацията на Урсула Хорнер. Тенорът Георгиос Филаделфевс има много ярко актьорско присъствие в четири роли - на Андреас, Кошенил, Питикиначо, Франц. Участват още Андреана Николова, Александър Баранов, Стилиян Минчев, Стоян Стоянджов, Калоян Христов, Емил Желев, Момчил Миланов и др. Диригент е Найден Тодоров. Сценографията е на Мария Ветероска, костюмографка е Мария Пупучевска, дизайнер осветление - Васил Лисичов (тримата от Македония), хормайсторка е Стелияна Димитрова. Спектакълът е копродукция с Македонската опера и балет.

Цените на билетите са 10, 15, 20, 30 и 40 лева - в Билетния център на НДК, както и онлайн и в разпространителската мрежа на www. eventim.bg.

Снимки ДЪРЖАВНА ОПЕРА-РУСЕ

Третото издание на Джаз форум Стара Загора е на „Августа Траяна”

Българските джазови композитори и оригиналната българска джазова музика представя третият международен фестивал “Джаз форум Стара Загора 2014”. От 12 до 14 юни в града ще звучат творби на някои от най-изявените ни автори, успешно реализирали потенциала си както у нас, така и в чужбина. Джаз форум Стара Загора 2014 показва процесите в развитието на джаза в България, приемствеността и уникалността на жанра в съвременните български условия. Фестивалът демонстрира как родната музикална традиция обогатява световното джазово наследство, отбелязват организаторите.

Свои произведения ще представят пионерите в жанра Милчо Левиев, Любомир Денев, Марио Станчев, както и техни колеги от по-младото поколение, сред които Петър Славовсин, Антони Дончев, Димитър Бодуров, Васил Спасов. Специално внимание фестивалът отделя на музикалното наследство на Румен Тосков-Рупето, Георги Борисов, Иван Спасов.

Стара Загора посреща и изпълнители от няколко държави. Топсаксофонистът Джордж Гарзон от САЩ, мексиканското Мад трио на Даниел Идалго, французинът Лионел Мартин ще изпълняват музика, композирана и от български автори.

Джаз форум Стара Загора се провежда ежегодно от 2012 г. В предишните си издания фестивалът бе фокусиран върху българското джазово вокално майсторство (2012) и тромпета като водещ джазов инструмент (2013). Сред международните звезди, взели участие в концертите, са Йълдъз Ибрахимова, Алекс Сипягин, Жерар Презенцер, Ерик Влуиманс, Бела Салоки, Хуан Гарсия-Херерос, както и българските им колеги Росен Захариев, Михаил Йосифов, Венцислав Благоев, братя Владигерови, Стоян Янкулов, Петър Салчев, Марина Господинова, Милица Гладнишка, Биг бендът на БНР, Военен биг бенд - Стара Загора, и др.

За първи път тази година фестивалната сцена е разположена сред естествения декор на античния форум “Августа Траяна”, датиран към II век след Христа, чиято пълна реставрация приключи в края на миналата година.

Организатор на Джаз форум Стара Загора е община Стара Загора, с подкрепата на “Контур глобал” и фондация “Америка за България”. Входът за всички събития е безплатен.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

„Мистерията Еньовден” представят в Пловдив на 4 септември

Спектакълът “Мистерията Еньовден”, който първоначално бе насрочен за края на този месец - 30 май, ще бъде преместен на 4 септември. Смяната на първоначално обявената дата се налага поради очакваните лоши метеорологични условия и невъзможност за изиграване на представлението на открито. Началният час на шоуто се запазва - 21 ч. За спектакъла “Мистерията Еньовден” това ще е първото изпълнение на открита сцена и то ще сложи края на календара за тази година, научи ДУМА от Ани Плачкова. Купените вече билети ще важат без допълнително презаверяване. Онези, за които 4 септември не е удобна дата, може да върнат билетите в периода 1-30 юни на мястото, от което са ги купили.

Представлението ни връща към традициите, потопява ни в изяществото и красотата на танца, допълнени с вълшебните гласове на Деси Добрева и Валерия Момчилова-Мона, хард рок звученето на Звездомир Керемидчиев-Звезди, рап музика, представена от “Хората от гетото”, и прекрасното изпълнение на кавал от Костадин Генчев. Мистериозното е допълнено от запомнящия се глас на големия български актьор Васил Михайлов.

“Мистерията Еньовден” разказва легендата за един от най-мистичните български празници. Разкрива красивата история за любовта, сблъсъка между доброто и злото, старото и новото. Образите на самодивите и змейовете се докосват, потопени в тайнството на огромната сияйна луна. “Мистерията Еньовден” е приказка за красотата на народните традиции и вярвания, каквито са били в древното минало, каквито са съхранени до днес и каквито ще бъдат утре. Спектакълът е завет и за младото поколение.

Снимка “МИСТЕРИЯТА ЕНЬОВДЕН”

Серумът на истината отвежда в неочаквани посоки

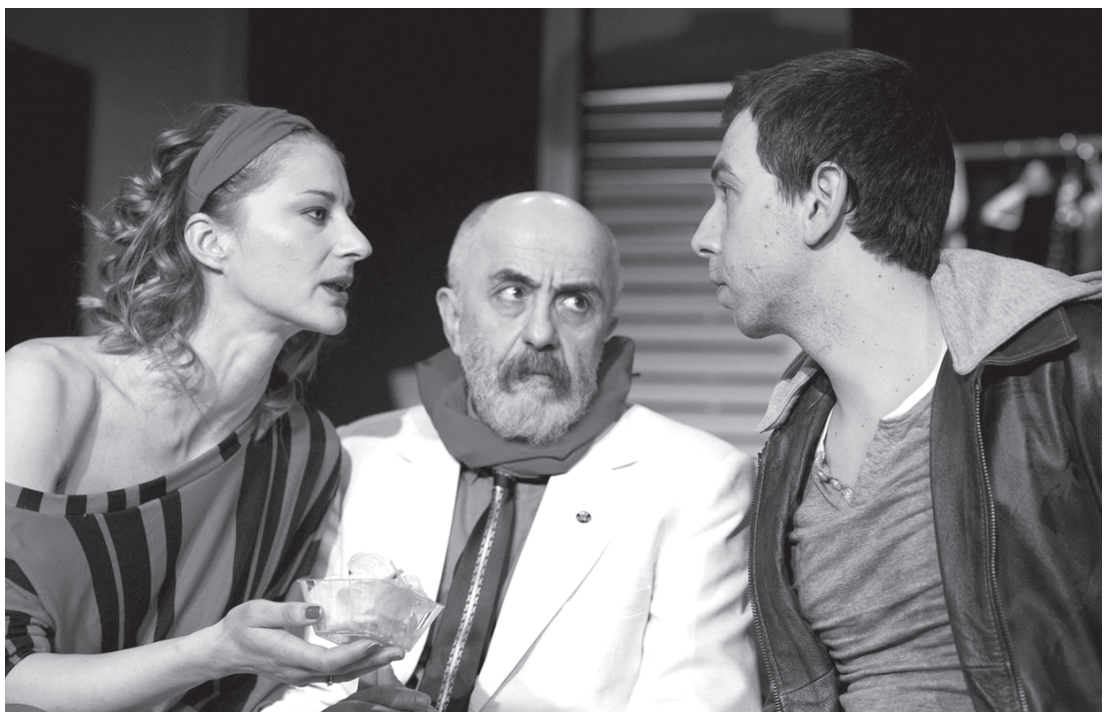
✓ „Бурунданга” е романтична комедия, която разказва за неща, които сме готови да направим от любов, и за неща, които сме готови да простим от любов. И го прави по най-старомодния начин, включително с вълшебна отвара - като в сън в някоя лятна нощ, казва авторът Жорди Галсеран

✓ Какво е истинското ни лице? Съществува ли нещо, което може да ни извади извън комфорта на собственото ни съществуване дотолкова, че да преобърне нашите избори?, пита режисьорът Петър Денчев

Истината винаги е опасна - Пламен Великов, Петър Лъджев, Тодор Близнаков, Надя Стефанова и Силвана Пишимарова в сцена от спектакъла

Известният испански драматург Жорди Галсеран е автор на пиесата с енигматично заглавие “Бурунданга”, която режисьорът Петър Денчев поставя на камерната сцена на Сатиричния театър. Заедно с оригиналния, изпълнен с неочаквани обрати сюжет, с майсторски заплетената интрига и парадоксалното си чувство за хумор, Галсеран предлага и няколко капки от загадъчната бурунданга - един от най-опасните наркотици, известен като “серум на истината”. Той лишава човека от свободна воля, въпреки че се намира в съзнание и е адекватен, но всъщност напълно губи контрол над постъпките си и се подчинява на всички въпроси и заповеди.

Как се преговаря с терористи - Надя Стефанова, Тодор Близнаков и Пламен Великов

С пари всичко се купува - Пламен Великов и Тодор Близнаков

А нима всеки човек няма свои тайни? И нима всеки от нас не търси истината? Необходима ли ни е или напротив? А може би човекът до нас е ценен и с истините, които прикрива? И така “серумът на истината” освобождава хората от задръжките и им позволява да споделят тайните си и да казват само истината и нищо друго освен истината. Истината, че онова, което експонираме върху другите, е проекция на нашите желания, но не и на истинската ни същност. Ролите, в които влизаме, непрестанно ни помагат да просъществуваме до момента, в който се разрушат. Това разпадане открива истинското ни лице, докато открием новата си роля, уточнява режисьорът Петър Денчев.

И както може да се предположи, този магически серум отвежда героите в пиесата в най-неочаквани посоки, предизвиква трудни въпроси и още по-трудни отговори. Защото, както добре го разбират двете студентки Берта и Силвия, които, изправени пред сериозна жизнена дилема, решават да дадат от серума на приятеля на Берта - Манел, истината рядко е приятна и винаги е опасна.

Спектакълът на Петър Денчев е изграден като пъзел от драматични и комедийни сцени, парадоксални обрати и неочаквани преобразявания, в който нищо и никой не е това, което изглежда. Кроткият програмист Манел на Петър Лъджев се оказва член на ЕТА, по детски наивният Горка на Пламен Великов се оказва последният боец на терористичната организация, елегантният бизнесмен Жауме на Тодор Близнаков разкрива миналото си на ляв активист, а нищо неподозиращите Берта и Силвия на Силвана Пишимарова и Надя Стефанова са заменени в отвличане.

Именно режисьорското умение в обиграването на жанровете е най-ценното качество на този, замислен като остроумна игра на тайни и разкрития, на явни и скрити истини, спектакъл. А също и вътрешната актьорска пластичност, с която Силвана Пишимарова, Петър Лъджев, Надя Стефанова, Пламен Великов и Тодор Близнаков изиграват своите герои.

РОЛИ

Бойка Велкова като Дора Габе

Снимки ИВАН ДОНЧЕВ

Бойка Велкова в ролята на Дора Габе в спектакъла на Юрий Дачев “Две”

В една есенна вечер, която се проточва неочаквано дълго, в Дома на писателите в Хисаря се срещат две изключителни жени и прекрасни поетеси. Бойка Велкова и Мария Каварджикова възсъздават образите на грандамите на българската литература Дора Габе и Елисавета Багряна в пиесата на Таня Шахова “Две”. Дора Габе на Бойка Велкова е едновременно щедра и себична, очарователно кокетна и любопитна към света и хората наоколо, но и строго криеща самотата и неудовлетвореността си, понякога дори жестока в желанието си да запази за себе си красивия спомен или вълнуващия момент.

В спектакъла на Юрий Дачев, изграден като прикрит емоционален дуел между две силни творчески личности, Дора Габе на Бойка Велкова е ярката боя, артистичната личност, очарователно суетната и вечно влюбена жена, светлата поетеса. Актрисата изиграва този сложен в многоплановостта си образ с огромна и богата амплитуда на чувствата и страстите, с удивителен усет за психологическия детайл, за нюанса в поведението, жеста и погледа. И точно това богатство и разнообразие на изразните средства прави нейната героиня толкова силна като творческо и човешко присъствие.

За ролята на Дора Габе в спектакъла “Две” в Народния театър Бойка Велкова е номинирана в категорията “Водеща женска роля” за престижната награда “Аскеер 2014”.

Страница на Светлана ПАНЧЕВА

Жътва на диво жито в резерват "Билкария"

Възкресението на дивото жито

Оцеляло 17 000 години без особени грижи от страна на човека, днес то му помага със своите лечебни сили да живее здравословно

Венелин ПЕЕВ

Помолихме Емил Елмазов да отговори на въпроси на читателите на ДУМА.

Дивото жито е старо като света. Оцеляло е 17 000 години без особени грижи от страна на човека. Днес е известно като еднозърнест лимец и се класифицира като Triticum monococcum - най-древният вид от семейство Житни. В тази група са още двузърнестият лимец и пшеницата спелта.

Най-устойчива в Западна Европа през годините се оказва спелтата, в Средна Европа и Балканите - еднозърнестият лимец, а Източна Европа и Азия е територията на двузърнестия лимец.

Според учените лимецът е култивиран около 7500 години пр. Хр. близо до Каражадаг - днес област в Югоизточна Турция. Археолози са открили овъглени зърна в египетските пирамиди и тракийските могили.

Според някои предания лимецът е разработка на звездни хора, дошли от съзвездието Голямо куче.

Най-подходящи за развитието на лимеца са каменистите, бедни почви високо в планините, където тежките трактори не могат да влязат и отглеждането на хибридните сортове пшеница е немислимо. Поривите на вятъра и проливните дъждове, сушите и студът са изваяли високите повече от метър стебла на лимеца, обли и кухи, разделени на 5-6 междувъзлия.

Съцветието е клас с осили. При вършитба стеблото се начупва, а вретеното се разпада на класчета. В класчетата при еднозърнестия лимец има по едно цепнато зърно, а при двузърнестия по две зърна, обвити здраво в няколко слоя груби люспи, които не се отделят при вършитбата. За да бъдат използвани за храна, се налага допълнително олющване.

С брашно от лимец се замесва хляб, а неолющените зърна се използват за фураж на преживните домашни животни.

Болестите и вредителите по растенията не са страшни за лимеца. Не се налага и торене с химикали.

В миналото в България са отглеждани и двата вида лимец, обикновено в планинските места и в някои полски райони на Добруджа, Старозагорско и Търновско. Площите са достигали до около 50 000 дка. Еднозърненката и двузърненката са значително по-ниско продуктивни от меката и твърдата пшеница, затова в по-късни времена отглеждането им постепенно е намаляло за сметка на други житни култури.

Еднозърнестият лимец е различен от останалите видове пшеница с това, че е диплоиден вид и съдържа 7 хромозомни двойки в клетките си, или иначе казано - само 14 хромозоми. Те са останали непроменени през хилядолетията. Всички следващи пшеници по-нататък в еволюцията са с 28 хромозоми, каквито са двузърнестият лимец и твърдите пшеници. И с 42 хромозоми, каквито са спелтата и меките пшеници.

Днес еднозърнестият лимец се отглежда в някои планински райони на Франция, в Мароко, в страните от бивша Югославия. Той е незаменим помощник в биодинамичното земеделие. Земеделците от Средна Европа и Балканите са сеели еднозърненката, за да чисти нивите от плевели. Но това е преди появата на химическите препарати. Същото не може да се каже за двузърненката и пшеницата спелта.

В резервата "Билкария", разположен върху 150 декара в Боженския балкан, еднозърнестият лимец се сее, жъне, вършее и люпи посредством най-стари техники. Добивът му от декар винаги е по-малък в сравнение с другите пшеници, а след като се олющи, става наполовина. Ето защо цената, на която можем да си го набавим за храна и лекарство, е около 10 лв. за килограм. В същото време големите търговски вериги предлагат индустриално отглеждано зърно, внос от Австрия, Франция и Германия, за около 6 лв. за килограм.

ЕМИЛ ЕЛМАЗОВ е чл.-кореспондент на Международната академия по информатизация в Москва, ирисолог. През последните 15 години той одомашни дивото жито еднозърнест лимец на територията на резервата "Билкария". Автор е на книгите "Лимецът - изначалният хляб" и "Възкресението на лимеца", където можем да прочетем: "В първичните форми на всички растения е вложена космическа светлина, която постепенно изгасва в тяхната хибридизация. Изчезването на светлината от хляба е най-мъчителната стъпка от хранителната деградация на човечеството".

Еднозърнестият лимец има оздравяващо действие при постоянна консумация. На какво се дължи то?

- Покълналите зърна от лимец съдържат витамините А, Е, B_1, B_2, ензими и белтъчини в по-голяма степен от кълновете на другите пшеници. Подпомагат извеждането на отровите от организма и влияят на дейността на жлезите с вътрешна секреция. Кълновете от българския лимец са богати на растителни хормони и микроелементи (цинк, манган, желязо).

Зърната лимец имат различни лечебни приложения. Споделете с нашите читатели рецепти от алтернативната медицина.

- Например, да преборим акнето със студен извлек от неолющен еднозърнест лимец. Три щипки зърна слагаме в широка цедка, а нея - в дълбока купа. Няколко семена ще изплуват на повърхността, обираме ги с по-малка цедка. Нищо чудно - те са изсъхнали. Измиваме семето поне в три води и го накисваме от вечерта в половин литър вода. На сутринта прецеждаме и даваме драгоценния лосион на дъщерята - да не си губи времето в прехвалените козметични салони. Тя трябва само да пие по 200 мл сутрин и вечер на гладно, а останалото да ползва като лосион за лице. Този нов лосион има само един недостатък - много е евтин. За разкош можем да добавим малко дестилат от венчелистчета на трендафил, в който не е доливан спирт за консервация.

Останалите семена мокър лимец, по стара тракийска традиция, са лек при дископатии и болки в гърба. Сваряваме мокрото зърно, но толкова, че само да омекне, а не да стане на каша. Още докато е поносимо горещо, но добре отцедено, го разстиламе върху хавлиена кърпа, която пък сме нагласили върху парче полиетилен в средата на леглото. Нека да ни е удобно да легнем, тъй че да си притиснем кръста или гърба върху тази лапа. Трябва да полежим поне 3 часа, поне 3 дни поред.

Кашица от намачкани, размекнати в изворна вода олющени семена от лимец разнася капилярните кръвоизливи или заличава сухи лишеи.

Към кашицата може да се добави пчелен мед и силен оцет и още брашно, за да се получи лапа, която се полага върху червени обриви.

С лапа от фино смлян лимец, запарен във вино и вода, жените успешно разсейват уплътненията в гърдите си.

Мъжете също прибягват до лечебните сили на лимеца. Когато урината им започва да изтича трудно, вземат олющени семена със съхранени зародиши, накисват ги за една нощ във вода и ги дъвчат до преминаване на проблема - по една шепичка всеки ден.

При алергия към глутен може ли да се консумира лимец?

- Алергията към глутен е често срещано явление. Глутенът уврежда лигавицата на тънките черва и причинява ентерит. Предимството на приготвената с брашно и зърна от лимец храна е, че почти не съдържа глутен. Докато в зърната на меката и твърдата пшеница, с които се храним днес, той е почти 80% от общия протеин.

ХЛЯБ С ЖИВА ЗАКВАСКА

(автентична рецепта, записана от Емил Елмазов)

Закваска: *150 г пълнозърнесто брашно от еднозърнест лимец, 150 мл хладка вода.*

Брашното и водата разбъркваме в подходящ съд и покриваме с месал (домашно тъкана памучна или конопена кърпа). Престоява 36 часа при температура около 25 градуса, като разбъркваме на всеки 12 часа.

Предварително тесто: *300 г пълнозърнесто брашно от еднозърнест лимец, 150 мл вода.*

Закваската измесваме добре с брашното и водата. Поставяме в набрашнен съд и покриваме с месал. Втасва около 8 часа на стайна температура.

Основно тесто: *400 г брашно от еднозърнест лимец, 2 чаени лъжици сол, 150 мл хладка вода и по 1 супена лъжица сусамово семе, ленено семе, маково семе, белени тиквени семки, белен слънчоглед.*

Съставките добавяме към предварителното тесто и измесваме с ръка, докато се получи меко тесто. Тестото поставяме в правоъгълна форма, намазана с растителна мазнина и поръсена с брашно. Покриваме с месал и оставяме, докато се надуе двойно. Слагаме в студена фурна и печем около 60 минути на 180-200 градуса. Напръскваме опечения хляб с вода, увиваме с месал и оставяме да престои десетина минути.

Други рецепти за здравословно хранене с еднозърнест лимец (хляб, салати, ястия и сладкиши) ще откриете в книгата на Емил Елмазов "Лимецът - изначалният хляб".

www.duma.bg

Единственият ден, който ни обединява

Нека поне да се опитаме да бъдем днес воини на духа

Проф. Никола МАЛИНОВСКИ
председател на Общото събрание на БАН*

Всяка традиция има своите корени в историческото минало на един народ. Но традицията на празника 24 май има уникално място в сакралното пространство на българщината. Това е единственият празник, за който от Възраждането до днешния ден никой никога не е спорил. За всички други дни, които отбелязваме като празнични в календара, се появяват различни мнения според различното отношение, което съществува в обществото ни. Но празникът на Светите братя Кирил и Методий, празникът на нашите букви, на просветата, науката и културата, на духовността е Денят с главна буква, който единствен обединява всички българи от почти два века насам.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

България беше наречена "Държава на духа" именно заради това, че е люлката, която прие Кирило-Методиевото дело, съхрани го, разви го и го разпространи по света. И когато днес усещаме хоризонта си стеснен, когато тегобите на прехода затъмняват Слънцето на науката и на просветата, може би тъкмо жаждата по светлината ни кара да се обединяваме около неща, които ни позволяват да уважаваме себе си. Да, ние сме тази държава, която след провала на Великоморавската мисия приюти прокудените оттам ученици на Светите братя и им даде свободата да творят славянските писмена. Ние сме тази държава, в чиято утроба се роди цяла една цивилизация, една блестяща култура, която накара целия славянски свят да осъзнае себе си.

Сега виждаме как младото ни поколение става с всяка година все по-слабо грамотно, че в международните класации учениците ни остават на европейското дъно, че българите се интересуват най-малко от наука и от култура и сме все по-отчаяни, че не намираме изход от обезкултуряването на нацията. Но нима е било по-лесно в онези сурови средновековни времена на насилие да се разбие триезичната догма? Нима е било по-лесно да създадем буквално от нищото две бляскави книжовни школи - Преславската и Охридската, и да накараме света да заговори за Златния век на България? Нима е било полесно в продължение на пет века да съхраняваме българския език, писмеността и културата си, а след това да зародим новата българска държава отново върху темела на православната вяра, на читалищата и на Българското книжовно дружество - днешната Българска академия на науките, която е на 145 години? По-лесно ли е било да основем в една прохождаща държава Висшето училище, днешния Софийски университет, който е на 125 години?

Ще кажете: не е било по-лесно, но е имало всеобщ неистов порив за национално развитие, за светлина. А днес като че ли го няма. Ами, от кого зависи развитието - хайде да пробудим в себе си порива да се измъкнем от дъното на най-бедната европейска държава и да бъдем единен народ не само на 24 май! Всяко българче с първите си изписани букви попива соковете на националната ни идентичност. Когато човек учи сериозно в училище, след това добре усвоените знания винаги му служат като основа в житейското му развитие. Ние носим в себе си основата - книжовната традиция, знанието на първите писмена, знанието на кирилицата. Остава ни да го събудим, за да ни служи в европейското ни развитие. Това е нашата отговорност. Защото иначе става така, че държавата ни обитава не вселената на духа, а онази мъртвина, за която Петко Славейков написа горчивия стих:

"И не знаем, не можеме, не щеме
да работим за себе си със време.
Само знаем и можеме, и щеме
един други злобно да се ядеме..."

Не политиците, а учителите и учените са тези, които днес могат да обединят нацията и да й посочат верния път напред. Не поклонението в Рим на 24 май, а поклонението в Дома на българската духовност върши повече работа. Колеги, нека поне се опитаме да бъдем воини на духа. Както са покълнали у нас семената, посети от Кирил и Методий и от техните ученици, така и сега биха намерили благодатна почва нашите усилия. А политиците трябва да помнят, че един народ преуспява тогава, когато се намери владетел като княз Борис - не да власта над умовете, а да им създаде условия да работят свободно. В средновековна България това е станало и тя се е преродила. Нека да стане и в България на XXI век, за да се гордеем със себе си, не само с миналото си.

Нека да ни е честит празникът на равноапостолите свети Кирил и Методий, този най-хубав наш празник, който ни обединява с отворени души, сърца и умове. Нека да пазим силата и пълнокръвието на този празник на славянството "во век веков"!

***Приветствено слово на тържеството в БАН вчера за 24 май**

Празникът на Светите братя е наша традиция...

От стр. 10

Когато през 886 г. те идват в Белград, който тогава е бил в границите на българската държава, управителят на града ги изпраща директно при българския княз Борис. Той е знаел, че князът търси такива хора. И как ги е посрещнал Борис? Същият Теофилакт Български, който е написал знаменитото житие на Климент, не е бил българофил, но той казва, че когато учениците са пристигнали при Борис, те са били приети с почести. Борис ги разпитвал да му разкажат за себе си. Когато князът чул техния разказ, той отправил голяма благодарност към Бога, който му е изпратил такива помощници, а на България - благодетели и учители, не случайни хора, а изповедници и мъченици.

□ *Т.е. за да има разцвет, трябва да има държава, която да подкрепи умовете.*

- Иначе нищо не може да бъде подкрепено и развито. След изгонването на учениците от Велика Моравия там вече няма нищо в продължение на много дълго време. Кирило-Методиевата мисия във Велика Моравия пропада, защото държавната власт престава да подкрепя книжовниците. Много покъсно книжнината се пренася там от друго място, и пак - благодарение на един чешки крал, Карл IV, който я въвежда в Чехия през XIV век. Ако държавата не подкрепя умовете, знанието, духовното, не е възможно да има стабилно развитие на културата и духовността.

□ *Дали затова у нас виждаме, че за 23 години настъпи голямо духовно обедняване на населението, невежество, чалгизиране? Не говоря само за образованието, говоря изобщо за българите. Един народ, който не цени нито ума, нито книжнината, който все по-малко се интересува от духовното. Който обезобрази езика си - същия език, създаден от Кирил и Методий, успели в тежки времена да се преборят за него с триезичието. Същият език, който днес влезе в Европа, но излезе от вълненията и на политиците, и на интернетското ни младо поколение. Едва ли сега можем да се наречем Държава на духа.*

- Не знам как можем да се наречем сега, но е факт, че българската духовност много страда в момента. Княз Борис е подкрепил учениците на Кирил и Методий и те са взели участие в този процес, чрез който той е искал да приобщи българите към един нов модел на писмена култура, към устойчиво възприемане на християнските културни ценности на Европа. Благодарение на това, че Кирило-Методиевото дело е успяло в България, фактически се променя конфигурацията на цялата европейска култура. И това е изключително важно не само за българския народ, а изобщо за Европа. То се е случило в едно нелеко време - края на IX, началото на X век, когато са се водели войни. Но въпреки всичко това дело е било подкрепяно от българските владетели.

□ *Има много нации, които са стигали до големи духовни висоти, а след това са се загубили и ги няма...*

- Да, има такива и никоя нация не е гарантирана от изчезване. Аз се надявам, че никога това няма да се случи с нас.

Точката над И-то

Гретината лига и Вапцаровото: „Стига!"

Иво АТАНАСОВ

На матурата се падна стихотворението „Кино" от Никола Вапцаров. И още докато в изпитните зали зрелостниците се стремяха да овладеят темата, във форумите някои я посрещнаха с учудване и дори с пренебрежение. С учудване, защото уж познавали творчеството на поета, пък това заглавие им било неизвестно. И с пренебрежение, тъй като чудатостите на прехода са направили възможен скока им от трамвайната кабина до салоните на обществото, имащо себе си за висше. Което им дава самочувствие, без да са написали поне „Ватманоинтелигентска", да гледат отвисоко автора на „Огняроинтелигентска". Стихотворението звучало не като поезия, а като римуван репортаж от кинопосещение. И било по-слабо от дипломната работа по литература на Радо Прашката. А самите рими били елементарни, сякаш думите са редени от влюбена седмокласничка.

„Кино" може да не е най-значимата творба на Вапцаров, нито пък най-изящната. Но тя не е грозното пате, което разваля красивата гледка, а се вписва изцяло и равностойно в настръхналия от решимост за промяна на действителността поетичен свят на автора. Той сам признава в „История", че стиховете му „парфюмен аромат не дишат,/ а са навъсени и къси." Това не пречи Вапцаров и до днес да е най-превежданият по света български поет. Този факт сигурно дразни светските хроникьори, чийто захаросан патос стига до силикона на златките и транссексуалността на кончитите. И до бицепсите на риалити кърпиците, които, по сполучливия израз на Любен Дилов-син, знаят по 97 думи, но печелят по 97 хиляди. Гневното Вапцарово отрицание се отнася и за тях, което естествено не само няма как да им хареса, но и ги настройва да представят собствените си упражнения по будалкане на публиката като най-пълноценен отклик на онова, което я вълнува.

Ето как стихотворението „Кино" не само е актуално и днес, но и по забележителен начин е изпреварило времето. Голямата тема за пошлостта в изкуството и в живота и манипулациите на общественото мнение е поставена много преди да се появят ленти като „Телевизионна мрежа" и „Да разлаем кучетата". Преди „Сладък живот" и „Великата красота". Много преди телевизията да ни парализира пред малкия екран и да подмени свободата в мисленето и действията ни с „копи-пейст" поведение. Тъкмо затова темата не е ретро, както се внушава. Ама споменатата от поета компания „Метро Голдуин Майер" още от 30-те години на миналия век действала не като творческа студия, а като индустрия. Ама още тогава киното на САЩ било продукт, а не изкуство. Интелигентен и чувствителен човек като Вапцаров трябвало да разбира това и да не се тръшка. То и днес голяма част от сериалите са не филми, а телевизионни формати, но това не означава, че зрителят не бива да се тръшка. Особено ако е интелигентен и чувствителен. И отговорен.

В „Кино" Вапцаров въстава срещу това, че показаното на екрана няма нищо общо с картината на действителността. Заявената в афиша претенция за „една човешка драма" всъщност е клише на романтично стилизирания, но недостъпен за зрителя, свят, в който любовта пламва, когато се сблъскат не две сърца, а две лимузини. „Един размазан Джон/ целува страстно Грета./ По устните му -/ сладострастна лига.../ С т и г а !" Онова, което е наистина драма на милиони хора, отсъства. Лампите светват, красивата илюзия угасва и публиката излиза от салона с усещането за непринадлежност към този разкрасен свят.

Днес нещата са още по-зле. Подмяната е прераснала във възхвала на грозното и уродливото в живота. От сутрин до вечер ни показват битието на мутрите и мутресите, на крадците и мошениците. Тази тенденция се задълбочава, колкото и обществото да има нужда от нещо тъкмо в обратната посока. Вместо да ни се предложи противоотрова, се правят сериали, посветени на преуспяващите по нечестен начин. Тези опуси може да курдисат пред екрана много зрители, да привлекат сериозни рекламни приходи. Може и да получат награда от някой международен фестивал. Но ако след излъчването на сериите отрицателните герои са ни станали по-симпатични, дали като общество сме си свършили добре работата? Особено пък ако подобни проекти са реализирани с държавна субсидия?

Когато се инвестира в изкуство, не е редно да се търси само търговският ефект, нито пък броят зрители да е най-меродавният критерий. Продуцентът не може да не държи сметка какви модели за подражание налага, какви вкусове формира или деформира, какви ценности възпитава. Трудно можем да забележим такъв стремеж в нашата телевизионна и кинодействителност. Ето защо трябва да си припомняме стихотворения като „Кино", па макар и чрез матурите. А ако по вапцаровски отстояваме Вапцарово: „Стига!", сигурно не просто ще изпълним дълга си, но и реално ще намалим обема на подмяната.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

www.duma.bg

СРЕЩИ

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

ПЕЙЧО КЪНЕВ е поет и преводач. Стихотворенията му са публикувани в повече от 900 литературни издания в Северна Америка, Европа, Азия и Австралия, като: "Poetry Quarterly", "Evergreen Review", "Hawaii Review", "Cordite Poetry Review", "Sheepshead Review", "Off the Coast", "The Adirondack Review", "The Coachella Review", "Sierra Nevada Review", както и в много антологии. Публикувал е поезия в повечето български национални и регионални издания. В България са издадени стихосбирките му "Американски тетрадки" (2010) и "Уиски в тенекиена кутия" (2013), както и сборникът с разкази "Разходка през стените" (2009). През 2010 г. издателство "Desperanto" (Ню Йорк) публикува поетичната му сбирка "Bone Silence". През 2010 г. става съосновател и главен редактор на издателството за поезия "Kanev Books" (Ню Йорк) - до 2013 г.

ПЕЙЧО КЪНЕВ:

24 МАЙ ВИНАГИ ЩЕ БЪДЕ ИЗПЪЛНЕН СЪС СМИСЪЛ

В БЪЛГАРСКАТА ПОЕЗИЯ ИМА ПОВЕЧЕ СИЛА И МОЩ, ОТКОЛКОТО В ЦЯЛАТА ХОЛИВУДСКА ИНДУСТРИЯ, КАТЕГОРИЧЕН Е ПОЕТЪТ

Интервю на Мария НИНОВА

□ *Г-н Кънев, днес празнуваме Деня на славянската писменост и култура. В днешно време празникът изпълнен ли е със смисъл или е дежурно събитие?*

- Този празник винаги е бил и ще бъде изпълнен със смисъл. Все пак това е денят, в който честваме създаването на глаголицата от Константин-Кирил Философ и Методий. Това е денят, в който празнуват българската журналистика и народните читалища. Дежурно събитие този празник може да е за онези хора, които във всекидневната си реч използват повече чуждици, които пишат на така наречената "маймуница" в интернет, които изговарят думите "език" и "писменост" с безразличен тон, все едно казват "пастърма" и "бахур". В крайна сметка мога само да съжалявам "дежурните".

□ *Какво означава за вас 24 май?*

- За мен този ден е свързан с българския език. Езикът, който е пазител на националната история, на нейната памет и на нейното бъдеще. Аз всеки ден работя с този език, или ако ми позволите да цитирам големия Петър Увалиев: "Обичам да въртя словото; аз съм един слововрът". Всеки ден, докато пиша, до мен на писалищната ми маса винаги има три книги: Рибният буквар, История славянобългарска и третата е по избор.

□ *Децата знаят ли повече за днешния ден, приемат ли го наистина като важна дата от историята на България?*

- Ако не знаят, трябва да го научат. Трябва да им бъде напомняно и припомняно, преподавано и наизустявано. За това заслуга има както родителят - създателят на детето, така и учителят - създателят на Човека. И обществото като цяло.

□ *Вие сте български поет, преживян в чужбина. Реализацията на хора като вас в България става все по-трудна. Как си обяснявате това?*

- Обяснението е много просто. В България сериозните медии, които публикуват поезия, са сведени до два вестника, две регионални списания и няколко интернет сайта. А в Америка и Канада общият брой на изданията, които публикуват поезия, е над 4000! Престижни, сериозни издания, като някои от тях заплащат по 200-300 долара на стихотворение! У нас все помалко хора четат поезия, все по-малко тя се издава, дори някои от големите книжарници не желаят да приемат книги с поезия за продажба. А и съществува една конюнктурна клика, която е ужасно вредна за българската поезия. Има едни хора, които от години просто са абонирани за всички награди, стипендийки и поощрения. И като жури, и като лауреати. Тези влъхви повечето пъти даряват даровете си на грешния човек и поставят под карантина истинския талант. Със своите награди те създават прегради пред българската поезия. Нека не забравяме, че в нея има повече сила и мощ, отколкото в цялата холивудска индустрия. Но ние прахосваме тази енергия. Трябва да се знае, че поезията е гръбнакът на новата българска литература през последните двеста години. Единствената официална номинация на България за Нобелов лауреат за литература е бил поет.

□ *Как ви приемат в другите страни?*

- Бих могъл скромно да кажа, че ме приемат добре. В Америка, Канада и Англия има глад за поезия, напук на това технократско време. Там училищата, колежите и университетите се надпреварват да канят поети за четения и лекции, заплатени доста солидно, естествено. Те живеят с мисъл за бъдещето и знаят, че финансовото израстване не е достатъчно за растежа на една модерна държава. В Русия е същото. В разговор преди няколко години с Джим Харисън, американски поет и писател, познат на българската публика с филмираната му новела "Легенди за страстта", той ми каза: "През 1994 г. бях поканен на литературно четене в Санкт Петербург. Във фоайето на хотела продаваха различни сувенири. Колко огромно беше учудването ми, когато вместо снимки и постери на Памела от "Спасители на плажа" и "Рамбо", масите бяха отрупани с фотографии на Маяковски, Есенин, Цветаева... И хората ги купуваха. Покъсно същия ден чакахме два часа, за да влезем в Руската национална библиотека. Толкова беше дълга опашката. А нямаше никакъв национален празник. Беше просто вторник..."

□ *В България преминава ли кризата на ценности?*

- Заради дни като днешния трябва да кажем, че преминава. А в останалите дни да се борим това да се случва наистина. Преди време Цветан Тодоров, френският философ от български произход, един от най-влиятелните интелектуалци на съвременна Европа, беше споделил от Париж: "В България преди имаше опашки за книги. (Само не ми казвайте, че ако има опашки от чакащи пред френските книжарници, то е, защото френските книжари са най-добрите търговци!) Лесно ли се ликвидират такива навици?" В този ред на мисли най-добре го е казал гениалният руски поет и нобелист Йосиф Бродски: "За равнодушието си към културата обществото се разплаща най-напред с гражданските си свободи. Стесняването на културния кръгозор е майка на стесняването на политическия кръгозор. Нищо не прправя така пътя на тиранията, както културната самокастрация. Когато после почват да секат глави, то е даже логично". А слепият мистик Борхес е казвал, че си представя рая като библиотека. Но все пак трябва да спомена, че само през последната година на българската поетична сцена се появиха много добри книги от млади поети като Димитър Ганев, Владислав Христов, Златозар Петров, Иван Ланджев и особено Иво Рафаилов, който е изключителен поет.

□ *Какво трябва да промени държавата, за да даде тласък на развитието на културата? Какви според вас са истинските и най-значими проблеми у нас?*

- Като човек, който пише, чете и превежда всеки ден, за мен най-болна тема са книгите и всички проблеми, свързани с тях. Проблемът с ДДС върху книгата, който е с размера на този в Дания например - една от най-богатите държави в света. Това означава, че българите с ниски доходи на практика не могат да си купят нова книга. Това за мен звучи чудовищно! Чувал съм, че заради високия ДДС някои български издателства печатат книгите си в Китай. Дори разбрах, че едно от последните издания на Библията е било печатано там. Друг е проблемът с малкото пари, отпускани на библиотеките и читалищата. А те трябва ежегодно, дори ежемесечно да обновяват библиотечните си фондове. По мои наблюдения в книжарниците едва около 10% от книгите са от български автори. За сравнение, в Сърбия този процент е над 60. Всички тези проблеми водят до опростачването на българина. И може би точно това искат управляващите, които се изредиха през последните двадесет и няколко години - слабо образовани, подчиняващи се и гласуващи под строй граждани, които са умни само колкото да могат да вършат някаква работа, и достатъчно глупави, за да не задават въпроси и да са неспособни на критическо мислене. Дано да греша.

□ *Като говорим за славянската писменост и културата, няма как да не спомена Русия. Какво ви е мнението за случващото се в Украйна?*

- Тук ще ви изненадам, защото ще се разграничa от повечето българи, които разбират от всичко, включително и от политика, и само ще кажа, че това, което се случва днес в Украйна, ще бъде една необятна тема за историците след време. Задвижиха се събития, които смятам, че ще наберат лавинообразна скорост. В Украйна станахме свидетели на нещо, от което си мислихме, че сме се избавили с цената на милиони жертви, а се оказва, че грозните му метастази са продължили да пъплят из вените на Европа. Говоря за фашизма. Пример - подпалването на Профсъюзния дом в Одеса, което доведе до смъртта на над 40 души.

□ *В този кризисен период за света и Европа как виждате бъдещето на левицата в световен мащаб?*

- Лявата идея винаги е имала и ще има значение за световното развитие. В исторически план, като разгледаме избухването на Френската революция, събитията в Чикаго от 1886 г., чак до модерната ни история днес, виждаме, че лявата идея продължава да се движи и развива. Тя не е утопия. Тя има своето бъдеще. Видяхме какви икономически колапси изстрада светът през 1929 г. и през 2007-а. Капитализмът, водещ до онова познато: "човек за човека е вълк", "голямата риба изяжда малката", винаги е показвал своето антихуманно лице. Затова смятам, че справедливата социална кауза е това, към което трябва да се стремят обществата.

www.duma.bg

ДУМА

Страница на Любо НИКОЛОВ

Горска трапеза

Рецепта на леля Ваня ТОКАДЖИЕВА

СЪРНЕШКО НА ФУРНА

Понеже сърнешкото месо е много крехко, няма нужда от марината. По-добре е да се намаже със смес от зехтин и ром и да стои така няколко часа. Ако трябва да се запази месото по-дълго време, поставя се в маринатата, която трябва да бъде сварена. Месото на сърната не се мие, а се изтрива със суха кърпа и се почиства добре. Преди да се сложи на огъня, изсушава се веднъж и се намазва с олио, след което се поставя във фурна с много силен огън. Отначало се обръща от едната на другата страна и се намазва от време на време. После се намалява огънят и се оставя да се зачерви от едната страна. На огъня се държи близо един час. За да не остане на сухо, през време на печенето се прибавя малко маринатата или смес от зехтин и ром. След изпичането месото се изважда, а в тавата се поставя малко маринатата или малко хубаво червено вино, което се оставя да кипне. Този сос се прибавя към печеното.

ПЕЧЕНА ДИВА ПАТИЦА

Дивата патица се изчиства, опърля се и се изтрива със суха кърпа. Приготвя се маринатата от една чаша оцет, два дафинови листа, няколко зърна черен пипер и сол. Поставя на огъня да кипне и се залива дивата патица, като се оставя да престои така един час. След това патицата се изважда, изтрива се със суха кърпа и във вътрешността ѝ се поставя черният дроб с парче масло и няколко стръка магданоз, а в кожата ѝ се вкарват много тънки парченца сланина. Поставя се в тава и се пече във фурна на много силен огън, като от време на време се намазва. Сервира се с гарнитура от разни зеленчуци и със соса от тавата, в който след изваждането на патицата се прибавя една чаша вино и се оставя още един път да кипне. После се прецежда и се сервира в отделен съд.

Кадемлийки

Индуската да прескочи пушката

Разказ на Серафим СЕРАФИМОВ

Снимки АВТОРЪТ И ЛИЧЕН АРХИВ

Пенчо Кубадински на лов из Монголската степ

След три часа път, някъде към 6 вечерта, пристигнахме в хотел "Лейк Манаира".

Излязох на балкона да разгледам наоколо. Гледката бе величествена. Водите на езерото блестяха под лъчите на залязващото слънце. В близост до брега се протягаше дълга ивица от десетки хиляди фламинго. Огненият диск на слънцето бе достигнал до самия ръб на стоящия зад нас планински масив Нгоро-Нгоро.

Рано сутринта бяхме на крак. Предстоеше първият ни ловен ден. Нетърпението час по скоро да отидем в саваната постоянно растеше. Особено припрян беше бай Пенчо Кубадински.

Хеле наближихме рецепцията. Там се суетяха други туристи, заминаващи за фотосафари. На самото коридорче бяха застанали няколко индуски и срамежливо поглеждаха към нас. Особено една едра жена, напета, с бяло наметало и бели копринени шалвари.

- Я кажи на тази хубавица да ми прескочи пушката.

Погледнах към бай Пенчо, за да видя дали се шегува. Нищо подобно, той беше съвсем сериозен и даже понечи да снеме пушката си от рамо.

- Какво ме гледаш? Не един път съм го правил. Срещне ли ме сутрин хубава булка, карам я да прескочи пушката и винаги е на хаирлия. А тази каквато е голяма, не бъфало, ами слон ще убия.

- Няма да е удобно, бай Пенчо. Пък и нали знаеш какви са ревниви мъжете им. Току-виж, станал скандал. А колкото до индуските, чувал съм, че мрат по европейци. Имат основания мъжете им да ги ревнуват.

- Абе, ще им обясниш, че това е наш обичай, че го искаме за добра слука. Защо трябва да се обиждат, нали сме длъжни да уважаваме и почитаме нравите на всички народи. Така де, няма нищо обидно в тая работа - каза бай Пенчо, по-скоро за да приключи случая, без да настоява повече.

(Из „На лов в Африка")

Баба Спаса - селската клюкарка

Митю Точев на лов за пъдпъдъци

Разказано от Митю ТОЧЕВ

В наше село (Баня, Панагюрско) сутрин, като се съберем на лов, и започваме да се питаме кой коя жена е срещнал по пътя, с пълни ръце ли е била, рекла ли му е нещо.

С годините вече знаем коя е на късмет и коя - не.

Има една кака Пенка - дебеличка. Срещне те и се захили: "Ха наслука! Да е като мен прасето." И хоп, изтърколи се някоя дебела свинкя.

Най-важната среща беше с баба Спаса - селската клюкарка. Прехвърлила седемдесетте, ходеше попрегърбена. Бръкне ръцете под футата (полата) и тръгне с ония влекаре (гумени галоши, изрязани отзад) от къща на къща. Проврe големия нос през пътната врата и с нацъклен поглед като невестулка сканира целия двор. За нея оправен човек в селото нямаше. Никога не пожелаваше "наслука".

Срещнах я една сутрин и започнах да си мисля: "Какво ли ще се случи днес на лова?"

Пусията се редеше на "Огорела круша". Щяхме да гоним прăдльовец.

Застанах на пост. Срещу мен два габера, един до друг, извити като лира. Стори ми се, че има нещо в основата им. Отидох и видях заек. Заклещил се в таза, ровил, ровил, усрал, опикал и току-що умрял. Още топъл.

Одрах го, очистих го и вечерта го занесох на баба Спаса.

Беше кадемлия. Две поколения ловци вярваха в това и вечер след успешен излет ѝ носеха пай.

Срещнеш ли я, като тръгнеш на лов, слуката ти е в кърпа вързана.

Калпава, урсуз жена, кадем носи.

Петър Бойчев

Мюнхаузен е жив

Живарникът

Разказано от Петър БОЙЧЕВ

Няма скучни истории по време на риболов. Бях още съвсем малък, когато на язовир "Мандра" край Хасково, заскубах едни огромни черни мрени. Честен кръст - някои бяха по лакът. Такива отгогава нито съм ловил, нито съм виждал. Хващам и пълня живарника цял ден.

Вечерта татко дойде да си ме прибере. Аз гордо соча живарника. Той го вдигна, вътре имаше само две. Бил пробит.

Плаках от яд не за това, че не ми повярва. Чувствах се ограбен.

Ловджийски хумор

Горски хваща в Смолянския район бракониер с убит заек в неловен сезон. Ловецът си признава, че той е застрелял дългоухия. Завежда се дело. След няколко месеца в заседателната зала съдията пита обвиняемия:

- Значи вие убихте заека?

- Да, господин съдия, но заекът си е мой, домашен. Пуснах го в гората и стрелях по него, за да тренирам.

Тъй като вещественото доказателство не било запазено (а изядено), съдът оправдал ловеца.

Анатолий СТАНКУЛОВ

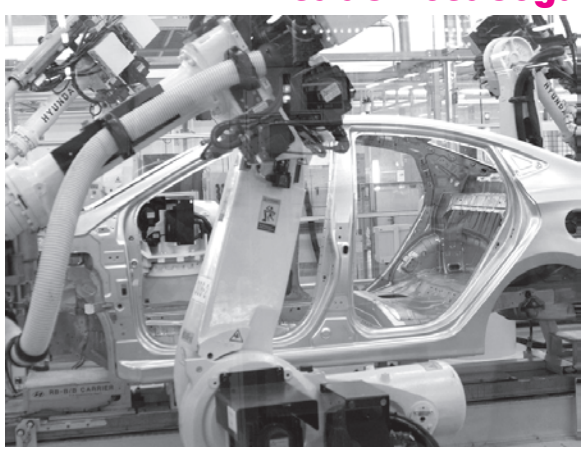
Отвсякъде по нещо

ВАЗ разработва три нови мотора

Волжският автозавод разработва едновременно три нови мотора, един от които турбо. Първият е предназначен за новия модел Lada Vesta, за втория е известно, че има готова конструкторска документация и са проведени изпитания за надеждност на отделните му модули. Завършено е още проектирането на 16-клапанов, четирицилиндров турбомотор 1.4 л за някои прототипи и е сглобена пилотна серия автомобили Lada с автоматизирана трансмисия, създадена на базата на механичната предавателна кутия 2180. Предполага се, че с този нов и уникален за ВАЗ „робот“ ще се оборудва първоначално Lada Priora, а след нея още и моделите Granta и новата Vesta. Тази модернизация на кутията МКП 2112 и внедряването ѝ на базата на кутията 2180 АВТОВАЗ стартира през миналата година.

Петербург създава нови икономически зони за автозаводи

Властите на Санкт-Петербург сериозно подържат градския автоклъстър за сметка на обособяването на нови особени икономически зони за автопроизводство на териториите на съществуващи вече заводи. Зоните няма да плащат мита за внос на оборудване и комплектации, ще могат да купуват земя по преференциална цена. Падането на курса на рублата заради кризата в Украйна малко парадоксално подпомага процеса. В Петербург има четири автозавода, правещи девет модела - Chevrolet Cruze, Opel Astra, Chevrolet TrailBlazer, Nissan Teana, Nissan X-Trail, Nissan Murano, Toyota Camry, Hyundai Solaris и Kia Rio.

Китаец събра пет тона дребни монети, за да си купи кола

В град Ляочен, провинция Шандун, купувач влязъл в дилърски център и заявил, че иска да си купи нова кола, заплащайки я със 100 000 юана в монети от по един юан. Дилърът, не желаейки да изпусне клиента, се съгласил и приел монетите. Преброяването им от всичките сътрудници на дилъра се проточило с часове, а през това време клиентът изгледал цял филм, поспал, хапнал и накрая му писнало и се съгласил да плати остатъка с кредитна карта. До този момент били преброени половината монети, а клиентът спокойно заявил, че останалите ще похарчи на друго място, защото смятал да купи още няколко коли. Според китайската новинарска агенция ECNS общото тегло на сумата от 100-те хиляди юана в монети от по един било около пет тона.

Страница на инж. Иля СЕЛИКТАР, агенция "Автопрес-2001" www.auto-press.net

ЯК, БЪРЗ И ПЛАШЕЩ

Electric Lightning LS-218 е най-бързият сериен мотоциклет на планетата!

Едва ли нормално мепесе има нужда от максимална скорост от 350 км/ч, едва ли сериен мотоциклет има нужда от 200 к.с. максимална мощност и максимален въртящ момент като спортен автомобил. Тези данни са абсолютно ненужни и прекалени за двуколесна машина. Но тук това е целта – електрическият байк Lightning LS-218 е наистина ужасяващо бърз мотоциклет – най-бързият сериен на планетата! И влиза в продажба още през това лято...

В последно време се наблюдава истински разцвет на темата електромотоциклети и тези машини като че ли излизат от „младенческата“ си възраст, предлагайки достатъчен пробег, практичност и невероятна динамика, при всички плюсове на „зелената“ си природа. Единственото нещо, което досега липсваше сред електрическите двуколесни, беше истински супербайк, цар на представянето си на пътя, пленяващ щурите глави със суперскорост, супермощност и превъзходство над добре познатите ни бензинови „резачки“.

След като победиха всичките си двуколесни конкуренти с 20 секунди по време на прочутото планинско състезание Пайкс Пик в Щатите миналата година, хората на фирмата Lightning представиха сериен вариант на състезателния си електромотоциклет на прочутото рокерско сборище Quail Motorsport Gathering в Кармел, Калифорния.

Като начало цифрата 218 в името подсказва максималната скорост на машината в мили /350 км/ч/, постигната по време на тестове за скорост. От Lightning твърдят, че байкът им може да върви още по-бързо, но дори и сега те вече държат световния рекорд по бързина за сериен мотоциклет.

За да постига това ниво на скорост, байкът разполага с електромотор с течно охлаждане и мощност 150 кВт /200 к.с./. Другата, гигантска за мотоциклет цифра, е тази за максималния въртящ момент, възлизащ на 228 Нм – два пъти по-висок от този на класическия супербайк Ducati Panigale. Ускорението е фантастично – няма смяна на предавки, мозъкът на ездача без глава направо остава на мястото на старта, докато електробайкът със свирене, а не с проглушаващ рев и придърпвания от смяната на предавките се изстрелва напред. LS-218 няма съединител и трансмисия, задвижването е директно от мотора към колелото, моторът е изключително лесен за управление, освен ако ездачът не си е поставил за цел да гони световен рекорд по скорост на суша.

От фирмата ще предлагат различни варианти на акумулатора – от 12 до 20 кВтч в зависимост от бюджета на купувача. Големият акумулатор осигурява пробег с едно зареждане от 180 мили /290 км/, а бързото му презареждане чрез специално устройство отнема около 30 минути.

Сухата маса на машината е 224.5 кг, окачването е на вилица Ohlins FGRT и амортисьори TTX, джантите са сплавни Marchesini с основа на магнезий, спирачките са Brembo.

Клиентите могат да ъпгрейдват машините си не само с по-мощен акумулатор. Рамата и задния носач могат да са от карбон за намаляване на теглото, приборното табло може да бъде заменено с напълно програмируем сензорен екран и компютър, работещ на система Андроид, седалката може да има различна форма, както и обтекателите.

Това е наистина важен мотоциклет, защото е първата електрическа машина, която може да е толкова пъргава и бърза. Електроциклетите са същевременно много практични, нещо, вече доказано от доста примери на две колела. Но този специално ги издига на ново ниво – направо ужасяващо и каращо байкъра да си заговори сам. Направо върхът на двуколесния електро “таратор“!

ГРУЗИЯ - КОРУПЦИЯТА Е ЛИКВИДИРАНА В ПЪТНАТА ПОЛИЦИЯ

Реформата на правоохранителните органи в Грузия беше сред най-радикалните в страната, но пък резултатите ѝ са може би най-голямото постижение на местната власт.

В съветския и постсъветски период грузинската полиция се смяташе за едно от най-корумпираните държавни учреждения в планинската република. През 90-те години на миналия век нивото на доверие към нея в обществото беше под 10%. Днес този показател гони 100-е процента, хората престанаха да дават подкупи, а полицаите да ги взимат. За взет подкуп от 50 долара от полицай служителят го грози 10 години затвор, а за пълното изкореняване на корупцията е организиран специален отдел, който директно под прикритие провокира сътрудниците на полицията да взимат подкупи по време на служба.

В 2004-та година вместо милиция и ГАИ /КАТ/ са създадени две нови служби – Патрулна полиция и Криминална полиция (разследваща престъпления). Полицейските здания са построени с големи прозорци, за да могат хората отвън да виждат, че полицията работи прозрачно. В най-голямото подобно здание от стъкло и бетон е поместена Сервизната агенция, която издава книжките, регистрира автомобилите и приема жалби от населението. Книжка или технически паспорт на автомобил с регистрационните номера се издават за има-няма 10-15 минути. Няма технически контрол и медицински комисии – полицаите имат директен достъп до базата данни, в която са регистрирани всички наркомани и алкохолици. През 2005-а е създадена Полицейската академия, откъдето са излезли всички полицаи в момента на служба, а почти всички бивши са уволнени.

Заплатата на полицаите е по-висока от средната за страната. Минималната заплата на сътрудник на пътната полиция е около $500, а заплатите на началниците на отдели и детективите тръгват от $720. Допълнително се полагат премии за добра работа, медицинско осигуряване и застраховка.

Професията на полицая е една от най-престижните в страната, а при конкурсите за едно място в Полицейската академия се явяват минимум 50 човека. Патрулната полиция не стои на едно място на пътя, не се крие, а се движи непрекъснато. Екипите реагират не само на пътни произшествия, но и на всякакви други правонарушения по подобие на американската полиция. Всички патрулни машини имат компютри с директна връзка с интернет, полицаите са въоръжени със съвременно оръжие и електрошокови палки.

Повечето нарушения, като превишение на скоростта, минаване на червено, неспазване на стоп, се фиксират автоматично, но има възможност, ако е настъпила грешка, водачът да докаже, че е невинен, със специална процедура.

В резултат на всички тези неща значително е подобрена статистиката за пътно-транспортните произшествия – броят на катастрофите, загиналите и ранените в тях е съществено намален.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 24 МАЙ 2014

Очаквайте

„БЕЗ ЗАГЛАВИЕ” НА ИВАН МОСКОВ С ОНЛАЙН ПРЕМИЕРА НА 1 ЮНИ

„За теб, Българийо“ се продаде за 700 лв.

Известният поет и изпълнител Михаил Белчев събра приятели и почитатели на благотворителен търг на стихотворения в рамки

Альона НЕЙКОВА

Прочутото най-вече като песен стихотворение на Михаил Белчев - “За теб, Българийо”, бе купено за 700 лв. от Аспарух Карастоянов. Председателят на Българо-катарския бизнес съвет към БТПП упорито наддава за поетичното произведение в рамка, докато най-после не се сдоби с желаното творение на съкровената душевност, а накрая дори се просълзи.

На неординерния вернисаж, провел се под мотото “Ти ме повика, Живот”, се продаде и свидният стих на Михаил Белчев “От много, много надалеч”, посветен на любовта към съпругата му Кристина. Синът им Константин се опита да се включи в аукциона, като предложи за творбата 400 лв. В крайна сметка обаче тя стана собственост на Борислав Сарандев, платил за нея 450 лв. Поетичният текст “Ти ме повика, Живот” бе купен за 390 лв. А едно от най-атрактивно оформените стихотворения в рамка “По първи петли” първоначално не успя да провокира за наддаване никой от гостите на арт събитието, провело се в навечерието на 24 май във Военния клуб. Но в самия край на вечерта Лили Червенякова, която бе сред първите, проявили реален интерес към търга, реши да откупи и последното произведение от аукциона. Бизнесдамата е известна като една от най-ярките меценатки в областта на културата и изкуството.

Всички останали творения на словесната изящност в рамка, написани лично от автора върху ръчноизработена хартия, можеха да се купят за 350 лв. всяко. Средствата, събрани от благотворителната разпродажба, ще бъдат използвани от новоучреденото сдружение “Време за обичане”, създадено от актрисата Кристина Белчева, банкерката Венета Платиканова и юристката Юлия Савова. Една от целите на организацията е изграждането на общообразователни арт центрове в различни училища в страната, като сред първите, включени в инициативата, ще е ОУ “Димитър Благоев” в Шумен. Сдружението ще подкрепи и Специализираната болница за активно лечение по онкология в София, чийто изпълнителен директор - д-р Валентин Ангелов, също присъства на събитието и връчи на Михаил Белчев благодарствен адрес, в който го нарича Рицар на словото.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Благотворителното събитие бе придружено и от емоционални изпълнения на известни песни, като повечето от тях бяха по текстове на поета, прочут с изтънчената философия на използваните думи. На импровизираната сцена музикални изяви направиха и Константин Белчев, и водещият на вечерта Драго Драганов, и Илия Ангелов, и Хайгашод Агасян, както и Михаил Белчев със съпругата си Кристина.

Снимка Мариета ТОМОВА

Министърът на културата Петър Стоянович лично поздрави малките художници, записали се в курса за изобразително, пластично и декоративно изкуство на престижната столична галерия “Средец” към МК

ПЪРВАТА ГРОЗНА ИЗЛОЖБА СЕ ОТКРИВА В СОФИЯ

Zona Cultura fest представя първата по рода си документална изложба “Гроб-арт”, чийто автор е Христо Тренев.

“Замисляли ли сте се някога, вървейки по улицата на града, с колко грозни слова, изписани по стените, се срещат очите ви? Замисляли ли сте се някога, че това е комуникация между хора, които не виждате и не познавате. Замисляли ли сте се някога, че преминавайки всекидневно по избран от вас маршрут, срещате послания, които ви въздействат на подсъзнателно ниво? Но никога не сте обръщали особено внимание на този така явен проблем, показващ културата на нацията ни. Какво следва да отговори един родител на детето си, което току-що е научило буквите и попита за значението на някои от тези думи, фрази и знаци по фасадите на града? Какво е бъдещето на културата в България? Това са малка част от въпросите, които ще си зададете, след като се запознаете с проблема отблизо”, споделя авторът на изложбата художникът и карикатурист Христо Тренев.

И тъй като това е градската културна среда, изразена чрез писменост, то най-подходящият ден за откриването на изложбата е именно 24 май - Денят на славянската писменост и култура, а мястото е бившият хладилен завод “Мраз” (ул. “Индустриална” 11) от 19 ч.

ИЦКО ФИНЦИ КАНИ НА ФИЛМ И КРАТЪК МОНОСПЕКТАКЪЛ

Заповядайте на филма “Лятото на Мона Лиза”, който направихме с Лиза Боева. Филмът разказва как и защо именно тази картина на Леонардо се превръща в световен шедьовър. Това гласи покана от Ицко Финци за 26 май, понеделник, от 18,30 ч. в кино “Одеон”. Филмът е с продължителност 40 минути. Преди “Лятото на Мона Лиза” знаменитият актьор ще представи кратък моноспектакъл, свързан с темата.

Представят науката на разбираем език

На форума Ratio, който ще се състои днес, 24 май, науката ще бъде представена на разбираем за всеки език в Sofia Event Center (Paradise Center, бул. “Черни връх” 100). Събитието се провежда за четвърти път, като сега фокусът ще е върху биологията, физиката и химията.

Пръв на сцената ще излезе д-р Андрю Бери - британски биолог, преподавател в Harvard University. Темата му на Ratio е свързана с развитието на еволюционната теория след Чарлз Дарвин.

Вниманието на учените ще бъде насочено към видимото и невидимото в електромагнитния спектър. Презентацията е забъркана по правилната рецепта, включваща теория, ефектни експерименти и отговори на фундаментални въпроси като например “Защо чинията на микровълновата печка се върти?” Темата ще бъде представена от Христо Колев, докторант в катедра “Аналитична химия” при СУ.

Последен на сцената ще се появи д-р Джон Ръниънс от Oxford Brookes University. Той се занимава с биология на растенията и изследва клетките на живите организми. Д-р Ръниънс отделя време и за популяризиране на науката, като води радиопредаването на BBC “Dr. Molecule”. На Ratio той ще обясни защо учените създадоха зелена флуоресцираща мишка.

В края на събитието по традиция ще има дискусионен панел с въпроси от публиката. А тези, които имат желание да поговорят на по питие с учените, ще могат да го направят в Climbar след основната програма.

Билетите за Ratio по 10 лв., а за ученици и студенти по 6 лв. вече са в продажба онлайн, както и в мрежата на Eventim.

- Скъпа, аз ли съм твоят Бог?
- Разбира се, само не мога да разбера какъв ми е грехът...

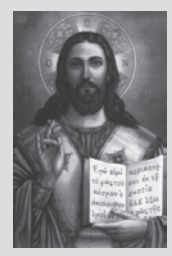
24. 5. 2014

ДАРИНА ПАЧЕВА, член на Общопартийната контролна комисия на БСП
ИВЕТА СТАНКОВА-ПЕНКОВА, член на НС на БСП
МИГЛЕНА ТАЧЕВА, юрист, политик
НИНА СЕЛВЕЛИЕВА, журналист
РУСИ СТАТКОВ, член на НС на БСП, член на Надзорния съвет на АПСК
ТОМА ЗДРАВКОВ, рок певец
ЦЕЦКА ДАНГОВСКА, народен представител
ЯСЕН ВЪЛЧАНОВ, балетист и педагог
ЯНА ЦАНКОВА, режисьор

25. 5. 2014

ВЛАДИМИР ПОПОВ, поет
ГЕНОВЕВА ДИМИТРОВА, кинокритик, журналист
Проф. ЕЛКА КОНСТАНТИНОВА, литературовед
ИГОР МАРКОВСКИ, журналист
МЕТОДИ САВОВ, алпинист
НАЙДЕН НАЙДЕНОВ, треньор по волейбол
ПЕТЪР СТОЯНОВ, президент на България (1997-2002)
СВЕТЛАНА ТАКЕВА, член на НС на БСП
ТОДОР ВЕЛЕВ, историк и поет

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

24

Преп. Симеон Дивногорски. Ден на Българската просвета и култура и на славянската писменост

Св. Симеон Стълпник, Дивногорец, е наречен така, понеже се подвизавал на стълп-кула, построен на планината, наречена Дивна. Там прекарал 70 години и извършвал своя велик подвиг до 596 г.

25

† 6 Неделя след Пасха - на Слепия. Трето намиране честната глава на св. Йоан Кръстител

След убийството на св. Йоан Кръстител погребали тялото, а главата му била скрита в имението на Ирод. То било купено от християнин, който искал да построи там църква. При строежа била намерена главата на св. Йоан. За втори път - през IV век А третото намиране на главата на св. Йоан станало през V век.

На най-светлия български празник казваме “Наздраве!” за рожденика в ДУМА

ВАЛЕНТИН ГЕОРГИЕВ

Безкомпромисните му икономически анализи и прозорливи политически коментари са мечта за екипите на министри, депутати и родни тинктанкове. Вальо, нека журналистическото ти перо бъде все така точно, убедително и креативно, черпещо сила от фактите. Пожелаваме ти смелост да останеш себе си и да не се отказваш от мечтите си! Бъди жив и здрав!

От екипа на ДУМА

www.duma.bg
ДУМА
СЪБОТА 24 МАЙ 2014

Посланията на книжните монументи, или КАК СЕ УВЕКОВЕЧАВА МЪДРОСТТА

Някои паметници са своеобразен знак за мястото на писаното слово в живота на всеки от нас

По света съществуват много паметници, прославящи значими за народите и държавите събития. Увековечаването на предмети обаче е доста рядко явление. Но книгата все пак е удостоена с тази чест, поради нейното наистина изключително важно значение за развитието на цялото човечество. Тя пази вековните мъдрости, учи, възпитава, предоставя възможност да се потопим в света на вечното и прекрасното... И осъзнаването на тази велика роля се пресъздава от впечатляващи монументи на литературата, които може да се видят в доста градове и страни...

Паметник, наречен "Послание през вековете", е разположен на брега на река Нева - точно срещу сградата на Санкт-Петербургския държавен университет. Върху отворените страници на книгата от гранит може да се прочетат стихове от прочута поема на А. С. Пушкин. Скулптурата бе тържествено открита през 2002-ра по случай 300-годишнината на града.

На писмеността и книгата е посветен гигантският монумент в Хайфа, Израел. Бронзовата скулптура е висока 2,8 м, широка 0,5 м и тежка 4 т. Паметникът всъщност изглежда като старинен дебел том, от който се "изсипват" цифри и букви от азбуката на различните народи. Разположен е върху бетонен пиедестал, направен като книжна лавица.

20-метрово произведение на монументалното изкуство няма как да остане незабелязано на берлинския питен фонтан от... 20 книги. Творението на Майкъл Фреск е едно от любимите места за релакс както на местните жители, така и на почти всички туристи. Явно ги впечатлява идеята на автора, който показва как водата, стичаща се по огромните томове, всъщност символизира информацията и идеите, с които са изпълнени страниците на книгите. Те изглеждат като направени от истинска кожа, но всъщност за създаването им е използвана глина, която впоследствие се изпича на определена температура, за да се постигне оригиналният ефект. Любопитен факт е, че мемориалът носи името на Амелия Валерио Вайнберг, завещала цялото си наследство на библиотеката.

Паметник на книгата от бронз е издигнат и в центъра на Леско, Полша. Според автора на скулптурата Анджей Питински огромният том Lovey, както и на огромен том, една от страниците на който краси илюстрация към култовия разказ "Даровете на влъхвите", както и част от текста му. А вдясно е началото на "Вождът на червенокожите" с фигурка на надничащия от книгата главен герой.

В третия по големина град на Обединените арабски емирства - Шарджа, на централния площад е издигнат монумент на Корана. От всички страни този грандиозен паметник е заобиколен от културни институции - Археологическия музей, Розовата джамия, важни правителствени и административни сгради. Височината на паметника на Свещената книга - главната в ислямската история и литература, е 7 метра. Но заради изящната колонада, поддържаща скулптурната композиция, тя изглежда още по-мащабна. Върху разтворените страници на Корана може да се видят елементи с типична арабска украса - естествено, златна. Книгата като че ли се рее над площада и наблюдава отвисоко дали жителите на града и неговите гости спазват свещените мюсюлмански закони. Самият монумент е заобиколен от ярки представители на флората, които цъфтят през цялата година. А върху Бебелплац. Тъй като Германия е дала на човечеството доста изтъкнати философи и писатели, включително и нобелови лауреати, чиито творби принадлежат на световната литературна и театралната класика, благодарните потомци издигат внушителен паметник на великите немски книги. Скулптурата тежи 35 т и се състои от 17 тома, като върху тях може да се прочетат имената на Гьоте, Брехт, братята Грим, Хегел, Шилер и т.н. Смята се обаче, че самият монумент е посветен най-вече на изобретателя на съвременното книгопечатане Йохан Гутенберг.

Срещу Обществената библиотека в Синсинати е разположен любопитен фонтан от... 20 книги. Творението на Майкъл Фреск е едно от любимите места за релакс както на местните жители, така и на почти всички туристи. Явно ги впечатлява идеята на автора, който показва как водата, стичаща се по огромните томове, всъщност символизира информацията и идеите, с които са изпълнени страниците на книгите. Те изглеждат като направени от истинска кожа, но всъщност за създаването им е използвана глина, която впоследствие се изпича на определена температура, за да се постигне оригиналният ефект. Любопитен факт е, че мемориалът носи името на Амелия Валерио Вайнберг, завещала цялото си наследство на библиотеката.

Паметник на книгата от бронз е издигнат и в центъра на Леско, Полша. Според автора на скулптурата Анджей Питински огромният том трябва да е символ на това колко всъщност тежи печатното слово. Монументът е разположен на старинен площад в центъра на града и въпреки че отскоро е там (2008 г.), се смята за една от забележителностите на местността.

Бронзът явно е предпочитан материал от доста творци. От него е направена и статуята на огромна отворена книга, която е една от трите части на оригинална композиция, която може да се види в Гринсбъро (Северна Каролина, САЩ). На площадката до First Union Tower, на Bellmeade Street, се издига бронзов монумент на родения в този град О'Хенри, на любимото му куче изящни пейки хората обичат да поседнат и да размишляват за смисъла на живота, вдъхновени от впечатляващия паметник на Свещената книга. Казват, че, независимо от религиозните и политическите убеждения, тя е сред задължителните за прочитане като един от най-ценните монументи на общочовешката култура.

Тези, а и много други паметници на литературата не само поразяват въображението, но и напомнят, че не бива да се забравя изключителното значение на мястото на писаното слово в живота на всеки от нас.

Страницата подготви Алъона НЕЙКОВА

Статуята на невръстна читателка в Русия

20-метрово великолепие в Берлин

"Послание през вековете", Санкт Петербург

Атрактивният фонтан на Синсинати

Свещеният Коран в ОАЕ

ВКУСОВЕТЕ НА ЧИТАТЕЛИТЕ КАТО МЯСТО ЗА ПАРКИНГ

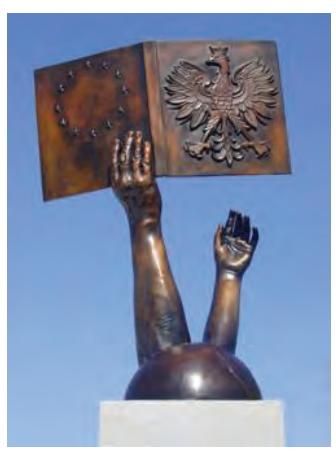
Пробвали ли сте някога да паркирате колата си до книга? За посетителите на Централната библиотека в Канзас сити, САЩ, това не е нещо необичайно, защото са свикнали да оставят автомобилите си в гараж, който разкрива вкусовете на читателите.

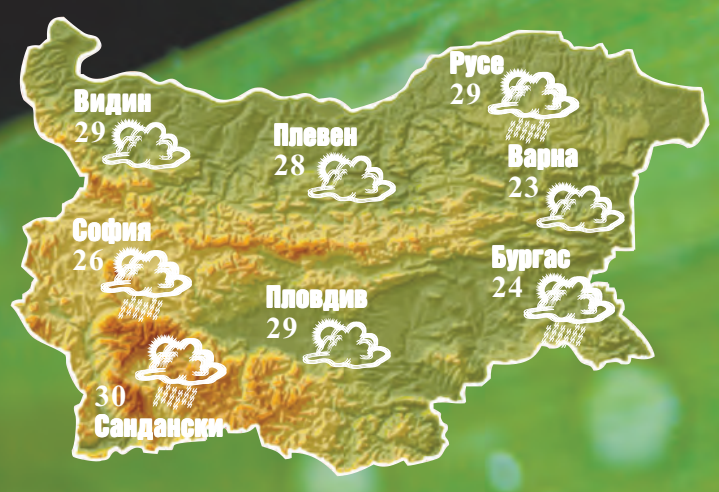
Уникалният проект, реализиран през 2005 г., вече е успял да получи множество национални и международни отличия. Наред със създаването на оригинален екстериор, привличащ вниманието на околните, целта на дизайнерите е била да се покажат литературните вкусове и интереси на жителите на града. Благодарение на специална кампания, подкрепена от медиите, са събрали мнението на местните за книги, повлияли по някакъв начин на живота и мирогледа им. Според резултатите на изследването най-много гласове са събрали общо 22 произведения. Сред тях са "Властелинът на пръстените" на Дж. Толкин, "451 градуса по Фаренхайт" на Р. Бредбъри, "Сто години самота" на Габриел Г. Маркес, "Да убиеш присмехулник" на Харпър Ли, "Ромео и Жулиета" на У. Шекспир и мн. др. Така гаражът на библиотеката е бил "облечен" в корици на тези книги, които наистина дават широка представа за разнообразието на интересите на хората в областта на литературата.

Вашето
ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД
9 12 80
София, ул. "Житница" N 23
ТАКСИ
Ви чака!
тел.: 02 855 60 12
факс: 02 855 50 04
e-mail: taxi_expres@abv.bg

Писмеността на различните народи се уважава в Израел

Една от скулптурите в Леско, Полша

ВРЕМЕТО

След 4-5 студени и дъждовни събота, които отчаяха дори оптимистите, днешната ще бъде първата с донякъде по-стабилно и определено по-топло време. Денят ще започне с температури от 10-12 градуса, но слънцето сравнително бързо ще ги увеличи и около 14-16 часа следобед температурите ще стигнат 26-27 градуса. Спокоен ден с едва доловим вятър от северозапад и облачност от 55 процента. Вероятността от валежи е подобна - 47 на сто. Заоблачавания в източната част на страната и планините с възможност за превалявания. На морето - вълнение от 1-2 бала и температури на водата 15-17 градуса.

Изгледи за

25
максимални
25°/26°

26
максимални
25°/26°

В неделя и понеделник температурите ще останат почти без промяна, като минималните ще бъдат 13-14 градуса, а максималните 26 до 28. Небето обаче ще бъде по-мрачно от съботното: в неделя по-често ще се появяват облаци и при облачност 76 на сто вероятността от дъжд ще стане 83 процента. Нещо повече - синоптиците предсказват 75-процентова вероятност от лятна буря. В понеделник тези стойности ще бъдат съответно 37 и 78. Очакват се превалявания следобед при лек вятър от север.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издател „ДУМА 2008” ЕООД
Николай Малинов

Русия и България
Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ:
97 05 200,
810 73 78

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано” 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител Павел Бебов

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: Наталия Гергова - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: Галина Младенова - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Алъона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: Велиана Христова - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: Борис Данков - завеждащ отдел, редактор на “Пегас” - 244; Неделник: Богдан Иванов - 225; Пардон: Чавдар Шинов; Художник: Анатолий Станкулов

СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: Благовеста Цветкова - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; факс - 975-26-04

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207

ДИЗАЙН: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - reklama@duma.bg, Експонатор: 91975 в. 112; Печат: „Нюзпринт” ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява” 100; “Национална агенция разпространение - АД” - 02/962-23-23; “Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Румяна Кирилова - 208, 203; abonament@duma.bg

КАСА - 97-05-249

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;

ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

БНТ 1

05.30 Малки истории /п/
06.20 Дързост и красота тв филм /3358 епизод/п/
06.45 Зеленатa линейка /п/
07.30 Пътят към ФИФА Световна купа - отборите, треньорите, звездите /13 епизод/
08.00 От А до Я - празнична програма
12.00 По света и у нас информационна емисия
12.30 Бразди Предаване за земеделие
13.00 Иде нашенската музика Предаване за фолклор
14.00 Малки истории
15.00 Европейско първенство по спортна гимнастика: Отборно /мъже/ пряко предаване от зала „Арена Армеец“
17.00 Вяра и общество с Горан Благоев Предаване за религия и култура
18.00 Животът е вкусен с Ути Бъчваров Кулинарно шоу
19.00 Шоуто на Марта Развлекателно предаване с водещ Марта Вачкова
19.45 Лека нощ, деца!: Оскар и неговият балон
20.00 По света и у нас информационна емисия
20.25 Спортни новини
20.30 Церемония по връчване на годишните награди за театрално изкуство „Аскеер 2014“ пряко предаване от театър „Българска армия“
22.30 По света и у нас информационна емисия
22.45 Юбилеен концерт на Васил Петров от фестивала „Jazzit“
23.45 №1 игрален филм /България, 2010г./, режисьор Атанас Христосков, в ролите: Филип Аврамов, Ивайло Захариев и др.
01.05 Великите дебатьори игрален филм/п/

bTV

06.00 „Младежка лига“ - детски сериал
06.30 „Агрофорум“
07.00 „Духът на здравето“ /п./ - здравно предаване с водещ д-р Неделя Щонова
08.00 „Тази събота“ - актуално предаване с водещ Антон Хекимян
11.00 „Cool T“ - лайфстайл предаване с водеща Петя Дикова
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Нищо лично“ - скрита камера с водещ Силвестър Силвестъров
13.00 „Престолът на русалката“- драма, САЩ, 2006 г.
15.00 „Разбуленитe тайни на магията“ - шоу програма
16.00 „120 минути“ - публицистично предаване с водещ Светослав Иванов
18.00 „Наистина любов“ - романтично предаване
19.00 bTV Новините - централна емисия
19.30 bTV Репортерите - предаване за журналистически разследвания и филми
20.00 „Предай нататък“ - социален проект с водещ Наталия Симеонова
22.00 „Бандата на Оушън 3“ - криминален, комедия, САЩ, 2007 г.
00.30 „Джошуа“- драма, САЩ, 2007 г.
02.50 „Cool T“ /п./
03.50 „120 минути“ - публицистично предаване с водещ Светослав Иванов

NOVA

06.00 „Мумията“ - анимационен филм
06.30 „World stories - малки истории от големия свят“ - предаване на НТВ
07.00 „Събуди се...“ - предаване на НТВ
09.10 „Ваканцията на мистър Бийн“ - с уч. на Роуън Аткинсън, Уилям Дефо, Стив Пембертън, Жан Рошфор и др.
11.00 „Съдебен спор“ - предаване на НТВ
12.00 „Ястребът и гълъбицата“ - сериен филм
13.00 Новините на Нова
13.30 „Студио VIP“ - предаване на НТВ
14.00 „Бумеранг“ - с уч. на Еди Мърфи, Робин Гивънс, Холи Бери,Крис Рок,
16.20 „Поверително и лично“- с уч. на Робърт Редфорд, Мишел Пфайфър,
19.00 Новините на Нова - централна емисия
19.30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ
20.00 „Опашати сватовници“ - с уч. на Кевин Джеймс, Росарио Доусън, Лесли Биб, Дони Уолбърг, Джо Роугън и др.
22.00 „Съучастникът“ - с уч. на Том Круз, Брус Макгил, Джейми Фокс, Марк Ръфало и др.
00.30 „Горещо“ - телевизионен таблоид с Венета Райкова
01.30 „Линии на прехода“ - с уч. на Сандра Корвелони и др.

БНТ 1

05.00 Новини
05.10 „Гении и злодеи“
05.35 Игрален филм: „Сувенир за прокурора“
07.05 „Свири, хармонико любима!“
08.00 „Умници“
08.45 „Пасторско слово“
09.00 Новини
09.15 „Вкусно“
09.45 „Смешарики. Новите приключения“
10.00 „Вячеслав Шалевич. Любовта на един немлад човек“
11.00 Новини
11.15 „Идеалният ремонт“
12.05 „Абракадабра“
13.50 „ДОстояние на РЕпубликата“
15.35 Игрален филм: „Търсете жената“
17.00 Вечерни новини
17.15 Игрален филм: „Търсете жената“ (продължение)
18.30 „Отгатни мелодията“
19.00 „Чувство за хумор“
20.00 Време
20.20 „Тази вечер“ с Андрей Малахов
22.00 „Новобранци“
22.35 „Какво? Къде? Кога?“
23.40 Игрален филм: „Белият гарван“
01.15 Игрален филм: „За кибрит“
02.55 „В наше време“
04.05 „Полето на чудесата“

ОВЕН

Разногласия в отношенията с колеги ще ви насочат към самостоятелни действия. Не се взирайте в другите.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Днес екипната работа ще ви носи усещане за пълна сигурност. Ако правите по-малко забележки, всичко ще ви спори доста повече.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Служебен или личен проблем не търпи отлагане. Ще съумеете да се справите. Бъдете отговорни и към останалите си ангажименти.

22 май - 21 юни

РАК

Имотен въпрос ще се разреши с помощта на други хора, не по-малко заинтересовани от вас. Разумно е да не поставяте условия.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Ако се чувствате твърде обърканы днес, използвайте методите, които намирате за уместни, за да се справите.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Имате качества, които ви помагат търпеливо да чакате успеха си. Денят е изключително подходящ за лични занимания и хоби.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Започнете проект, който отдавна обмисляте. С усърдие ще получите очакваните резултати и финансови средства.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Търпете, докато се стабилизират отношенията ви с човека, който ви създава грижи. Толерантността ви скоро ще бъде възнаградена.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Ще решите професионален проблем и ще изненадате конкурентите си. Доверете се на човека, с когото ви свързват общи интереси.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Работете за общите интереси и живейте в мир със себе си. Не бъдете мнителни или поне не го показвайте пред колегите.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Хора и събития ви носят сигурност в професионален и личен план. Да сте внимателни и грижовни е от първостепенна важност.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

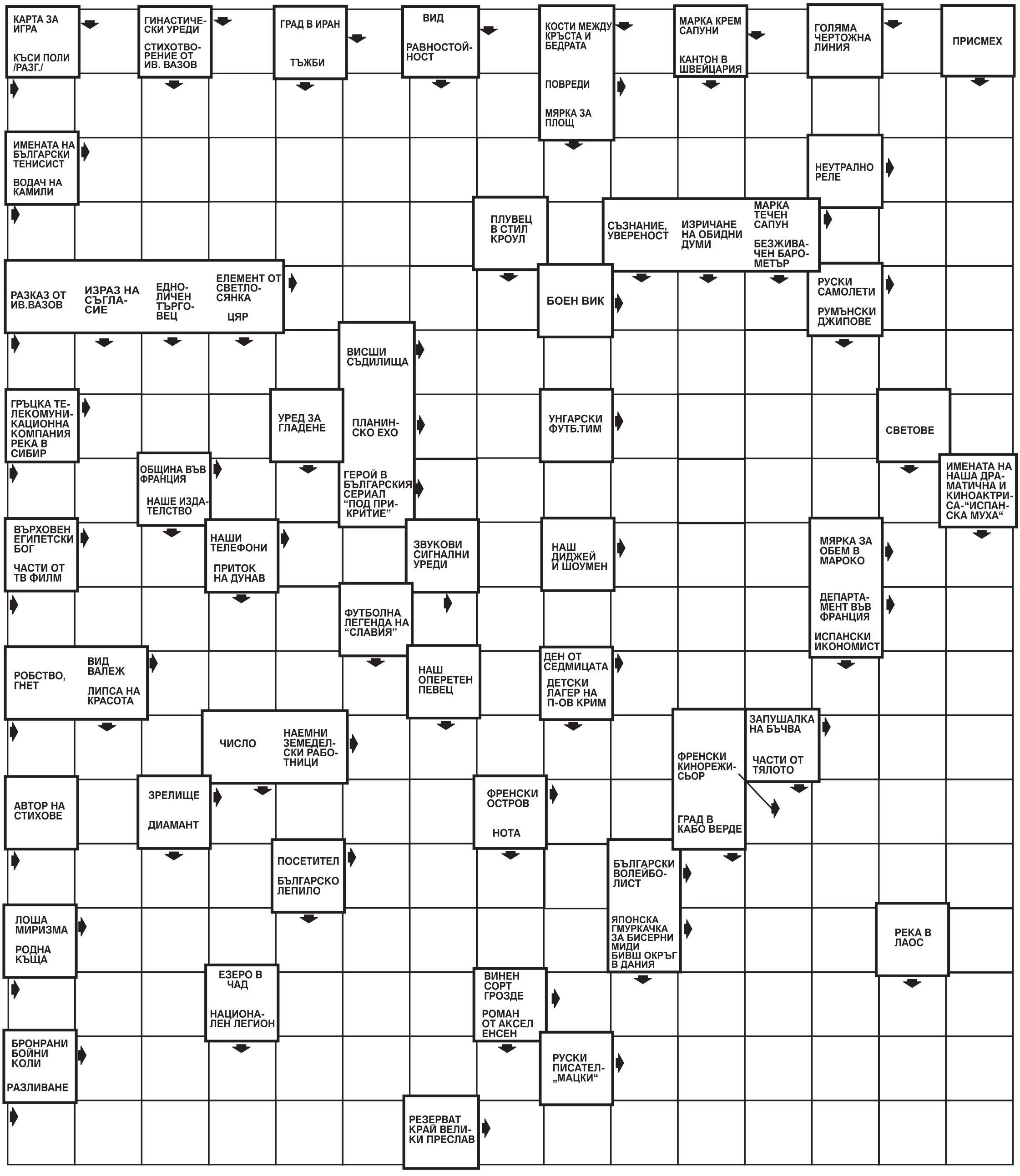
Ще се справите с всичко, стига да не се поддавате на ненужно вълнение. Това ще ви помогне да постигнете хармония в душата си.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 24 МАЙ 2014

РЕЧНИК: Амт, Ечегарай, Жупал, Нен, Рабил.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: КАТАПУЛТИ - РАБОБ - РН - КАСИ - ЕРАТ - НИЖЕНЕ - КАРА МИХАЛ - РА - РИСК - СВЕГ - СТО - КИМЕ - СТЕК - АНАН - ОРА - РАЙТ - АНИЛИН - ЛИ.
ОТВЕСНО: ГАРА - АРИСТОН - ТАС - РАСТЕРИ - КАБИНА - КОКАЛ - ПО - ИМЕ - РОБЕЖИ - СКАРН - РЕХАВИНА - СТРАНА - ЕМАЙЛ - ИНТЕЛИГЕНТИ.

ХАОС
ВОДОРАВНО: ЯВКА - ЕПОС - ТОДОРОВА - БОР - РУЛ - ВАР - НИВ - АЛБУМ - ТРЪБАЧ - ОКА - АРЛ - НАВТИКА - ВОТРО - НОЛ - ПОЛЯНОВО - СИНОД - ВОВ.
ОТВЕСНО: АВТОВЛАК - ОПИ - КОРАБ - АНТОН - ЧАД - РУТ - АРЛО - ОР - МРАВОЯД - ПЕРУН - ЪРТ - ПОЛИ - БЛИНОВ - ЛОВ - ВИА - КОВО - САКО - ЧКАЛОВ.

АМЕРИКАНСКА КРЪСТОСЛОВИЦА
ВОДОРАВНО: ГЕОРГИ - АРОНОВ - БОИ - ЯКЕ - КОБИЛА - ДЕН - АМСТЕРДАМ - АМАРАЛ - ВИАНА - ВАГНЕР - ТАР - АНАТЕМОСВАНЕ - МИСЛИТЕЛКА - ИВА - ИЛИЯ - ЦИАНКАЛИЙ.
ОТВЕСНО: БЕБЕ - АРИИ - ООН - СЛ - ТРИ - АНАЛИ - ИМЕНИЯ - НИЯ - АРАТ - КАР - ТЕЦ - НАЕМАТЕЛИ - СЛАМКА - ФАКТ - РОАН - РОЕВ - БОБРИ - ВИА - НИДА - АВЛ - ВОЛАН - НА И - ВАМАНЕ.

1	9	7	4	2	8	6	5	3
5	2	8	6	3	9	4	7	1
3	4	6	1	7	5	2	8	9
9	6	5	2	1	7	8	3	4
4	8	2	5	9	3	7	1	6
7	3	1	8	6	4	9	2	5
8	7	9	3	4	1	5	6	2
6	1	4	7	5	2	3	9	8
2	5	3	9	8	6	1	4	7

7	5	3	1	9	6	8	2	4
4	6	9	3	2	8	1	7	5
8	1	2	4	7	5	9	3	6
5	4	8	9	6	3	7	1	2
6	3	1	2	5	7	4	8	9
2	9	7	8	4	1	5	6	3
1	2	5	7	3	4	6	9	8
3	7	4	6	8	9	2	5	1
9	8	6	5	1	2	3	4	7

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

ДУМА СЪБОТА 24 МАЙ 2014

ТОЧНА НАУКА / ПУСТИННО РАСТЕНИЕ
НАРОДНОСТ / КОСТ
СЪДЕБНО ИСКАНЕ / АВСТРАЛИЙСКИ КИНОРЕЖИСЬОР
ТАЙНА ДУМА / БЪРЗО ПРИГОТВЕНИ ЯСТИЯ / ПАКОСТИ
РАЗМАХ
ЗАВЪРШЕК / Г-Я В ЕДОИМ. ПОЕМА ОТ П.ШЕЛИ
УНИФОРМЕНИ ДРЕХИ
ПРЕВЪРЗОЧЕН МАТЕРИАЛ
ГАЗИРАНА НАПИТКА / УКРАСА ЗА СЦЕНА
ПРАБЪЛГАРСКА ТИТЛА / СПОРТЕН ФЕН НА "БОТЕВ" /РАЗГ./
ФРЕНСКА КИНОАРТИСТКА
СИН НА ДЕДАЛ /ГРЪЦ.МИТ./
ФАСУЛ / НАШ ХУДОЖНИК /"ДЖУРЛАТА"/
РАЗБОЙНИК / ПЛАНИНАР
ЖИВОТИНСКА МАЗНИНА / УВЕСЕЛЕНИЕ
ВИД ИГРА НА КАРТИ / ЖИЛИЩНА СГРАДА
ДИЛЕТАНТ / РЕКА В АЛБАНИЯ
СЪЕДИНЕНИЕ НА СЯРА И ВОДОРОД
МУШАМА ЗА ПОД / СТОЛИЦАТА НА ГАНА
ПРИБАВКА КЪМ ЦИМЕНТ Г-Й В РАЗКАЗА „ШАМПАНСКО" ОТ НАМ КАО
СПОРТЕН ВОДЕЩ В bTV
ПЪТЕКИ В ПАРК / БЪРЗ ТАНЦ
ЗНАМЕНИТА НЕМСКА ФИГУРИСТКА / ЗИД
ШВЕДСКИ ЕЗИКОВЕД / ПРЕПАСКИ В ОБЛЕКЛОТО
ЯПОНСКА МЯРКА ЗА ТЕГЛО
ПЪСТЪРВОВА РИБА
ЛИСТ ХАРТИЯ, СВИТ НА ТРЪБА / ГРЪЦКИ ФУТБ.ТИМ
МАТЕРИАЛ ЗА ТАПИ / ПО-ГОЛЯМА СЕСТРА
СБОРНИК СЪС САТИРИ ОТ ИВ.АРЖЕНТИНСКИ Г-Й В ДРЕВНОИРАНСКИЯ ЕПОС
ВИД ЛОВЕН СОКОЛ
ЗАДЪРЖАНЕ ПОД СТРАЖА / Г-Я В ЕДНОИМ. АМЕРИКАНСКИ ФИЛМ
БЪЛГАРСКИ РАЛИ ПИЛОТ / ПЛАНИНА В ГЪРЦИЯ
КОРДЕЛА
БОЛЕСТ,ПОРАДИ НЕДОСТАТЪЧНО ВИТАМИНИ В ХРАНАТА
АТОМ ЛЪЧИСТА ЕНЕРГИЯ
ХРИСТИЯНСКО ТРИЕДИННО БОЖЕСТВО
Г-Й В ТРАГИКОМЕДИЯТА "ПОКОЙНИК" ОТ БР.НУШИЧ
ИГЛОЛИСТНО ДЪРВО
ТЛЕНИЕ / ПРАБЪЛГ. ПЛЕМЕНЕН ВОЖД
ПРЕИЗПОДНЯ, ПЪКЪЛ
ВАРШАВСКИ ДОГОВОР / СЛАБОАЛКОХОЛНО ПИТИЕ
ПРОЧУТ ЛАТВИЙСКИ ШАХМАТИСТ / ВРЕДИТЕЛИ ПО ЗЪРНОТО
ЕДНОВАЛЕНТНИ РАДИКАЛИ НА АРОМАТНИТЕ ВЪГЛЕВОДОРОДИ
ХИМИЧЕН ЕЛЕМЕНТ-МЕТАЛ
ВРЪХНА ДРЕХА
ДОКУМЕНТ ЗА ЗАВЪРШЕН КУРС / ЧАСТИ ОТ ХИМИЧЕН ЕЛЕМЕНТ
ПЕЧАЛБА, ОБЛАГА / РОДСТВЕНИЧКИ
КАТАРАМА / МАРУЛИ
ГРАД В ЕКВАДОР
ЗАКОПЧАЛКА НА ЧАНТА ИЛИ ДРЕХА
ФРЕНСКА ФУТБОЛНА ЛЕГЕНДА / АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО
СПОРТНА ОБУВКА / ВИД МИНЕРАЛ
ЕДРА БЯЛА ВОДОПЛАВАЩА ПТИЦА
ТЪКАЧИ НА КИЛИМИ
БЕЗПРАВНИ ХОРА / МЕДИЦИНСКИ РАБОТНИК
ПУСТИННО ЖИВОТНО / ГРАД В ЧИЛИ
СЕЛИЩЕ В МАКЕДОНИЯ
МЕСЕЦ
ГРАД В УНГАРИЯ
АЗЪРБАЙДЖАНСКИ ПИСАТЕЛ-„КРЪГ"
ИТАЛИАНСКА ПОПЕВИЦА / КОРЕЙСКА МЯРКА ЗА ДЪЛЖИНА
ОТРИЦАНИЕ / ВИД СПОРТ
ЖИТЕЛИ НА ИРАК / ГРАД В РУМЪНИЯ
РАЗНОВИДНОСТ / НАШ ПРАХ ЗА ПРАНЕ
АНИОНООБМЕННИ СМОЛИ/ХИМ./ / ЕГИПЕТСКИ БОГ НА СЛЪНЦЕТО
НЕУТРАЛНО РЕЛЕ / ПРИТОК НА ВОЛГА
ПРЕДИШНОТО ИМЕ НА ДР КОНГО / ТАКСОВ ЗНАК
ХАЙВЕР /РУС./ / НАША ПОПГРУПА
ОРГАН В УСТАТА /МН.Ч./
МАЙКА ИЛИ БАЩА НА ДЕТЕ

РЕЧНИК: Анионити, Анто, Икра, Мати, Орко

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

Левски дава 15% от акциите на феновете

„Сините" имат проблеми с чужденците

Тодор Батков смята да предостави за продажба до 15% от акциите на Левски, които да станат притежание на феновете. Собственикът на "сините" смята, че идеята е добра и ще помогне за издръжката на клуба. Адвокатът още не е изгубил надежда, че руският енергиен гигант „Газпром" може да влее пари на "Герена".

"Идеята на ЦСКА за акциите бе добра, но неуспешна. Може би публичното предлагане би имало положителен резултат, когато отборът е стабилен. Има и други форми като тръст на привържениците, какъвто феновете на Левски направиха. Аз бях един от радетелите за въвеждането на финансовия феърплей. На 13 декември 2012 г. с Иво Тонев бяхме на среща с ръководителите на голяма руска компания и постигнахме ясна уговорка за спонсорството на Левски с конкретна сума. Казах им: Готов съм да ви дам 30% от акциите на клуба, за да се целунем и прегърнем. 2 години чакане, но не се случва. Затова попаднахме под ударите на финансовия феърплей. Още се водят някакви разговори, въпросът е открит", разкри Батков пред БНТ.

Той определи финансовото състояние на клуба като "деликатно", а бъдещето "мътно". По негови думи, в момента има 8-дневно забавяне на 1 месечна заплата към играчите, както и изоставане с плащания на 300-400 000 лв. към други клубове за вече реализирани трансфери. Според Батков положението в клуба е "умерено напрегнато и леко оптимистично". Притесненията са свързани главно с компенсациите, които трябва да се изплащат на скъпо платените чужденци при предсрочна раздяла с тях. "Проблемът е това, което предстои. Важното е, че за първи път от толкова време привържениците се обединиха и направиха нещо голямо около юбилея с малка помощ от клуба. Тази еуфория показва, че Левски е жив. От Министерството на вътрешните работи ни попитаха дали искаме да вземем под наем терените на ст. "Раковски" и веднага отговорихме положително. Там ще подменим тревното покритие и ще изградим 1 изкуствен терен. На "Герена" планираме 2 нови терена и 1 изкуствен, ново общежитие на мястото на старото, подобряване на трибуните и козирката на стадиона", обобщи Батков.

Снимка СПОРТАЛ

Треньорът на Лацио Еди Рея дава автограф на фен на летище София. Италианците бяха посрещнати от редица свои привърженици

ПРОПАДНА ТРИБУНА НА СТ. „ХРИСТО БОТЕВ"

Южната трибуна на строящия се нов стадион на Ботев Пд пропадна по време на изграждането й. Инцидентът станал по време на изливането на бетона на съоръжението. Гредите на кофража поддали и в структурата зейнала дупка, което принудило строителите да спрат изливането.

Въпреки инцидента отговорните за строежа инженери обясниха, че проблемът ще бъде отстранен бързо и няма да доведе до сериозни забавяния в изграждането на новата арена. Все пак може да се стигне до 2-3 дни "замразяване" на проекта, докато проблемът бъде отстранен. Същевременно капитанът на "канарчетата" Йордан Христов ще подпише нов 2-годишен договор. Това ще стане, след като защитникът приключи ангажиментите си с националния отбор. Ботев пък вече няма сателит. На футболистите на Раковски им е съобщено, че им се спира издръжката и отборът се разформирова.

ЗА ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ

ШАМПИОНСКА ЛИГА
ПО БТВ ЕКШЪН
21.45 Реал Мадрид - Атлетико Мадрид (финал)

ПО ДИЕМА
17.30 Дерби Каунти - КПР

УТРЕ

ПО НОВА СПОРТ
20.00 Република Ирландия - Турция

MOMO

3 1 8
5

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №41

6 от 49
I ТЕГЛЕНЕ
Числа: 5, 10, 22, 38, 41, 48
I гр. (6) няма
II гр. (5) 15 по 2651,70 лв.
III гр. (4) 713 по 55,80 лв.
IV гр. (3) 14 361 по 3,90 лв.
ДЖАКПОТ: 416 922,12 лв.
II ТЕГЛЕНЕ
Числа: 8, 18, 23, 29, 36, 45
I гр. (6) няма
ДЖАКПОТ: 2 779 480,66 лв.

6 от 42
Числа: 8, 15, 19, 22, 31, 37
I гр. (6) няма
II гр. (5) 15 по 1317,60 лв.
III гр. (4) 637 по 31,00 лв.
IV гр. (3) 10 848 по 2,60 лв.
ДЖАКПОТ: 960 300,50 лв.

5 от 35
I ТЕГЛЕНЕ
Числа: 5, 7, 9, 12, 16
I гр. (5) 5 по 4875,70 лв.
II гр. (4) 594 по 41,00 лв.
III гр. (3) 15 065 по 2,20 лв.
II ТЕГЛЕНЕ
Числа: 1, 8, 19, 33, 34
I гр. (5) 2 по 12 189,30 лв.
II гр. (4) 248 по 98,30 лв.
III гр. (3) 9126 по 3,60 лв.
ТОТО ДЖОКЕР
Позиция: 1, 5, 6
Цифра: 7, 8, 3
I гр. (3) 10 по 2222,50 лв.
II гр. (2) 2062 по 10,80 лв.

На 24 май 2014 г. се навършват 115 ГОДИНИ от рождението на

ПЕНКА СЪБЕВА ДИМИТРОВА

24 май 1909-26 юли 1985

Съпругата на Съби Димитров е член на БКП от 1931 г. Участва в антифашистката борба. След 9 септември 1944 г. е директор на предприятия в Сливен. Член е на централните ръководства на Националния съвет на Отечествения фронт и на Българо-съветските дружества. Награждавана е с орден "Георги Димитров" и други ордени и медали. Пенка Събева беше любяща, грижовна и всеотдайна майка на двама сина и баба на осем внучета.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

ШЕСТ МЕСЕЦА БЕЗ

ЦВЕТАНА МИЦЕЕВА-КЪРШОВСКА

1915-2013
художник

Обичаме те!
Няма да те забравим!

Панихидата ще се състои на 26.05.2014 г. /понеделник/ от 11.30 ч. в Гробищен парк "Туристическа градина", гр.Самоков.

От близките

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 20.05.2014 г. ни напусна проф. БОЖИЛ НИКОЛОВ, който е първият декан на Факултета по класически и нови филологии в Софийския университет. Той е роден на 09.01.1919 г. След дипломирането си по специалност "Романска филология" през 1944 г. започва работа като учител. През 1947 г. е изпратен на едногодишна специализация в Сорбоната. Университетската си кариера започва през 1951 г. През 1961 г. е избран за доцент по романска филология, а през 1971 г. - за професор. В продължение на повече от тридесет години професор Божил Николов води новаторски теоретични курсове. От университетската катедра той внушава на своите студенти уважение към езиковия факт и ги възпитава в картезианските добродетели на ума - максимална точност, яснота и подреденост на изложението.

През 1958 г. излиза от печат първото издание на изключително ценния "Речник на чуждите думи в българския език", в който разработва романската и турско-арабската част. Речникът бързо добива голяма популярност и претърпява множество издания. Сред другите по-важни трудове на проф. Божил Николов са: „Френска лексикология" (1959), „Френски пословици и българските им съответки" (1967), „Неологизмите в творчеството на Жюл Валес" (1972), „Съвременни проблеми на чуждоезиковото обучение (теория и практика)" (1975), „Фразеологичен френско-български речник" (2003) и др.

Наред с активната си преподавателска и научна дейност проф. Божил Николов заема различни административни длъжности в университета. Освен дългогодишен ръководител на катедрата по романска филология, той е заместник-декан на Филологическия факултет през 1951-1955 г., първи декан на новооткрития Факултет по класически и нови филологии от 1965 до 1967 г., заместник-ректор на Софийския университет "Климент Охридски" по международно сътрудничество в продължение на два мандата от 1972 до 1979 г., ректор на Института за чуждестранни студенти от 1980 до 1983 г. Основател е и дългогодишен редактор на сп. "Руски и западни езици" (1974-1984 г.) и на сп. "Чуждоезиково обучение" (1984-1989 г.), член на редколегията на сп. "Съпоставително езикознание" (1974-1990 г.) и на "Годишника на Софийския университет". Основател е на първия лекторат по български език във Франция след Втората световна война (Лион 1957-1960 г.). През 70-те години на XX век е избран за член на ръководството на Международната асоциация на университетите с преподаване на френски език.

За своя дългогодишен научен път проф. Божил Николов е отличен с редица награди: два пъти е удостоен с орден "Кирил и Методий" - I и II степен (1968, 1978), офицер е на ордена "Академични палми" на френското правителство (1983), носител на почетния знак "Св. Климент Охридски" със синя лента (2005).

Петев с нов шанс за титлата в Кипър

Ивайло Петев и неговият АЕЛ остават в борбата за титлата в Кипър. Местният футболен съюз реши мачът за трофея срещу Апоел Лимасол да се преиграе, а българският треньор се нуждае само равенство, за да триумфира в острова на Афродита. Този мач се игра в края на миналата седмица по програма, но беше прекратен, след като изстреляна от трибуните ракета улучи играч на Апоел. Решителният мач ще бъде на неутрален терен и без фенове. Датата все още не е насрочена, като очакванията са двубоят да е на 31 май. Срещата на 17 май беше спряна в 51-вата минута при резултат 0:0, след като бомбичка, хвърлена от трибуната на АЕЛ, улучи бразилския защитник на гостите Кака. Към този момент АЕЛ е с 81 т., с 3 повече от Апоел. От втория във временното класиране обявиха решението за несправедливо и най-вероятно ще го обжалват. Те искат служебна победа и така да спечелят титлата. Федерацията обаче не може да докаже, че фен на АЕЛ е хвърлил бомбичката, а не преоблечен привърженик на гостите, който има мотив от подобно развитие на нещата.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 24 МАЙ 2014

АЛЕКСАНДЪР КОСТАДИНОВ:

Щях да се откажа след провала в Лондон

Пия си кафето с Иво Ангелов, никога не сме имали конфликт, казва еврошампионът по класическа борба

Мони ГЕОРГИЕВ

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

АЛЕКСАНДЪР КОСТАДИНОВ е борец в кат. до 59 кг в класическия стил. Роден е на 28 юли 1988 г. в Кюстендил. Започва кариерата си в местния клуб Васил Илиев под ръководството на Димчо Загоров. Впоследствие тя преминава през столичните Георги Илиев - Олимпийски надежди, Левски и Славия-Литекс, в момента е състезател на СКБ Миньор Пк. Сашо печели първото си отличие през 2005 г. - сребърен медал в кат. 54 кг на европейското за кадети в Тирана. През 2006 г. става бронзов медалист в кат. 55 кг на световния шампионат за юноши в Гватемала сити, печели следващите 2 издания на турнира - Пекин 2007 и Истанбул 2008. Стига до бронз на европейското за юноши в Тампере 2008. Година по-късно дебютира при мъжете и взима бронз на Евро 2009 във Вилнюс, през 2012 г. в Белград отново е 3-и. През февруари тази година спечели титлата на турнира "Никола Петров" в "Арена Армеец" след победа с 2:0 т. над арменеца Карен Асланян. През април Костадинов изкачва най-големия връх в своята кариера – става европейски шампион, след като на финала във Вантаа, Финландия, побеждава молдовеца Виктор Чобану с технически туш - 11:0 т. Триумфът изстрелва Сашо от 7-мо място до лидерската позиция в кат. до 59 кг в ранглистата на Международната федерация по борба. В същата категория е и „Спортист №1 на България" за 2013 Иво Ангелов.

Мони ГЕОРГИЕВ

□ *Г-н Костадинов, как се запалихте по борбата? Спомняте ли си първия ден в залата?*

- Да, спомням си. Бях в Кюстендил, играех си навън и чух разни викове от някаква зала. Викам си „Дай да видя какво става тук". Качвам се – борци. Първият ми треньор – Димчо Загоров, като ме видя, ми каза „Нисък си за това нещо". Даже имаше състезание и той ме пусна. И като ме надвиха, плаках. Казах им „Повече няма да се върна тук". Обаче след 3-4 месеца пак бях в залата.

□ *Ако не се бяхте върнал, сега с какво щяхте да се занимавате?*

- О, не се знаеше накъде щеше да ме отвее вятърът.

□ *Как преминава един ваш ден?*

- Тренировка, почивка, в леглото. Нормално за борец (усмихва се).

□ *Спазвате ли някакъв хранителен режим? Трудно ли се качват и свалят килограми?*

Е, да качвам, не е проблем, това е по-лесното. Килограмите са доста трудно препятствие в нашия спорт. „Борбата почва от килограмите", както старши треньорът ни Армен Назарян е казал още преди години. Нямаш избор – стискаш зъби и намаляваш теглото, щом се налага.

□ *Колегата ви Иво Ангелов споделя, че обича да готви. Важи ли това и за вас?*

- Обичам да готвя, но не съм много добър. Имаме скара в Кюстендил, правя кебапчета, кюфтета, страхотии. Консумацията им не ми пречи на формата (смее се).

□ *С какво запълвате почивните дни?*

- Обичам да ходя на риболов, както и да спортувам за здраве извън тренировките.

□ *Около 2 месеца откакто се възкачихте на европейския връх – отмина ли вече еуфорията?*

- Да, поуспокоиха се нещата, но все още не мога да свикна с тежката титла на шампион, хората ме спират, поздравяват ме: „Ей, шампионе", едно-друго, Но, добре е. Щастлив съм, че това се случи!

□ *Трудно ли е човек да бъде медийна звезда?*

- Доста трудно!

□ *Спечелихте приза „Никола Петров" малко преди Евро 2014. Усетихте ли след този триумф, че имате сили за още един във Финландия?*

- Още на първия турнир за годината – "Иван Подубни" в Тюмен, Русия, взех бронз. Много силен турнир беше, в категорията имаше над 50 руснаци. А сред тях няма слаби борци. Представих се добре, чувствах се як и още тогава усетих, че това е моята година. И 2 месеца по-късно – ето ме европейски шампион.

□ *Имахте доста трудности преди шампионата на Стария континент...*

- Да, имах травма на рамото, но всичко се постига – с много труд и кръв, със сериозно упорство. Хвърлих доста нерви, но имах и късмет. Радвам се, че въпреки всичко, дадох най-доброто от себе си и успях да зарадвам треньорския щаб. По време на тренировките постоянно ме насърчаваха: „Ти можеш, ти можеш".

Проблеми имах и с теглото, понеже трябваше да сваля 1 кг преди кантара. Кожата ми беше изсъхнала, нямаше и пот, затова трябваше да тичам с пластики в сауната. Все пак успях да смъкна 1,200 г и така влязох в категорията. Много съм благодарен на треньорите, на колегите на приятелите, на всички хора, които ме подкрепяха.

□ *Надвихте убедително на финала Чобану. Какво ви минава през главата точно преди решителен мач?*

- По-трудните срещи бяха преди финала – срещу руснака Иван Куйляков и арменеца Карен Асланян, но пак си имаше стрес.

□ *А какво си казахте наум?*

- Трябва да стана шампион и да защитя името на треньора. На всяка цена трябва да го направя! Сега ми се е отдал шансът. Птичето каца само веднъж на рамото.

□ *Суеверен ли сте, имате ли някакво заклинание?*

- О, не. Въобще не съм суеверен.

□ *3-те думи, описващи най-добре Александър Костадинов?*

Веселяк. Аз съм душата на отбора. Емоционален съм, развеселявам хората.

□ *Какво научихте от "Треньор №1 на България" за 2013 г. Армен Назарян извън спорта?*

- Един страхотен човек. Научи ме никога да не се предавам. Само като го погледна, давам всичко от себе си. Това ще продължава и занапред.

□ *През септември е световното в Афганистан. Мислите ли вече за него, във вашата категория имате конкуренцията на Иво Ангелов, европейски и световен шампион за 2013 г...*

- Лека-полека натам сме се запътили. С Иво Ангелов сме в една категория и който е по-силен – той ще участва. Иво е изключителен състезател. С него никога не сме имали конфликт, много добри приятели сме, както се казва, пием си кафето заедно. Живи и здрави да сме, тренираме, готвим се заедно. По-добре да сме двама, за да се знае, че категорията е наша.

□ *Иво стана „Спортист на България" за 2013 г., европейският и световен вицешампион Владимир Дубов се нареди 5-и. Сега вие имате добри шансове най-малко за място в десетката, как се виждате сред имена като Кубрат Пулев, Григор Димитров, Сани Жекова...*

- Гледам на спортистите като на нормални хора, не като на някакви субекти със странно държание. За мен спортистът е нормален човек.

□ *Предполагам, че една от мечтите ви е свързана с Олимиадата в Рио...*

- (Пуска усмивка) Има нещо вярно. Гледаме напред, пък каквото стане...

□ *Ако борбата беше изключена от Олимпийската програма, щяхте ли да продължите да се занимавате с нея?*

- Щях да се откажа още през 2012 г., след Олимпиадата в Лондон, където в кат. до 55 кг загубих още първата схватка от китаеца Шунджън Ли. Бях доста отчаян и разочарован от много работи, хайде сега да не ги споменавам, бях решил да се запътвам към бизнеса на баща ми – ресторантьорството. Но Армен Назарян се застъпи за мен, проведоха се редица разговори и в крайна сметка реших да се върна към борбата.

□ *Колко време бяхте извън тепиха?*

- 4-5 месеца.

□ *Трудно ли бе да си възвърнете формата?*

- Определено не беше много лесно.

□ *Другият ни шампион от Вантаа – Станка Златева, наскоро спечели „ВИП Брадър". Вие бихте ли участвал в риалити шоу?*

- Не зная, вероятно да (усмихва се).

□ *Какво си купихте с 10-те хиляди лева от Големия чек на КТБ?*

- Все още нищо.

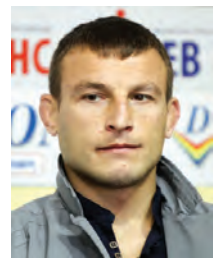
> **Армен Назарян промени виждането ми за спорта**

БЕЗ ОМРАЗА

Европейският и световен шампион за 2013 г. Иво Ангелов подкрепи Александър Костадинов в похода му към европейската титла. 29-годишният перничанин, който триумфира в кат. до 60 кг на миналогодшния шампионат на Стария континент в Тбилиси, влезе в ролята на помощник-треньор и застана в ъгъла на Сашо по време на решителната схватка с Чобану. „Не таим лоши чувства един към друг, в живота сме приятели и си помагаме, кой с каквото може. Направих всичко по силите си, за да го подготвя както в тренировките, така и извън тях. Казах му, че трябва да повярва в себе си, че е як и не отстъпва на противниците. Аз и всички наши колеги в националния сме много щастливи. Отстрани напрежението е поголямо, отколкото когато си на тепиха", споделя Спортист №1 на България за 2013 г., който тази година още не е участвал в състезания заради планирана операция на носа.

www.duma.bg

Александър Костадинов: Шях да се откажа след провала в Лондон

Стр. 39

Гришо среща Карлович в Париж

Българинът в потока на Надал и Ферер на „Ролан Гарос", Шарапова чака Цвети

Григор Димитров (№12 в света) ще играе с Иво Карлович (Хър, №49) на старта на Откритото първенство на Франция по тенис. Жребият за 23-годишния хасковлия е тежък, след като 211-сантиметровият хърватин е известен с изключителния си сервис. Надпреварата в Париж започва утре. Също така най-добрият ни тенисист попадна в потока на 8-кратния шампион на "Ролан Гарос" Рафаел Надал (Исп, №1).

Гришо е играл 2 мача срещу Карлович. Миналата година нашият загуби в Загреб след 2 тайбрека, но преди 11 дни го би със 7:6 (3), 6:4 във II кръг на "Мастърс"-а в Рим, където игра 1/2-финал. 35-годишният хърватин има 5 титли в кариерата си и е заработил малко над $5 млн. от награден фондове. Гришо е поставен под №11 на втория за годината турнир от Големия шлем и при победа над Карлович ще играе срещу подобрия от Даниел Брандс (Гер, №126) или квалификант. В IV кръг вероятен съперник е Давид Ферер (Исп, №5), а на 1/4-финал чака Кралят на клея Рафа Надал. Миналата година Димитров достигна до III кръг на "Ролан Гарос", където загуби от тогавашния №1 в света Новак Джокович (Сърб) с 2:6, 2:6, 3:6. Това е и най-доброто представяне на българина във френската столица, а общо изявите му в Париж са 3. Най-стойностното класиране на Гришо на турнир от Големия шлем пък е 1/4-финалът от януари в Австралия. Тогава нашенецът бе спрян от Надал.

При жените Цветана Пиронкова (№42) ще срещне на старта Аника Бек (Гер, №49). Германката няма спечелени титли в кариерата си досега и е заработила над $667 000 от наградни фондове. 26-годишната пловдивчанка има 2 загуби от Бек и в Париж ще търси първата си победа срещу нея. Цвети няма да защитава точки в Париж, след като преди 12 месеца загуби още на старта от Южени Бушар (Кан, №19) с 1:6, 6:7 (2). При победа в I кръг българката ще срещне гаджето на Гришо Мария Шарапова (Рус, №8), която е шампионка на "Ролан Гарос" от 2012 г. В съперничеството между двете Шарапова е спечелила всичките 4 мача. За Пиронкова това е 9-о участие в Париж, а досега тя не е минавала II кръг.

Снимка БГНЕС

Шампионите от миналата година Серена Уилямс и Рафаел Надал позират с купите на фона на Айфеловата кула

следайте

ПО ТВ 7
ВОЛЕЙБОЛ
20.00 България - САЩ
ПО НЮЗ 7
16.00 Бразилия - Италия
ПО РИНГ
КАНАДСКА БОРБА
14.00 ЕП в Баку
ПО НОВА СПОРТ
ХОКЕЙ НА ЛЕД
14.45 и 18.45 СП в Беларус (1/2-финали)
по Филм +
ФОРМУЛА 1
14.55 Гран при на Монте Карло (квалификации)
ТЕНИС
16.20 Турнир в Страсбург (жени)

Утре
ПО ДИЕМА
ХОКЕЙ НА ЛЕД
21.00 СП в Беларус (финал)
ПО НОВА СПОРТ
16.30 СП в Беларус (малък финал)
ПО ТВ +
ТЕНИС
15.30 Турнир Ница (мъже)
19.00 Турнир в Страсбург (жени)
ПО ФИЛМ +
ФОРМУЛА 1
14.55 Гран при на Монте Карло

СТРОИТЕЛСТВО И РЕМОНТ НА ПЪТИЩА
И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ
ПРОИЗВОДСТВО НА ВСИЧКИ ВИДОВЕ
АСФАЛТОВИ СМЕСИ, БЕТОНОВИ РАЗТВОРИ
И ВСИЧКИ РАЗМЕРИ ИНЕРТНИ МАТЕРИАЛИ

Ямбол, тел.: 046/ 66 19 81,
0886 944 999, факс: 046/ 66 19 80
e-mail: tse_office@yambollan.com
e-mail: tse_pto@yambollan.com
ТЕХНОСТРОЙ-ИНЖЕНЕРИНГ 99

СТОИЧКОВ ИЗГУБИ БАС, СТАНА ПРИСЛУЖНИК

Христо Стоичков стана за няколко минути домашен прислужник. Носителят на "Златната топка" за 1994 година влезе в непривичната роля, след като изгуби облог. Легендата на българския футбол се хванал на бас с колегата си от телевизия "Унивизион", подразделение на мексиканския гигант "Телевиса", за изхода на испанското първенство. Ицо е заложил, че любимият му Барселона ще стане шампион след победа над Атлетико в последния кръг, но мачът на "Камп Ноу" завърши 1:1 и "дюшекчиите" триумфираха.

Целият скеч бе заснет и показан в най-гледаното време на американския канал за испаноговорещи в САЩ. Стоичков трябвало да избира да се появи в ефир с фланелка на Реал Мадрид, което категорично отхвърлил. Наложило се да изпълни другото желание на победителя - за десетина минути да стане негов домашен прислужник. В скеча Стоичков се съблича по потник и джапанки. След това глади ризите на победителя, забърсва студиото, а накрая измива колата му. Стоичков ще коментира за "Телевиса" Световното първенство в Бразилия, което започва на 12 юни.

МЕНИДЖЪРЪТ НА КЛИЧКО: Мач с Пулев може и да няма

Мениджърът на Владимир Кличко Бернд Бьонте обяви, че промоутърите на Кубрат Пулев от Зауерланд искат абсурдни пари за срещата между двамата и според него, ако немците не намалят претенциите си, мач на българина с украинеца няма да има. Освен това той заяви, че в момента се урежда двубой на Кличко с Бърмейн Стивън за обединяване на поясите в тежка категория, като това е приоритет за украинеца.

"Владимир иска всички пояси в тежка категория. Това ще е прецедент в историята на бокса и затова сме толкова заинтересовани от този мач. Не отказваме да се бием с Пулев, но приоритетът е друг. Говорихме със Зауерланд, но техните изисквания са абсурдни. Ако това е последното им предложение, просто мач няма да има. Може да се стигне и до наддаване с промоутъри. Хамбург е само един от вариантите, може да се бием и в друг град. Приказките на Пулев са само абсурден ПР. Защо Кличко би се страхувал от него? Пулев не е победил никой сериозен боксьор. Единственият му по-сериозен съперник бе Тони Томпсън, като той го победи по точки с 2 нокдауна. Не виждам причина Кличко да се страхува от Пулев. Единствената причина Владимир да се бие със Стивън, а не с Пулев, е за да пренапише историята", допълни мениджърът.

Аоияма с шеста загуба в Токио

Даниел Иванов-Аоияма записа шеста загуба на летния турнир "Нацу башьо" в токийския дворец "Кокугикан". 196-килограмовият българин бе победен от Икиой, който запази шансовете си за победа в надпреварата. Нашенецът има още 2 възможности за записване на 8-а победа и финиширане с положителен баланс. В предпоследния ден днес негов съперник ще бъде Шоходзан, който също е със 7 победи. Фаворит за титлата остава монголецът Хакухо. Белият феникс има само едно поражение в 13 срещи. С шансове за спечелване на Купата на Императора са още Кисеносато, Харумафуджи, Икиой, които имат по 2 черни точки. Хакухо ще спори със сънародника си Какурю и при загуба от него съдбата на титлата ще се решава в последния ден в неделя.